

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
SI-PASS

Podpisnik: Andrej Matvoz
Izdajatelj: SI-PASS-CA
Št. potrdila: 6c86fdd000000005752a9e3
Čas podpisa: 13.16.31.01.2023

Številka: 3061-8/2021-392

Datum: 31. 1. 2023

ZAUPNA VERZIJA

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana, (v nadaljnjem besedilu: Agencija) izdaja v senatu pod predsedstvom Andreja Matvoza ob sodelovanju mag. Mirjane Rozman in Istoka Prodana kot članov senata na podlagi 12. in 12.o člena v povezavi s tretjim odstavkom 46. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljnjem besedilu: ZPOMK-1) v zadevi presoje priglašene koncentracije pridobitve izključne kontrole podjetja OTP Bank Nyrt., Nádor utca 16, 1051 Budimpešta, Madžarska (v nadaljevanju: priglasiatelj in tudi OTP), ki ga skupno zastopata dva od navedenih predsednik upravnega odbora dr. Csányi Sándor in člani upravnega odbora Balogh Gabriella, Baumstark Mihály, Bencsik László, Csányi Péter, Erdei Tamás György, dr. Gresa István, Kovács Antal György, Kiss Haypál György, Nagy György, dr. Vági Márton Gellért, dr. Vörös József Zoltán in Wolf László, ki jih po pooblastilu zastopa odvetniška pisarna Odvetniki Šelih in partnerji, o.p., d.o.o., Komenskega ulica 36, 1000 Ljubljana nad podjetjem Biser Bidco, S.á.r.l., 2, Avenue Charles de Gaulle, 1653 Luksemburg, Luksemburg (v nadaljnjem besedilu: prevzeto podjetje in tudi BISER BIDCO), ki ga skupno zastopata dva od navedenih članov upravnega odbora Beltjens René, Jabri Ibrahim, Raba Michele, Ricci Laurent in Žagar Kristina, ki ne vključuje podjetja Summit Leasing Slovenija d.o.o. Flajšmanova ulica 3, 1000 Ljubljana, Slovenija, na zahtevo na nejavni seji dne 31. 1. 2023 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni pridobitvi izključne kontrole podjetja OTP Bank Nyrt. Nádor utca 16, 1051 Budimpešta, Madžarska nad podjetjem Biser Bidco S.á.r.l. 2 Avenue Charles de Gaulle, 1653 Luksemburg, Luksemburg, ki ne vključuje podjetja Summit Leasing Slovenija d.o.o. Flajšmanova ulica 3, 1000 Ljubljana, Slovenija, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 1. 7. 2021 prejela priglasitev koncentracije,² iz katere izhaja, da bo podjetje OTP pridobilo izključno kontrolo nad podjetjem BISER BIDCO, ki ima izključno kontrolo in lastništvo nad podjetjem NOVA KBM, ki se ukvarja z dejavnostjo drugega denarnega posredništva. Nadalje ima podjetje NOVA KBM izključno kontrolo in lastništvo nad podjetjem Summit Leasing Slovenija d.o.o. (v nadaljnjem besedilu: SUMMIT), v zvezi s katerim je Agencija dne 1. 7. 2022

¹ Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13 ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17) dostopen na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5071>, dne 5. 5. 2017.

² Dogovor o prodaji in nakupu celotnega deleža podjetja BISER BIDCO, ki je priloga 5 k vlogi za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1.

prejela dopolnitev priglasitve koncentracije³ iz katere izhaja, da se podjetje SUMMIT izključi iz priglašene koncentracije.

2. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij⁴ (v nadaljnjem besedilu: Uredba). Agencija je prejeto vlogo pregledala in ugotovila, da je priglasitev koncentracije pravočasna.
3. Zaradi specifičnosti primera, je Agencija posredovala večje število zahtev za dopolnitev priglasitve koncentracije podjetij priglasitelju koncentracije, in to (i) 3061-8/2021-8 z dne 28. 7. 2021, (ii) 3061-8/2021-85 z dne 4. 10. 2021, (iii) 3061-8/2021-88 z dne 19. 10. 2021, (iv) 3061-8/2021-232 z dne 29. 11. 2021, (v) 3061-8/2021-321 z dne 6. 4. 2022, (vi) 3061-8/2021-339 z dne 13. 6. 2022, (vii) 3061-8/2021-343 z dne 1. 7. 2022, (viii) 3061-8/2021-359 z dne 16. 8. 2022, (ix) 3061-8/2021-363 z dne 23. 8. 2022 in (x) 3061-8/2021-375 z dne 22. 9. 2022.
4. Agencija je zaradi poslovnih skrivnosti na prevzeto podjetje naslovila zahteve za dopolnitev priglasitve koncentracije (i) 3061-8/2021-217 z dne 18. 11. 2021, (ii) 3061-8/2021-293 z dne 16. 3. 2022 ter hkrati naslovila zahtevo 3061-8/2021-298 z dne 17. 3. 2021 na odvisno podjetje SUMMIT. Agencija je hkrati naslovila zahteve na poslovna partnerja podjetij: (a) Pošto Slovenije d.o.o. Slomškov trg 10, 2000 Maribor (v nadaljnjem besedilu: POŠTA) v zvezi z posredno prevzetim podjetjem NOVA KBM (i) 3061-8/2021-235 z dne 1. 12. 2021 in (ii) 3061-8/2021-296 z dne 17. 3. 2021 in (b) BANKART d.o.o. Celovška cesta 150, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: BANKART) v zvezi s poslovanjem le tega (i) 3061-8/2021-4 z dne 15. 7. 2021, (ii) 3061-8/2021-335 z dne 23. 5. 2022 in (iii) 3061-8/2021-385 z dne 8. 11. 2022.
5. Glede na to, da priglasitelj ne razpolaga z verodostojnimi podatki o velikosti opredeljenih upoštevanih trgov, so bile s strani Agencije posredovane zahteve za posredovanje podatkov konkurenčnim podjetjem.
6. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁵ je priglasitelj dne 30. 6. 2021 plačal upravno takso po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 evrov.⁶

1.1. Lastništvo podjetja OTP in podjetja, v katerih ima podjetje OTP lastniške deleže

7. Nematerializirane delnice podjetja OTP kotirajo na Budimpeški borzi vrednostnih papirjev.⁷ Podjetje OTP s svojimi neposrednimi in posrednimi odvisnimi podjetji, v katerih ima izključno kontrolo, deluje na sledečih področjih, razvrščenih po dejavnostih, in sicer v: (i) kmetijstvu in lov, gozdarstvu, ribištvo, (ii) predelovalni dejavnosti, (iii) gradbeništvo, (iv) trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil, (v) prometu in skladiščenju, (vi) gostinstvu, (vii) informacijski in komunikacijski dejavnosti, (viii) finančni in zavarovalniški dejavnosti, (ix) poslovanju z nepremičninami, (x) strokovni, znanstveni in tehnični dejavnosti, (xi) drugih raznovrstnih

³ Druga sprememba dogovora o prodaji in nakupu celotnega izdanega poslovnega deleža podjetja BISER BIDCO, ki je priloga H1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-344.

⁴ Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij (Uradni list RS, št.: 36/09 in 3/14) dostopna na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED5098> dne 7. 9. 2021.

⁵ Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUJF, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZa in 189/20 – ZFR), dostopen na spletni strani . <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO2146> dne 7. 9. 2021.

⁶ Potrdilo o plačilu upravne takse, ki je priloga 2 k priglasitvi koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1.

⁷ Dostopno na spletni strani: https://www.otpbank.hu/static/portal/sw/file/220413_Annual_report_teljes_pdf_e.pdf dne 20. 4. 2022, stran 15.

poslovnih dejavnostih, (xii) kulturni, razvedrilni in rekreacijski dejavnosti in (xiii) drugih dejavnostih.⁸

8. Gospodujoče podjetje OTP sestavlja skupno 132 neposredno in posredno odvisnih podjetij, pokojninski in sedem investicijskih skladov. Na geografskem območju Republike Slovenije ima neposredno odvisno podjetje SKB, ki ima dovoljenje s strani Banke Slovenije (v nadaljnjem besedilu: BS) za opravljanje vzajemno priznanih finančnih storitev po 5. členu in dodatne finančne storitve po 6. členu Zakona o bančništvu⁹ (v nadaljnjem besedilu ZBan-3).¹⁰
9. Iz poslovnega registra Republike Slovenije izhaja, da ima podjetje SKB izključno kontrolo nad neposredno odvisnim podjetjem SKB Leasing d.o.o. Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SKBL)¹¹, katerega glavno dejavnost predstavlja potrošniško kreditiranje in finančni zakup¹², nadalje iz poslovnega registra Republike Slovenije tudi izhaja, da ima SKBL izključno kontrolo nad neposredno odvisno družbo SKB Leasing Select d.o.o. Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SKBLS)¹³, ki se ukvarja z isto glavno dejavnostjo¹⁴ kot podjetje SKBL.

1.2. Lastništvo podjetja BISER BIDCO in podjetja, v katerih ima podjetje BISER BIDCO lastniške deleže

10. Agencija ugotavlja, da je podjetje BISER BIDCO, ki je v lasti BISER TOPCO, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Velikega Vojvodstva Luksemburg in vpisano v luksemburški poslovni register in register družb z matično številko B 197853.¹⁵ Podjetje BISER BIDCO ima izključno neposredno kontrolo nad podjetjem NOVA KBM¹⁶, ki ima 150.000.000,00 EUR osnovnega kapitala, odnosno 10.000.000 nematerializiranih imenskih delnic¹⁷, ki so vpisane v Centralno klirinški depotni družbi d.d. v Ljubljani in ne kotirajo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, saj so od 21. 4. 2016 v izključni lasti podjetja BISER BIDCO. Podjetje NOVA KBM je pridobilo s strani BS dovoljenje za opravljanje vzajemno priznanih finančnih storitev po 5. členu in dodatne finančne storitve po 6. členu ZBan-3, ki so razvidne iz javne objave.¹⁸
11. Podjetje NOVA KBM ima 100,00 % poslovni delež in s tem izključno kontrolo nad odvisnim podjetjem SUMMIT.¹⁹ Iz poslovnega registra Republike Slovenije izhaja, da podjetje SUMMIT kot glavno dejavnost izvaja finančni zakup²⁰, pri katerem je najemni rok približno enak pričakovani življenjski dobi zakupljenega sredstva, najemnik pa pridobi dejansko vse koristi od uporabe sredstva ter prevzame vsa z lastništvom povezana tveganja. Druga dejavnost, ki jo izvaja podjetje SUMMIT, se nanaša na drugo kreditiranje, kjer je zajeto finančno posredništvo,

⁸ Priloga 8 k vlogi za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-1, priloga A1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-35, priloga C1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokumenti št.: 3061-8/2021-86, št.: 3061-8/2021-87, št.: 3061-8/2021-156, priloga C1 (II) k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument številka 3061-8/2021-142 in priloga C1B k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-336.

⁹ Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP), dostopen na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8319>, dne 14. 8. 2022.

¹⁰ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/10/skb-banka-ld-ljubljana> dne 7. 7. 2021.

¹¹ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=185895> dne 7. 7. 2021.

¹² Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetje.asp?s=1&e=185895&p=1> dne 7. 7. 2021.

¹³ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=392641> dne 7. 7. 2021.

¹⁴ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetje.asp?s=1&e=392641&p=1> dne 7. 7. 2021.

¹⁵ Izpisek iz gospodarskega registra priloga 4 k vlogi za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1.

¹⁶ Dogovor o prodaji in nakupu poslovnega deleža, ki je priloga 5 k vlogi za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1 in vloga za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1, stran 14 in 15.

¹⁷ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/7/nova-kreditna-banka-maribor-dd> dne 15. 12. 2021.

¹⁸ Dostopno na spletni strani Banke Slovenije: <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/7/nova-kreditna-banka-maribor-dd> dne 7. 7. 2021.

¹⁹ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=246286> dne 15. 12. 2021.

²⁰ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetje.asp?s=1&e=246286&p=1> dne 15. 12. 2021.

katerega predmet je dajanje kreditov končnim upravičencem.²¹ Podjetje SUMMIT je 1. 4. 2022 zaključilo s prevzemom družbe Mercedes-Benz Leasing Hrvatska d.o.o. nad katerim ima izključno kontrolo in je bilo preimenovano v družbo Mobil Leasing d.o.o. s sedežem na geografskem območju Republike Hrvaške.²²

12. Iz poslovnega registra RS izhaja, da je podjetje NOVA KBM dne 21. 10. 2021 pridobilo 100,00 % poslovni delež in s tem izključno kontrolo nad odvisnim podjetjem ALEJA finance, finančne in druge storitve d.o.o.²³, Beograjska ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: ALEJA), katerega glavno dejavnost predstavljajo druge pomožne dejavnosti za finančne storitve, ki ne predstavljajo zavarovalništv in pokojninskih skladov.²⁴ Podjetje ALEJA se trenutno ukvarja s področjem faktoringa. Podjetje ALEJA običajno za stranke, ki so odstopniki terjatev, izvaja aktivnosti (re)financiranja in tudi vodenje saldakov dolžnikov oziroma knjigovodstva ustreznih trgovinskih terjatev, prevzemanje kreditnega rizika kupcev blaga oziroma storitev in opominjanje dolžnikov oziroma izterjave terjatev.²⁵

II. PODREJENOST ZPOMK-1

II.1. Koncentracija

13. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljnjem besedilu: Obvestilo komisije) izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem.²⁶
14. Podjetje BISER TOPCO (prodajalec), in podjetje OTP (kupec) sta podpisnika dogovora o prodaji poslovnega deleža podjetja BISER BIDCO²⁷ (v nadaljnjem besedilu: Dogovor), ki je edini delničar podjetja NOVA KBM. Podjetje NOVA KBM ima izključno kontrolo in je edini lastnik delnic podjetja SUMMIT in z delnicami prosto razpolaga, saj na delnicah ni nikakršnih omejitev. Priglasitelj je posredoval spremembo Dogovora z dne 29. 6. 2022, iz katere izhaja, da se iz prodaje izključuje podjetje SUMMIT.²⁸
15. Skladno z navedenim se s simultanim zaključkom koncentracije ali neposredno pred njim podjetje SUMMIT izloči iz skupine NOVA KBM in postane neposredno odvisno podjetje BISER TOPCO (in tako ostaja neposredno znotraj skupine BISER TOPCO, katere del je do zaključka koncentracije tudi skupina NOVA KBM). Navedeno pomeni, da podjetje OTP ob posredni

²¹ Dostopno na spletni strani <https://www.aipes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=246286> in <https://www.aipes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=1453564000&leto=1>, Revidirano poslovno poročilo SUMMIT LEASING SLOVENIJA, d.o.o., za leto 2020 dne 7. 7. 2021.

²² Dostopno na spletni strani <https://www.sta.si/3021879/summit-leasing-slovenija-kupil-mercedes-benz-leasing-hrvaska> pod naslovom Summit Leasing Slovenija kupil Mercedes-Benz Leasing Hrvatska dne 4. 4. 2022 in www.delo.si v članku z naslovom: Summit Leasing zaključil prevzem na Hrvaškem dne 4. 4. 2022.

²³ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=498475> dne 15. 12. 2021.

²⁴ Dostopno na spletni strani: <https://www.aipes.si/prs/podjetje.asp?s=1&e=498475&p=1> dne 15. 12. 2021.

²⁵ Sporazum o poslovnem sodelovanju, ki je priloga 1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-243 in informacije dostopne na spletni strani: <https://www.aleja-finance.si/> dne 15. 12. 2021.

²⁶ Prečiščeno obvestilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uradni list EU št. C95/1 z dne 16. 4. 2008), stran 16, dostopno na spletni strani <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2008:095:FULL&from=EN> dne 7. 9. 2021.

²⁷ Dogovor o prodaji in nakupu poslovnega deleža, ki je priloga 5 k vlogi za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1 in vloga za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1, stran 14 in 15.

²⁸ Druga sprememba dogovora o prodaji in nakupu celotnega izdanega poslovnega deleža podjetja BISER BIDCO, ki je priloga H1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-344, št.: 3061-8/2021-345 in št.: 3061-8/2021-347 in Notarski zapis SV 443/22, katerega sestavni del je sporazum o prodaji celotnega poslovnega deleža podjetja SUMMIT, prodajalca podjetja NOVA KBM in kupca podjetja BISER TOPCO, ki je priloga H2 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-344, št.: 3061-8/2021-346 in št.: 3061-8/2021-347.

pridobitvi delnic podjetja NOVA KBM ne bo hkrati posredno pridobilo lastništva nad deleži v podjetju SUMMIT.

16. Agencija ugotavlja, da bo po izvršeni koncentraciji prišlo do pridobitve izključne kontrole nad podjetjem BISER BIDCO z izločenim podjetjem SUMMIT. Takšna pridobitev kontrole predstavlja koncentracijo v smislu določbe 10. člena ZPOmK-1 in tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1 nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1.

II.2. Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

17. Promet kreditnih ali finančnih institucij na območju Republike Slovenije obsega postavke, navedene v trinajsti alineji prvega odstavka 3. člena ZPOmK-1 oziroma tretjega odstavka 5. člena Uredbe Sveta (ES) o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljnjem besedilu: Uredba ES o združitvah).²⁹
18. Iz predloženih finančnih podatkov priglasiatelja izhaja, da je podjetje OTP na območju Republike Slovenije v letu 2021 ustvarilo letni promet v višini 126.132 tisoč EUR³⁰ med tem, ko je letni promet podjetja BISER BIDCO brez podjetja SUMMIT v letu 2021 na trgu Republike Slovenije znašal 343.231 tisoč EUR³¹. Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1 ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
19. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1.

II.3. Pristojnost Agencije

20. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij³² (v nadaljnjem besedilu: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli

²⁹ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20.1.2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uradni list EU št. L 24/1, dne 29. 1. 2004), stran 48.

³⁰ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-366, stran 1 in 2 ob upoštevanju 210 odstavka Obvestila komisije v povezavi z drugim pododstavkom 5(3)(a) člena in konsolidiranega poslovnega poročila za leto 2021 Skupine SKB Banka in SKB Banka d.d. Ljubljana, stran 90, dostopno na spletni strani <https://www.aipes.si/iolp/podjetje.asp?maticna=5026237000&leto=1>, dne 5. 7. 2021.

³¹ Agencija upošteva podatek, ki ga je posredoval priglasiatelj v dopolnitev priglasitve koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-364, pri čemer je priglasiatelj upošteval vrednost prometa po Konsolidiranem poslovnem poročilu za leto 2021 Skupine NOVA KBM in NOVA KBM d.d. (275.815 tisoč EUR) na osnovi navedbe iz predzadnjega odstavka na strani 280, da je v oktobru banka zaključila nakup 100-odstotnega deleža v družbi ALEJA finance d.o.o. Družba je v letu 2021 začasno izključena iz konsolidacije za računovodske namene, saj nima pomembnega vpliva na resničen in pošten prikaz finančnega stanja skupine. Na podlagi ECB dovoljenja in v skladu z odstavkom 2.(b) 19. člena Uredbe (EU) 575 / 2013 (CRR) je družba začasno izključena tudi iz regulativne konsolidacije. Družba bo v konsolidacijo za računovodske in regulativne namene vključena s 1. 1. 2022 in seveda dejstvo, da je potrebno iz skupne vrednosti odšteti izločeno podjetje SUMMIT. Konsolidirano poslovno poročilo, ki dostopno na spletni strani <https://www.aipes.si/iolp/podjetje.asp?maticna=5860580000&leto=1>, dne 15. 5. 2022. Agencija je k navedeni vrednosti prištela ustvarjeni prihodek iz naslova delnic, ki jih je podjetje NOVA KBM plačalo podjetju BISER BIDCO v letu 2021 (67.416 tisoč EUR).

³² Ibidem 29, str. 45 in 56.

koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije³³ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.³⁴

21. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka, (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.
22. Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija nima razsežnosti EU, saj ne dosega pragov prometa iz drugega in tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Letni promet podjetja BISER BIDCO, udeleženega v koncentraciji v letu 2021 na svetovnem trgu, znaša 343.231 tisoč EUR, iz česar sledi, da ni dosežen prag iz točke (b) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, saj prevzeto podjetje navedene prihodke ustvaril samo v eni državi članici (Sloveniji). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence na podlagi nacionalnega prava o konkurenci na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

23. Opredelitev upoštevnega trga ima običajno dve dimenziji: proizvodno / storitveno in geografsko. Pri opredelitvi proizvodnega / storitvenega upoštevnega trga se sprašujemo, ali bi kupci v primeru porasta cen prešli na druge, zamenljive izdelke / storitve, medtem ko si pri opredelitvi geografskega upoštevnega trga postavljamo isto vprašanje, le da gre za prehod kupcev k dobaviteljem na drugo geografsko področje.³⁵

III.1. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trgi

24. Upoštevni proizvodni / storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOMK-1, definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih končni upravičenec / uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe.

III.1.1. Predlog priglasitelja o opredelitvi upoštevnihi proizvodnih / storitvenih trgov

25. Priglasitelj je v priglasitvi navedel, da se opredelijo sledeči upoštevni trgi: (i) varčevalne vloge nebančnega sektorja iz pasivnega dela bilance banke, (ii) posojila nebančnega sektorja iz aktivnega dela bilance banke, (iii) finančni instrumenti iz zunajbilančnih evidenc banke, (iv) medbančne storitve za banke, (v) finančni leasing, (vi) bančne storitve za posameznike, (vii)

³³ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti, ki je opredeljeno v tretjem odstavku 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26. 10. 2012), kot tudi iz 21. člena Uredbe ES o združitvah.

³⁴ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. 7. 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zdl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

³⁵ Opredelitev upoštevnega trga v okviru presoje prevzemov in koncentracij, mag. Nataša Kump in dr. Janez Bešter, Ljubljana, junij 2003, stran 4 dostopno na spletni strani http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/paqeuploads/Povzetek_in_kazalo.pdf, dne 16. 3. 2022.

bančne storitve za poslovni sektor. Nadalje je priglasitelj navedel, da nadaljnja delitev trgov glede na namen, ročnost ali obrestne mere ni smiselna. Priglasitelj je pod točko 6.1.2. Obrazca navedel, da med dejavnostmi udeležencev predlagane koncentracije ali drugih družb v njihovih skupinah ni vertikalnih razmerij.³⁶

26. Nadalje je priglasitelj navedel³⁷, da je splošno razlikovanje razvrščanja končnih upravičencev povezano z različnimi poslovnimi usmeritvami posameznih poslovnih bank / hranilnic. Podjetji SKB in NOVA KBM

27. Priglasitelj je navedel, da je iz prakse EK razvidno, da je v segmentu podjetij večina pregledanih odločitev razlikovala med velikimi (v nadaljnjem besedilu: VPo), malimi in srednje velikimi podjetji (v nadaljnjem besedilu: MSP). Takšna delitev je bila utemeljena z dejstvom, da se velikim strankam ponujajo storitve, ki se ne štejejo za bližnje substitute storitvam, ki se ponujajo strankam MSP. VPo dobijo prilagojene storitve po meri in uporabljajo različne banke za različne produkte, s čimer se izognejo »zaklenjenosti« t.j. preveliki odvisnosti od ene banke. Velike stranke uporabljajo tudi storitve, ki jih ponujajo tuje banke.⁴⁰ Nasprotno pa MSP običajno uporabljajo eno banko za vse storitve.⁴¹ MSP običajno izvajajo manjše transakcije, imajo manj strokovnega znanja o bančnih produktih in manj možnosti za uporabo storitev pri alternativnih bankah (nekatera na primer ne morejo učinkovito dostopati do mednarodnega bančništva).⁴² Na nekaterih proizvodnih / storitvenih trgih praksa EK razlikuje med posamezniki, MSP in VPo kot tržnimi segmenti, medtem ko na drugih proizvodnih / storitvenih trgih tega razlikovanja ni.
28. Priglasitelj še navaja, da vse večje banke na geografskem območju Republike Slovenije ponujajo storitve vsem vrstam končnih upravičencev. Po mnenju priglasitelja zato ni potrebe po opredelitvi ločenih trgov glede na vrsto končnih upravičencev.
29. Po mnenju priglasitelja je v zvezi s končnimi upravičenci bančne storitve, ki se ponujajo posameznikom in mikro podjetjem (običajno se zanje uporablja poimenovanje »prebivalstvo«) mogoče razlikovati od bančnih storitev, ki se ponujajo podjetjem, in od storitev, ki se ponujajo drugim bankam.⁴³ Hkrati z navedenim priglasitelj predlaga sledečo opredelitev upoštevanih trgov: (i) bančne storitve za prebivalstvo, (ii) potrošniška stanovanjska posojila, (iii) bančne storitve za podjetja, (iv) posojila podjetjem, (v) medbančni trg, (vi) finančni in operativni leasing, (vii) storitve, povezane s finančnimi instrumenti, (viii) posredovanje investicijskih skladov, (ix) zavarovalno posredništvo⁴⁴ in (x) drugi trgi.⁴⁵
30. Priglasitelj meni, da je potrebno predeliti naslednje upoštevne trge: (i) trg pogodb za sprejem vlog, ki je nadalje razčlenjen na (a) gospodinjstva, (b) nefinančne družbe in (c) druge finančne institucije; (ii) trg pogodb danih kreditov, ki je nadalje razčlenjen na (a) gospodinjstva, (b) nefinančne družbe in (c) druge finančne institucije; (iii) trg zavarovalnih polic; (iv) trg pogodb za nalaganje v investicijske sklade; (v) trg pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti, ki je nadalje razčlenjen na (a) gospodinjstva in (b) poslovni sektor. Po mnenju priglasitelja trgov ni

³⁶ Vloga za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1, stran 9.

³⁷ Prilogi A7 in A8 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35.

³⁸ Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C in 18/21), dostopno na spletni strani http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=ZAKO4291, dne 7. 12. 2021.

³⁹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35, strani 5.

⁴⁰ Glej odločitev M.4844 – Fortis / ABN AMRO ASSETS, 13. odstavek.

⁴¹ Glej odločitev M.3894 - Unicredito/HVB, od 22. do vključno 25. odstavka.

⁴² Glej odločitev M.4844 – Fortis / ABN AMRO ASSETS, 14. odstavek.

⁴³ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-254, stran 2.

⁴⁴ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-254, stran 4.

⁴⁵ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-254, stran 10 in 11.

potrebno dodatno razčleniti na ožje trge, morda z izjemo stanovanjskih posojil, ki bi jih lahko obravnavali ločeno, če bi se Agencija tako odločila.⁴⁶

31. Priglasitelj nadalje navaja, da ni potrebna nadaljnja členitev trgov, sklenjenih pogodb, danih kreditov in sklenjenih pogodb za sprejem vlog glede na ročnost kredita ali vloge. Dejansko so si krediti sosednjih ročnosti z vidika povpraševanja na splošno podobni. Poleg tega se lahko krediti oz. vloge z daljšo ročnostjo izenačijo z veriženjem kreditov oz. vlog s krajšo ročnostjo. Kredit z ročnostjo šest mesecev je tako z vidika povpraševanja za precejšen del kreditotjemalcev zamenljiv s kreditom z ročnostjo devet mesecev. Podobno je kredit z ročnostjo devet mesecev pogosto zamenljiv s kreditom za 12 mesecev in tako naprej. Podobno velja za vloge. Potrošniški krediti načeloma niso zamenljivi s stanovanjskimi / hipotekarnimi krediti, saj je ročnost potrošniških kreditov do 10 let in višina vrednosti do 20.000,00 eurov⁴⁷ omejena, kar pomeni, da načeloma med tema oblikama kreditov obstaja pogojna zamenljivost. Višina stanovanjskih / hipotekarnih kreditov je omejena na 1/3 mesečne plače in odplačno dobo do 30 let, kar pomeni, da je razlika med omenjenima skupinama kreditov odvisna od višine vrednosti, ki jo končni upravičenec potrebuje v povezavi z obdobjem odplačevanja za nakup nepremičnine. Ta veriga učinkovite zamenljivosti na strani povpraševanja je razlog, da nadaljnja členitev kreditov (razen morda stanovanjskih / hipotekarnih) ali vlog glede na ročnost ni utemeljena. Krediti s sosednjimi ročnostmi so si podobni tudi z vidika ponudbe, zagotavljajo se z uporabo istega osebja, finančnih in fizičnih sredstev (npr. sistema IT, poslovalnic, bančnih aplikacij). Substitucija na strani ponudbe med krediti s sosednjimi ročnostmi je zato visoka in takojšnja. Podobno velja za vloge. Dejansko poslovne banke / hranilnice na splošno ne razvijajo produktov za določeno ročnost, temveč za določen razpon ročnosti, znotraj tega razpona pa lahko stranke izberejo ročnost, ki je najprimernejša za njihove potrebe.⁴⁸

III.1.2. Dosedanja praksa Evropske komisije pri opredelitviupoštevnih proizvodnih / storitvenih trgih

32. V skladu s prakso EK je mogoče zaslediti, da je le-ta v svojih odločitvah opredelila upoštene trge proizvodov / storitev glede na končne upravičence, in sicer (i) fizične osebe / prebivalstvo / gospodinjstvo in (ii) pravne osebe / podjetja, h katerima je bila dodana storitev finančnega trga.⁴⁹ EK je tako pravne osebe / podjetja nadalje delila v pravne osebe / podjetja nebančnega / bančnega sektorja in bančništvo javnega sektorja.⁵⁰
33. Bančni proizvodi / storitve za gospodinjstvo so tako vključevali(e) vloge, posojila, kreditne kartice, hrambo vrednostnih papirjev ter vzajemne sklade in druge oblike upravljanja premoženja in hkrati so se navedeni proizvodi / storitve med seboj razlikovali, torej je obstajala različna stopnja zamenljivosti in v nekaterih primerih je bila ta stopnja težko ugotovljiva. Obstajajo pa tudi proizvodi / storitve, ki med seboj niso zamenljivi(e).⁵¹ Bančne proizvode / storitve za pravne osebe / podjetja nebančnega sektorja so tako sestavljali poslovni transakcijski računi, vloge, krediti, mednarodna plačila, dokumentarno poslovanje in svetovanje v zvezi z združitvami in prevzemi.⁵²
34. V novejših odločitvah je EK menila, da bančništvo na drobno zajema vse bančne storitve, ki se zagotavljajo fizičnim osebam / prebivalstvu / gospodinjstvu in samostojnim podjetnikom in drugim fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost.⁵³ EK je tako menila, da je bančništvo na drobno

⁴⁶ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-348 in št.: 3061-8/2021-350, stran 2.

⁴⁷ Tretji in četrti odstavek 26. člen Zakon o potrošniških kreditih (v nadaljnjem besedilu: ZPotK-2, Uradni list RS, št. 77/16 in 92/21 – ZBan-3), dostopno na spletni strani <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7235>, dne 2. 12. 2016.

⁴⁸ Opredelitev trgov, ki je priloga H1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-355, stran 3.

⁴⁹ Glej odločitev M.4844 – FORTIS / ABN AMRO ASSETS, odstavek 11, M.3894 – UNICREDITO / HVB, odstavek 9; M.1910 – MERITANORDBANKEN / UNIDANMARK, odstavek 7, IV/M.1172 – FORTIS AG / GENERALE BANK, odstavek 11, IV/1029 – Merita / Nordbanken, odstavek 7 in IV/M.342 – Fortis / CGER, odstavek 19.

⁵⁰ Glej odločitev IV/M.873 – Bank Austria/Creditanstalt, odstavek 15.

⁵¹ Glej odločitve št. M.1029 – Merita / Nordbanken, odstavek 8, IV/M.342 – Fortis / CGER, odstavek 20-21 in IV/M.873 – Bank Austria / Creditanstalt, odstavek 16.

⁵² Glej odločitve št. M.1029 – Merita / Nordbanken, odstavek 8, IV/M.342 – Fortis/CGER, odstavek 22 in IV/M.873 – Bank Austria / Creditanstalt, odstavek 17.

⁵³ Glej odločitvi št. M.10668 – PPF / MMB, odstavek 23, M.8414 – DNB / Nordea / Luminor Group, odstavek 15.

mogoče nadalje razdeliti na več posameznih proizvodnih / storitvenih trgov, in sicer na osebne transakcijske račune, varčevalne račune, vezane vloge, kredite (osebne, potrošniške, stanovanjske / hipotekarne), storitve zasebnega bančništva, vzajemne sklade in druge naložbene produkte.⁵⁴ Pri bančništvu za podjetja je EK opredelila ločene produktne / storitvene trge za VPo ter MSP po proizvodih / storitvah, poslovnih transakcijskih računih, vlogah, kreditih, domačih / mednarodnih plačilih in storitvah upravljanja gotovine.⁵⁵ EK je v svoji dosedanji praksi tudi presodila, da je treba zaradi razlik med udeleženci na trgu in konkurenčnega okolja medbančni trg presojati ločeno od trga bančnih storitev za poslovni sektor.⁵⁶

III.1.3. Dosedanja praksa Agencije pri opredelitviupoštevnihp proizvodnih / storitvenih trgov

35. V svoji dosedanji praksi je Agencija bančne proizvode / storitve opredelila glede na aktivnosti, ki jih izvajajo poslovne banke / hranilnice, s tem, da je trg bančnih storitev opredelila kot storitve za (i) prebivalstvo in (ii) poslovni sektor. Čeprav je vsaka storitev osebnega bančništva drugačna in ne obstaja neposredna zamenljivost med posameznimi skupinami bančnih proizvodov / storitev (npr. med vlogami in krediti) imajo končni upravičenci možnost sklepanja »paketov osnovnega bančništva«,⁵⁷ zato konkurenca na trgu obstaja v zvezi s paketi bančnih storitev kot tudi po ločenih proizvodih / storitvah. Z vidika ponudnika storitev je trg osebnega bančništva mogoče deliti podrobneje na (i) osebne transakcijske račune, (ii) varčevalne račune, (iii) vezane vloge, (iv) plačilne storitve (domača in mednarodne, vključno s storitvami na bankomatih, storitve, povezane s kreditnimi in debetnimi bančnimi karticami, prenos sredstev, neposredne obremenitve, nalogi, (v) kreditiranje (osebno, potrošniško, prekoračitev pozitivnega stanja, stanovanjsko / hipotekarno ipd.).⁵⁸
36. Nadalje je Agencija v dosedanji praksi v sklop poslovnega bančništva razvrstila končne upravičence (mikro, majhna, srednje velika in velika podjetja), ki obsegajo sledeče proizvode / storitve (i) poslovne transakcijske račune, (ii) vezane vloge, (iii) kredite, (iv) transakcije domačih / mednarodnih plačil, dokumentarno poslovanje, (vi) izdajanje in upravljanje drugih plačilnih instrumentov (npr. bančnih menic, obveznic) in (vii) investicijsko svetovanje.⁵⁹
37. Agencija je tako sklepanje pogodb za sprejem vlog nebančnega sektorja iz pasivnega dela bilance poslovnih bank / hranilnic opredelila kot sprejemanje denarja v zameno za plačilo obresti ter vračilo denarja po nekem času ter na dogovorjen način.⁶⁰
38. Nadalje je Agencija sklepanje pogodb danih kreditov nebančnemu sektorju iz aktivnega dela bilance poslovne banke / hranilnice / drugih finančnih institucij opredeljuje kot posojanje denarja v zameno za plačilo obresti ter vračilo denarja po nekem času ter na dogovorjen način.⁶¹
39. Agencija je v dosedanjih odločitvah tudi navedla, da poslovne banke / hranilnice / druge finančne institucije oblikujejo svojo ponudbo na opredeljenem upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu glede na končne upravičence in tako objavljajo pogoje za (i)

⁵⁴ Glej odločitve št. M.10668 – PPF / MMB, odstavek 23, M.10378 – VUB / SLOVENSKA SPORITELNA / TATRA BANKA / 365.BANK / CSOB / JV, odstavek 41, M.9625 - Banca Comerciala Romana / Raiffeisen Bank / BRD Societe Generale / CIT One, odstavek 26, M.8553 - Banco Santander / Banco Popular Group, odstavek 32.

⁵⁵ Glej odločitve št. M.10668 – PPF / MMB, odstavek 23, M.10378 – VUB / SLOVENSKA SPORITELNA / TATRA BANKA / 365.BANK / CSOB / JV, odstavek 42, M.8553 - Banco Santander / Banco Popular Group, odstavka 18-19 in M.5384 - BNP Paribas / Fortis, odstavki 11-12.

⁵⁶ Glej odločitev št. M.5861 - Republic Österreich / Hypo Group Alpe Adria.

⁵⁷ Paketi osnovnega bančništva združujejo določen splet bančnih storitev (npr.: vodenje transakcijskega računa, gotovinski dvig na bankomatih, določen limit, direktnih bremenitev / trajnih nalogov in e-bančništvo).

⁵⁸ Glej odločitve št. 306-2/2013-12 Republike Slovenije / Nova Ljubljanska banka d.d., odstavka 23 - 24, št.: 3061-8/2015- 6 Abanka Vipra d.d. / Banka Celje d.d., odstavka 32-33 in št.: 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banko, d.d. Ljubljana, odstavek 39.

⁵⁹ Glej odločitvi št. 3061-8/2015- 6 Abanka Vipra d.d. / Banka Celje d.d., odstavek 34 in št.: 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banko, d.d. Ljubljana, odstavek 40.

⁶⁰ Glej odločitvi št. 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavka 40 - 41 in št.: 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 49.

⁶¹ Glej odločitvi št. 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavka 40 in 42 in 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 52.

gospodinjstvo in (ii) poslovni sektor. Poslovne banke / hranilnice / druge finančne institucije (izvajajo financiranje v skladu z ZPotK-2) v ponudbah pod gospodinjstvo tako uvrščajo (i) fizične osebe, ki sestavljajo rezidente in nerezidente na območju in (ii) samostojne podjetnike in druge fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Pod poslovnim sektorjem pa uvrščajo nefinančne družbe in druge finančne institucije, ki se glede na njihovo velikost delijo na (i) mikro, (ii) mala, (iii) srednje velika in (iv) velika podjetja, v skladu z 55. členom ZGD-1.⁶² Iz dosedanje prakse je Agencija navedla, da je zaznala, da se druge finančne institucije pojavijo v vlogi vmesnih upravičencev⁶³, kar pomeni, da so zaradi nadaljnje distribucije finančnih sredstev v posebnem položaju.

40. V dosednji praksi je Agencija opredelila trg sklenjenih pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti (primeri: delnice, obveznice, zakladne menice itd.), katerih direktni lastniki so končni upravičenci (pravne in fizične osebe), ki imajo pri poslovni banki / borznoposredniški družbi odprt trgovalni račun. Aktivnosti, ki jih izvajajo ponudniki te storitve na trgu, so: (i) odpiranje trgovalnega računa, (ii) hramba premoženja, (iii) sprejemanje naročil za izvedbo trgovanja v zvezi z finančnimi instrumenti, (iii) izvrševanje naročil na trgovalnem računu končnega upravičenca, (iv) obdelava dividend in dohodkov / odhodkov na trgovalnem računu, (v) urejanje davčnih odtegljajev in (vi) druga korporacijska dejanja, kot so obveščanje in obravnava izdaj bonusov, izdaj pravic in prevzemov, storitve glasovanja po pooblaščenju, urejanje nenaslovljenega denarja ter storitve poročanja o transakcijah in portfeljih.⁶⁴
41. V praksi Agencije je tako mogoče zaslediti, da trg sklepanja pogodb investicijskih skladov za končne upravičence predstavlja kolektivni naložbeni podjem, katerega edini namen je, da zbira premoženje vlagateljev in ga v skladu z vnaprej določeno naložbeno politiko investicijski sklad nalaga v različne vrste naložb v izključno korist imetnikov enot investicijskega sklada.⁶⁵ Poslovne banke / hranilnice z upravitelji investicijskih skladov sklepajo dolgoročne distribucijske pogodbe iz katerih izhaja, da bodo za sklepanje pogodb s končnimi upravičenci prejeli določeno provizijo.
42. Agencija je poslovne banke / hranilnice v svoji dosednji praksi obravnavala tudi na trgu sklepanja zavarovalnih polic oziroma storitev posredovanja / zastopanja pri prodaji zavarovalnih polic v skladu s 7. členom Zakonu o zavarovalništvu⁶⁶ (v nadaljnjem besedilu ZZavar-1), v katerega sodijo vsi zavarovalni posli. Podjetji, udeleženi v koncentraciji, ponujata v svojem distribucijskem kanalu sklepanje zavarovalnih polic na podlagi predhodno sklenjenih posredniških dolgoročnih pogodb z zavarovalnimi družbami.⁶⁷
43. Nadalje je Agencija v svoji dosednji praksi plačilni promet zaradi specifičnosti primerov neposrednega / posrednega aktivnega delovanja na opredeljenih upoštevanih proizvodnih / storitvenih trgih⁶⁸ obravnavala nekoliko različno glede na predloge priglasiateljev koncentracij in aktivnostmi, ki jih izvajajo končni upravičenci, poslovne banke / hranilnice in njihovi dobavitelji. Agencija je tako za namene opredelitve proizvodno / storitvenega trga plačilnega prometa upoštevala proizvode / storitve, ki omogočajo izvrševanje: (i) dvigov in pologov gotovine z / na osebni / poslovni transakcijski račun, (ii) izvršenih plačil v okviru plačilnega sistema BIPS, (iii) izvršenih direktnih obremenitev v okviru plačilnega sistema SIMP PS ter v določenem primeru tudi plačila preko POS terminalov, če sta imeli podjetji udeleženi v koncentraciji dovoljenje BS za izvajanje te aktivnosti.

⁶² Ibidem 38 in glej odločitev št. 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 50 in 53.

⁶³ Glej odločitev št. 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 52 in 54.

⁶⁴ Glej odločitve št. 3061-8/2015- 6 Abanka Vipava d.d. / Banka Celje d.d., odstavek 37, št.: 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banka, d.d. Ljubljana, odstavka 38 in 41, št.: 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavki 40 in 43 – 44 in št.: 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek

⁶⁵ Glej odločitev št. 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavka 57 in 58.

⁶⁶ Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19 in 102/20), dostopno na spletni strani http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=ZAKO6183, dne 9. 3. 2022.

⁶⁷ Stran 16 Letnega poročila 2020 Agencije za zavarovalni nadzor o zavarovalništvu dostopno na spletni strani https://www.a-zn.si/wp-content/uploads/letno_porocilo-2020.pdf, dne 31. 5. 2022.

⁶⁸ Glej odločitve št. 306-2/2013-12 Republika Slovenija / Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana, odstavka 24 in 25, št.: 3061-8/2015- 6 Abanka Vipava d.d. / Banka Celje d.d., odstavka 33 in 34, št.: 3061-1/2018-15 AIK Banka a.d. Beograd / Gorenjska banka d.d., Kranj, odstavka 41 in 42, št.: 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banka, d.d. Ljubljana, odstavka 38 in 41, št.: 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavka 42 in 43 ter št.: 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavka 50 in 53.

44. Agencija je v svoji dosednji praksi navedla, da upoštevni trgov za namene posamezne priglašene koncentracije ne bo bolj podrobno razčlenila, saj ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence in hkrati je opredelitev upoštevni trgov pustila odprto.

III.2. Upoštevni geografski trgi

45. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOMK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodnem / storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevni geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
46. Upoštevni geografski trg je tako področje, na katerem prihaja do zamenljivosti ponudbe in zamenljivosti povpraševanja. Kot pri opredelitvi proizvodnega / storitvenega upoštevni trga tudi pri opredelitvi geografskega upoštevni trga uporabimo test hipotetičnega monopolista. V odločitvah je mogoče zaslediti opredelitve geografskega trga na lokalno (mesto, nekaj mest, itd), regionalno (regije gredo lahko tudi čez državne meje), nacionalno, več nacionalno (primer območje panonske nižine) in globalno⁶⁹, ali morda krožno območje dometa ponudnika (z izračunom 80 % in 90 % gotovosti prodaje proizvodov / storitev) pri čemer se upošteva geografsko območje, na katerem bo prišlo do spremenjenih razmer na trgu zaradi priglašene koncentracije. Agencija tako ugotavlja, ali bi končni upravičenci zaradi višjih cen na območju prešli k dobaviteljem iz drugih območij, kjer je cena proizvodov / storitev ugodnejša. Če je zamenljivost povpraševanja dovolj velika, da bi preprečila dvig cen, se to novo območje doda k začetni opredelitvi geografskega upoštevni trga, kar nadalje pomeni, da ima večji pomen vrednost proizvodov / storitev. Čim večja je vrednost proizvodov / storitev, dlje so se končni upravičenci pripravljani peljati, da pridobijo proizvode / storitve po ugodnejši ceni.
47. Agencija tako pri opredelitvi geografskega upoštevni trga upošteva precej dejavnikov, ki imajo večjo težo kot drugi, odvisno od posameznega primera priglašene koncentracije. Splošno so tako uporabljali sledeče dejavnike: (i) geografska porazdelitev tržnih deležev, (ii) geografski vzorec nakupov, (iii) podatki o trgovskih tokovih, (iv) razlike v cenah med različnimi geografskimi trgi, (v) stroški, (vi) lokalne in nacionalne preference, (vii) zahteva po lokalni prisotnosti in (ix) zakonske in tehnične ovire.

III.2.1. Predlog priglasitelja o opredelitvi upoštevni geografskega trga

48. Priglasitelj je predlagal nacionalni obseg upoštevni trgov.⁷⁰ Hkrati pa je tudi navedel, da bo svoje stališče glede opredelitve upoštevni geografskega trga podal po proučitvi relevantne prakse EK in je pri tem upošteval vse značilnosti slovenskega bančnega trga.⁷¹ Priglasitelj povzema, da velika večina odločitev o koncentracijah v bančnem sektorju upošteva geografske trge, opredeljene kot nacionalne, z nekaterimi redkimi izjemami, ki so dopustile možnost regionalnega upoštevni trga storitev za prebivalstvo. Vendar so ožje opredelitve vse manj verjetne, saj stranke na splošno prehajajo na digitalno bančništvo, kar naj bi veljalo tudi za geografsko območje Republike Slovenije.⁷²
49. Priglasitelj hkrati navaja, da je tržna in cenovna politika poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije nacionalna, kar potrjuje nacionalni obseg upoštevni geografskega trga. Poleg tega vse večje poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije zagotavljajo identičen oz. zelo podoben obseg

⁶⁹ Opredelitev upoštevni trga v okviru presoje prevzemov in koncentracij, mag. Nataša Kump in dr. Janez Bešter, Ljubljana, junij 2003, stran 5 dostopno na spletni strani http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/pageuploads/Povzetek_in_kazalo.pdf, dne 16. 3. 2022.

⁷⁰ Vloga za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št. 3061-8/2021-1, stran 30.

⁷¹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št. 3061-8/2021-35, stran 5 in 9.

⁷² Pregled pomembnejših odločitev EK, ki je priloga B1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št. 3061-8/2021-73, stran 4 in 5.

storitev v vseh regijah znotraj širših kategorij produktov: vloge, krediti, finančne storitve, medbančne storitve in leasing. Poleg tega je treba upoštevati omejeno velikost slovenskega trga, na katerem ni razlik v ponudbi ali povpraševanju na celotnem geografskem območju (tj. poslovne banke ponujajo enako vrsto produktov vsem strankam in ni jezikovnih ali drugih bistvenih razlik med strankami z različnih območij) ter dejstvo, da trg ni formalno razdeljen na regije (npr. pokrajine).

50. Na podlagi navedenega priglasitelj meni, da je geografski obseg trga za vse proizvodne trge nacionalni. Prvič, poslovne banke / hranilnice ponujajo svoje produkte in storitve pod enakimi pogoji po celotnem geografskem območju Republike Slovenije. To kaže, da so konkurenčni pogoji homogeni na celotnem geografskem območju Republike Slovenije. Drugič, za kompleksne produkte, pri katerih se lahko zahteva ali je zaželen fizična prisotnost stranke, je zelo visok delež strank pripravljen potovati v bližnja mesta oz. pogosto že tudi sicer potuje v taka središča zaradi svojega dela, izobraževanja ali opravljanja uradnih zadev. Hkrati so pomembne poslovne banke / hranilnice prisotne v vseh večjih mestih. Tretjič, kar zadeva enostavnejše vsakodnevne bančne produkte / storitve, se ti vse bolj ponujajo in uporabljajo prek mobilnih in internetnih kanalov, kjer si vse poslovne banke / hranilnice konkurirajo na celotnem geografskem območju Republike Slovenije. Skupaj s širokim in še vedno naraščajočim uveljavljanjem elektronskih plačilnih metod pri prebivalstvu to govori v prid opredelitvi trga kot nacionalnega. Navedene trende je pandemija Covid-19 le še okrepila.⁷³
51. Priglasitelj je prepričan, da je za namen presoje konkurenčnih učinkov predmetne koncentracije kot upoštevni geografski trg ustrezno opredeliti nacionalni trg, in sicer glede vseh upoštevnih storitvenih trgov. Edini upoštevni proizvodno / storitveni trg, ki po mnenju priglasitelja z vidika geografske opredelitve ni nacionalen, je medbančni trg. Meni, da bi ga bilo ustrezneje opredeliti širše (ima geografsko razsežnost EU), vendar pa lahko natančnejša geografska opredelitev ostane tudi odprta, saj predmetna koncentracija nima negativnih konkurenčnih učinkov niti v primeru, da bi medbančni trg opredelili kot nacionalnega.⁷⁴
52. Priglasitelj je navedel, da je geografsko območje Republike Slovenija majhno in konkurenčno, pogoji so v različnih regijah razmeroma homogeni. Poleg tega igra regionalni vidik vedno manjšo vlogo pri konkurenčnosti v bančnem sektorju na geografskem območju Republike Slovenije, saj je vedno več bančnih storitev mogoče opraviti digitalno, tako da imajo stranke vedno manj potreb po obisku bančnih poslovalnic. Nadalje priglasitelj navaja, da je verjetno, da se morebitne lokalne konkurenčne interakcije širijo po celotnem geografskem območju prek verige substitucij, kar prispeva k homogenosti konkurenčnih pogojev na geografskem območju Republike Slovenije. Konkurenčni pogoji na geografskem območju Republike Slovenije so relativno homogeni, kar kaže dejstvo, da poslovne banke / hranilnice določajo svoje pogoje enotno na celotnem geografskem območju Republike Slovenije.

III.2.2. Dosedanja praksa Evropske komisije pri opredelitvi upoštevne geografskega trga

53. V dosednji praksi je EK bančništvo na drobno zaradi različnih konkurenčnih pogojev v posameznih državah članicah in pomena mreže podružnic obravnavala kot nacionalni⁷⁵, v nekaterih primerih je upoštevala tudi podnacionalni / regionalni obseg, odvisno od značilnosti zadevnih držav.⁷⁶ V delu, ki se nanaša na bančništvo za podjetja, je EK ugotovila, da so proizvodi / storitve, ki se obravnavajo za mikro in MSP po obsegu nacionalni (e) in za VPo so lahko le-ti (e) širši (e) od nacionalnega.⁷⁷

⁷³ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št. 3061-8/2021-73, stran 6 in 7.

⁷⁴ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-254, stran 3.

⁷⁵ Glej odločitvi št. M.10668 – PPF / MMB, odstavka 26 - 27 in M.8414 – DNB / Nordea / Luminor Group, odstavki 21-24.

⁷⁶ Glej odločitvi št. M.10668 – PPF / MMB, odstavka 26 - 27 in M.9625 - Banca Comerciala Romana / Raiffeisen Bank / BRD Societe Generale / CIT One, odstavke 36.

⁷⁷ Glej odločitvi št. M.10378 – VUB / SLOVENSKA SPORITELNA / TATRA BANKA / 365.BANK / CSOB / JV, odstavke 47 in M.8553 - Banco Santander / Banco Popular Group, odstavki 16 - 17 in 21 - 22.

54. Na področju finančnih instrumentov je EK v svoji dosednji praksi menila, da so skrbniške storitve glede na aktivnosti skrbnikov globalne / lokalne narave ter tako obseg trgov, globalni EGP ali nacionalni. Samo upravljanje finančnih instrumentov je globalno, saj so konkurenti in stranke dejavni na svetovni ravni. Pri tem so upoštevani vidiki: globalna narava storitve, regulativni okvir ali imajo stranke veliko število domačih sredstev in ali imajo stranke raje globalnega skrbnika z lastnimi, lokalnimi skrbniki.⁷⁸ Nadalje je EK preučila morebitno nacionalno opredelitev upoštevnega trga, vendar je, ne da bi o tem sprejela odločitev, ugotovila, da so bile trditve strank v zadevi, da je trg lahko širši od nacionalnega, delno potrjene s tržno raziskavo.⁷⁹ Razlogi za upoštevanje nacionalnega trga so bili, da imajo nekatere dejavnosti vključene v storitve upravljanja skladov posebne nacionalne predpise⁸⁰ ali zahtevajo nacionalno prisotnost po Direktivi Evropskega parlamenta in sveta o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje⁸¹ (v nadaljnjem besedilu: KNPVP), vendar je tržna raziskava pokazala da se je to delno spremenilo.
55. Nadalje iz dosedanje prakse EK izhaja, da je proizvode / storitve neživiljskega zavarovanja na splošno obravnavala kot nacionalni⁸² (primeroma tudi zdravstveno zavarovanje⁸³), izjemoma je menila, da so upoštevni trgi potencialno širši od nacionalnega za nekatere vrste tveganja neživiljskega zavarovanja (npr. zavarovanje MAT).⁸⁴ EK v zvezi z zavarovanji, ki imajo v splošnem velika zavarovanja tveganja meni, da takšna zavarovanja najverjetneje obsegajo vsaj celoten EGP zaradi dejstva, da nekatere poslovne dejavnosti zahtevajo kritje, ki presega nacionalne meje.⁸⁵ Hkrati z navedenim je v delu življenjskih zavarovanj EK menila, da so trgi verjetno nacionalni po obsegu zaradi nacionalnih distribucijskih kanalov, uveljavljenih tržnih struktur, davčnih omejitev in posebnih regulativnih predpisov⁸⁶, vendar je natančna opredelitev geografskega trga ostala odprta.⁸⁷
56. Komisija je v svoji pretekli praksi odločanja na splošno menila, da sta (i) trg storitev kliringa plačil⁸⁸ in (iii) trg plačilnih storitev⁸⁹ nacionalna ali verjetno nacionalna po obsegu, vendar je na koncu pustila odprto vprašanje natančnega geografskega obsega teh trgov..
57. EK je nadalje menila, da je trg izdajanja plačilnih kartic nacionalen⁹⁰, storitve zagotavljanja gotovine je obravnavala kot nacionalni po obsegu, vendar je na koncu pustila opredelitev

⁷⁸ Glej odločitvi št. M.10499 - STATE STREET / BBH (INVESTOR SERVICES BUSINESS), odstavek 19 in M.3781 - Crédit Agricole / Caisse D'Epargne, odstavek 22.

⁷⁹ Glej odločitvi št. M.10499 - STATE STREET / BBH (INVESTOR SERVICES BUSINESS), odstavek 41 in M.3781 - Crédit Agricole / Caisse D'Epargne, odstavek 22.

⁸⁰ Glej odločitvi št. M.10499 - STATE STREET / BBH (INVESTOR SERVICES BUSINESS), odstavek 41 in M.3027 - State Street / Deutsche Bank, odstavek 12.

⁸¹ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (Uradni list EU L 302/2009), dostopna na spletni <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0065&from=sl>.

⁸² Glej odločitvi št. M.10301 - CVC / ETHNIKI, odstavek 27 in M.10229 - Allianz / Aviva Italia, odstavek 17 in nadaljnji.

⁸³ Glej odločitvi št. M.10301 - CVC / ETHNIKI, odstavek 27 in M.8010 - Irish Life / Aviva Health / Glohealth, odstavek 24 - 25.

⁸⁴ Glej odločitvi št. M.10301 - CVC / ETHNIKI, odstavek 27 in Helenske komisije za konkurenco, 732/2021, Generali / AXA, odstavek 66.

⁸⁵ Glej odločitve št. M.10360 - ASSICURAZIONI GENERALI / SOCIETÀ CATTOLICA DI ASSICURAZIONE, odstavek 29 - 30 in M.9531 - Assicurazioni Generali / Seguradoras unidas / Advancecare, odstavek 13 in M.9056 - Generali CEE / AS, odstavek 16.

⁸⁶ Glej odločitvi št. M.10447 - NN / METLIFE GREECE / METLIFE POLAND, odstavek 31 in M.9796 - Uniqa / Axa (zavarovanje, upravljanje premoženja in pokojnine - Češka, Poljska in Slovaška, odstavek 10).

⁸⁷ Glej odločitve št. M.10326 - ALLIANZ HOLDING / SANTANDER / AVIVA COMPANIES / SANTANDER AVIVA COMPANIES, odstavek 27, M.10229 - ALLIANZ / AVIVA ITALIA, odstavek 29, M.9796 - Uniqa / Axa (zavarovanje, upravljanje premoženja in pokojnine - Češka, Poljska in Slovaška, odstavek 10, M.9432 - Allianz Holdings / Legal and General Insurance, odstavek 22, M.8617 - Allianz / LV General Insurance Business, odstavek 25 in M.8257 - NN Group / Delta Lloyd, odstavek 13).

⁸⁸ Glej odločitve št. M.9971 - P27 NPP / BANKGIROT, odstavek 29 in 30, M.3894 - Unicredito / HVB, odstavek 42, in M.2567 - Nordbanken / Postgirot, odstavek 42.

⁸⁹ Glej odločitvi št. M.9971 - P27 NPP / BANKGIROT, odstavek 29 in 30, M.8414 - DNB / Nordea / Luminor Group, odstavki 111 - 114.

⁹⁰ Glej odločitvi št. M.10668 - PPF / MMB, odstavki 32 - 34 in M. 8553 - Banco Santander / Banco Popular Group, odstavek 34.

geografskega trga odprto.⁹¹ Uporaba plačilnih kartic na določenem geografskem trgu je pogojena z namestitvijo POS terminalov na tem območju.

58. Obdelavo podatkov kot kompleksno vprašanje je EK v svoji dosednji praksi prej puščala odprto, saj zagotavljanje storitev obdelave plačilnih kartic na splošno in zlasti pridobivanja storitev obdelave nacionalno ali na ravni EGP.⁹² Omenjeno pridobivanje storitve obdelave podatkov je tako EK obravnavala na celotnem območju EGP.⁹³

III.2.3. Dosedanja praksa Agencije pri opredelitviupoštevnegeografskega trga

59. Agencija je v zvezi z opredelitvijoupoštevnegeografskih trgov bančnih in finančnih proizvodov / storitev ter dodatnih in drugih finančnih proizvodov / storitev, le-te opredelila kot nacionalne⁹⁴. Hkrati z opredelitvijo nacionalnega območja je Agencija v svoji dosednji praksi navedla, da je v določenih primerih verjetno območje širše od nacionalnega in je navedla VPO, saj so le-ta zmožna iskati finančne proizvode / storitve tudi na širšem geografskem območju, kot je območje Republike Slovenije. Podobno je navedla tudi za končne upravičence, ki imajo pogodbeno razmerje za proizvode / storitve finančnih instrumentov, in za poslovna razmerja med poslovnimi bankami / hranilnicami za medbančno poslovanje.⁹⁵
60. Agencija je tako v svoji dosednji praksi navedla, da se na geografskem območju Republike Slovenije sklepajo pogodbe v slovenskem jeziku in imajo konkurenti možnost konkuriranja pod enakimi pogoji na celotnem geografskem območju. Tako imajo konkurenti na navedenih opredeljenihupoštevnegeografskih trgov enako možnost pri sprejemanju svojih poslovnih odločitev (npr. glede raznolikosti proizvodov / storitev, spoštovanja zakonskih predpisov, plačila davkov, oblikovanje cen proizvodov / storitev, plačila vstopnih in izstopnih provizij, provizij upravljanja, stroškov vodenja, donosov, minimalnih vplačil, obdobja vplačil, moratorija, ter oblike izplačil) na nacionalnem nivoju in so zato pogoji homogeni. Ob vstopu na geografsko območje, ki je širše od geografskega območja Republike Slovenije, nastopijo spremenjeni pogoji, ki so povezani z mednarodnimi pravili, ki v določeni meri spreminjajo poslovne odločitve. Agencija hkrati v tem delu navaja, da na osnovi sklenjenih pogodb na geografskem območju Republike Slovenije nastajajo tudi učinki na nacionalnem nivoju.⁹⁶

III.3. Opredelitevupoštevnegeografskih trgov priglašene koncentracije

61. Agencija je tako pri opredelitviupoštevnegeografskih trgov priglašene koncentracije upoštevala predloge priglasiatelja, preteklo prakso EK in Agencije. Po mnenju priglasiatelja so določene vrste finančnih / bančnih proizvodov / storitev, ki jih ponujata podjetji SKB in NOVA KBM zaradi svojih podobnih značilnosti cen in uporabe z vidika zamenljivi / nadomestljivi za končnega upravičenca, kar velja tudi za proizvode / storitve konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic. Zato v skladu z opredelitvijo posameznegaupoštevnegeografskega proizvodnega / storitvenega trga takšen proizvod / storitev po konkurenčnem pravu EU⁹⁷ in slovenskem konkurenčnem pravu tvori en samupoštevni trg.

⁹¹ Glej odločitvi št. M.10378 – VUB / SLOVENSKA SPORITELNA / TATRA BANKA / 365.BANK / CSOB / JV, odstavek 23 in M. M.5293 - Banco Santander / Alliance & Leicester, odstavka 19 in 20.

⁹² Glej odločitve št. M.10075 – Nexi / Nets Group, odstavek 28, M.9452 - Global Payments / TSYS, odstavka 28 – 29, M.7873 – Worldline / Equens / PaySquare, odstavki 112 – 114 in M.7241 - Advent International / Bain Capital Investors / Nets Holding, odstavki 37 - 41.

⁹³ Glej odločitvi št. M.10075 – Nexi / Nets Group, odstavek 28 in M.9776 – Worldline / Ingenico, odstavek 92.

⁹⁴ Glej odločitve št. 306-2/2013-12 Republike Slovenije / Nova Ljubljanska banka d.d., odstavek 28, 3061-8/2015- 6 Abanka Vipava d.d. / Banka Celje d.d., odstavka 44 - 45, 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banko, d.d. Ljubljana, odstavek 43, 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavek 52 in 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 68.

⁹⁵ Glej odločitve št. 3061-8/2015- 6 Abanka Vipava d.d. / Banka Celje d.d., odstavek 44.

⁹⁶ Glej odločitve št. 3061-13/2019-14 OTP Bank Nyrt. / SKB Banko, d.d. Ljubljana, odstavek 43, 3061-17/2019-21 Nova kreditna banka Maribor / ABANKA, d.d. Ljubljana, odstavek 52 in 3061-10/2022-80 Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana / N Banka d.d., odstavek 68.

⁹⁷ Odstavek 1.7, Obvestila Komisije o opredelitviupoštevnegeografskega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti (Uradni list EU C 372, 9. 12. 1997), od strani 155 do vključno 163.

62. Mogoče je zaslediti, da poslovne banke / hranilnice javno objavljajo svoje ponudbe s pogoji tako za pravne osebe in ločeno za gospodinjstva (prebivalstvo). Glede na navedeno in v skladu z dosedanja prakso Agencija v primeru te priglašene koncentracije in ob upoštevanju distribucijske mreže obravnava sledeči skupini končnih upravičencev: tiste, ki uporabljajo storitve bančništva za podjetja, in tiste, ki uporabljajo storitve bančništva na drobno. V skupini bančništva za podjetja tako opredeljuje upoštevne proizvodne / storitvene trge sklepanja pogodb za: (i) sprejem vlog nefinančnih družb, (ii) dane kredite nefinančnih družb, (iii) sprejem vlog drugih finančnih institucij, (iv) dane kredite drugih finančnih institucij in (v) finančne instrumente poslovnega sektorja. V skupini bančništva na drobno tako opredeljuje upoštevne proizvodne / storitvene trge sklepanja pogodb za: (i) sprejem vlog gospodinjstva, (ii) dane kredite gospodinjstva, (iii) finančne instrumente gospodinjstva. Nadalje pa končne upravičence skupno obravnava še na opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih sklepanja pogodb za: (i) vlaganje v investicijske sklade in (ii) zavarovalne police.
63. Navedene opredeljene upoštevne trge Agencija v presoji priglašene koncentracije obravnava na geografskem območju Republike Slovenije kljub temu, da bodo nekatere izračunane vrednosti tržnih deležev izkazovale nerealno stanje na posameznem opredeljenem upoštevni proizvodnem / storitvenem trgu, saj bi bilo potrebno obravnavati območje širše kot je geografsko območje Republike Slovenije (primer: vloge in dani krediti VPO; dani krediti drugim finančnim institucijam).
64. Podjetji, udeleženi v koncentraciji, se pojavljata kot lastnika bankomatov in POS terminalov. [REDACTED] zanju izvaja upravljanje in nadziranje mreže bankomatov in POS terminalov, ki z ostalimi konkurenčnimi poslovnimi bankami / hranilnicami tvorijo povezano omrežje za izvajanje plačilnega prometa na geografskem območju Republike Slovenije. Zaradi horizontalnih sprememb v koncentraciji in primerljivosti s konkurenčnimi poslovnimi bankami / hranilnicami Agencija tudi te aktivnosti prikazuje med horizontalnimi učinki. Agencija glede na specifičnost koncentracije v okviru storitve plačilnega prometa obravnava posamezne aktivnosti ločeno, pri čemer kot vstopno točko upošteva uporabo osebnih / poslovnih transakcijskih računov ali plačilnih kartic, s katerimi ustvarjajo večino plačilnega prometa na geografskem območju Republike Slovenije. Manjši del plačilnega prometa pa predstavljajo plačila, katerih akterji so končni upravičenci iz širšega geografskega območja, kot je območje Republike Slovenije (primeri: dvig gotovine, plačilo preko POS terminala, plačilo preko spleta itd.).
65. Agencija za namene te koncentracije tako obravnava in opredeljuje upoštevni trg proizvodov / storitev plačilnega prometa s sledečimi aktivnostmi: (i) dvig gotovine s osebnega / poslovnega transakcijskega računa na bančnih okencih / bankomatih; (ii) plačilnega sistema BIPS in (iii) plačilnega sistema SIMP PS. Iz navedenega tako izhaja, da je Agencija v priglašeni koncentraciji upoštevala predloge priglasitelja, dosedanja prakso EK in Agencije.
66. Agencija poudarja, da dokončno ne bo opredelila upoštevni proizvodnih / storitvenih trgov, zato tudi opredelitev upoštevni geografskega trga ni dokončno opredelila, saj ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.4. Presoja koncentracije

67. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije tiste, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na območju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije na osnovi tržnega položaja v koncentraciji udeleženih podjetij, njihove možnosti za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo ponudniki na trgu, in končni upravičenci. Tako je upoštevala dostop do virov ponudbe na trgu, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanja ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih upravičencev glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist končnim upravičencem in ne ovira konkurence.
68. Agencija je iz posredovanih podatkov priglasitelja in javno dostopnih podatkov konkurentov, ki delujejo na geografskem območju Republike Slovenije upoštevala sledeče: (i) Addiko Bank d.d., (ii) Banka Intesa Sanpaolo d.d., (iii) Banka Sparkasse d.d., (iv) BKS Bank AG, Bančna podružnica, (v) Delavska hranilnica d.d. Ljubljana, (vi) Deželna banka Slovenije d.d., (vi) Gorenjska banka d.d., Kranj, (vii) Hranilnica LON d.d., Kranj, (viii) NOVA LJUBLJANSKA BANKA

d.d., Ljubljana⁹⁸, (ix) Primorska hranilnica VIPAVA d.d., (x) RCI BANQUE SOCIETE ANONYME, bančna podružnica Ljubljana, (xi) SID - Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana in (xii) Unicredit banka Slovenija d.d.

69. Agencija je iz posredovanih podatkov priglasitelja in konkurentov v analizi upoštevala tudi podatke, ki jih je prejela od drugih finančnih institucij, ki na podlagi ZPotK-2 izvajajo potrošniško kreditiranje. Ker imajo nekatere poslovne banke / hranilnice odvisne družbe, ki izvajajo potrošniško kreditiranje, je v analizi Agencija podatke odvisnih družb združila k podatkom gospodujočih podjetij. Podjetje SUMMIT ni sestavni del obravnavane koncentracije, zato ga Agencija v predstavljenih podatkih upošteva, kot da le to ni odvisno podjetje podjetja NOVA KBM. V analizi je Agencija tako upoštevala podjetja, navedena v registru BS⁹⁹ in Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.¹⁰⁰ Posamezne skupine končnih / vmesnih upravičencev, ki povprašujejo po proizvodih / storitvah na opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih, je Agencija z vidika povpraševanja / ponudbe obravnavala kot (i) gospodinjstvo, (ii) nefinančne družbe in (iii) druge finančne institucije.

III.4.1. Presoja bančništva za podjetja na geografskem območju Republike Slovenije

70. Agencija naj na tem mestu dodatno pojasni, da so v bančništvu za podjetja vključene nefinančne družbe in druge finančne institucije. Zaradi različnih politik in poslovnih odločitev poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije le-te različno spodbujajo svoje končne upravičence. Poslovne banke / hranilnice ne sledijo 55. členu ZGD-1, ki opredeljuje velikost podjetij mikro, MSP in VPo. Agencija je glede na obsežnost baz podatkov, s katerimi razpolagajo poslovne banke / hranilnice, menila, da za pridobitev usklajenih baz podatkov, iz katerih bi izločili VPo zaradi časovne gospodarnosti in oddaljenosti do zaključka, ni upravičeno. Agencija je za namene te koncentracije sprejela odločitev, da podatke drugih finančnih institucij prikaže ločeno, saj so ti subjekti vmesni upravičenci med poslovnimi bankami / hranilnicami in končnimi upravičenci.
71. Priglasitelj je za predhodno navedene proizvode / storitve posredoval preglednice nadomestil in obrestnih mer za pravne osebe, pri čemer je potrebno navesti, da pri javno objavljenih pogojih ponudbe ni razvidne ločenosti pogojev drugih finančnih institucij in VPo, saj se ti dve skupini dogovarjata individualno s poslovnimi bankami / hranilnicami, kar pomeni, da imajo posamezni vmesni / končni upravičenci določeno izravnalno nakupno moč.

III.4.1.1. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti in izračunani HHI na opredeljenem upoštevni trgu sklepanja pogodb za sprejem vlog nefinančnih družb na geografskem območju Republike Slovenije

72. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji ter analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

⁹⁸ Agencija je poleg podatkov podjetja NOVA Ljubljanska banka d.d., Ljubljana pridobila ločeno podatke podjetja Sberbank banka d.d. oziroma N banka d.d. in jih v nadaljevanju prikazuje združene.

⁹⁹ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/centralni-kreditni-register/sistem-izmenjave-informacij/obvezni-clani-sistema-izmenjave>, dne 3. 3. 2022.

¹⁰⁰ Dostopno na spletni strani <https://www.gov.si/teme/potrosnisko-kreditiranje/>, dne 3. 3. 2022.

Tabela 1: Tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 v milijonih EUR za nefinančne družbe

Vrednost sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 2: Tržni delež, izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za nefinančne družbe

Število sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[5-10]		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

73. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [REDACTED] % tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog nefinančnih družb, in [REDACTED] % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb za sprejem vlog nefinančnih družb v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti sprejetih vlog nefinančnih družb, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.367$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 1.801$ ($\Delta HHI_{12-13} = 434$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog nefinančnih družb, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.412$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 1.772$ ($\Delta HHI_{12-13} = 360$).
74. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitvev¹⁰¹ ugotavlja, da so izračunane mejne vrednosti HHI iz predhodnega odstavka v mejah, na osnovi katere zato izhaja, da na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do zmerno koncentriranega upoštevnega trga vlog nefinančnih družb na geografskem območju Republike Slovenije. Vrednosti ΔHHI nekoliko presegata mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Analiza je tako usmerjena v možno zamenjavo poslovne banke / hranilnice in cenovno politiko obeh podjetij, udeleženih v koncentraciji in jih primerjala s cenami konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, ki jih ponujajo na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu.
75. Iz analize je mogoče ugotoviti, da nadomestila za poslovni transakcijski račun konkurenčna podjetja Delavska hranilnica d.d. Ljubljana, Deželna banka Slovenije d.d. in BKS Bank AG, Bančna podružnica, zaračunavajo nižje od nadomestila, ki ju zaračunavata podjetji, udeleženi v koncentraciji. Višje nadomestilo za poslovni transakcijski račun pa zaračunavata konkurenčni

¹⁰¹ Smernice o presoji horizontalnih združitvev na podlagi Uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij (Uradni list EU C31/5 z dne 5.2.2004), stran 10-19.

podjetji UniCredit Banka Slovenija d.d. in Addiko bank d.d.¹⁰² Poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije praviloma ponujajo depozite (vezane vloge) vsem strankam po enotnih (torej standardiziranih) pogojih.¹⁰³ Obrestne mere za depozite so v sedanjih makroekonomskih razmerah, ko BS poslovnim bankam / hranilnicam za depozite zaračunava pozitivne obresti, praviloma blizu ničle¹⁰⁴, saj poslovne banke / hranilnice pod spremenjenimi pogoji tako ne spodbujajo varčevanja, ker imajo prosta finančna sredstva.

76. Zaradi teh specifičnih makroekonomskih razmer so poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije tako kot druge poslovne banke / hranilnice v območju EUR-a postopoma uvedle nadomestila za višje (prekoračitve) stanja sredstev na poslovnih transakcijskih računih. Podjetje SKB je aprila 2021 uvedla takšno nadomestilo za vloge nad 200.000 EUR, avgusta 2021 pa je prag spremenila na 100.000 EUR. Podjetje NOVA KBM je nadomestilo za višja stanja sredstev na transakcijskih računih uvedla v juniju 2021 ter prag spremenila na 100.000 EUR v januarju 2022. S 1. 1. 2022 pa so npr. nadomestilo uvedli tudi v Delavski hranilnici d.d. Ljubljana. Priglasitelj je transparentno pripravil podatke o nadomestilih za stanje sredstev na poslovnih transakcijskih računih, varčevalnih računih in depozitih s sredstvi nad 100.000 EUR po poslovnih bankah / hranilnicah na geografskem območju Republike Slovenije v novembru 2021. Nadomestila, ki jih zaračunavata podjetji, udeleženi v koncentraciji, ki presegajo 100.000 EUR se ne razlikujejo bistveno od nadomestil, ki jih zaračunavajo ostale poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije.
77. Poslovne banke / hranilnice zaračunavajo tudi nadomestila za predčasno prekinitev vezanih vlog (depozitov). Ta nadomestila po priglasiteljevem mnenju niso pomembna za oceno predmetne priglasitve, saj so predčasne prekinitve redek dogodek in poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije s predčasnimi prekinitvami ne ustvarjajo pomembnih prihodkov iz poslovanja. Kljub temu je priglasitelj zaradi transparentnosti pripravil pregled nadomestil z namenom zagotovitve popolnih transparentnih podatkov. Nadomestila za predčasno prekinitev vezanih vlog podjetij, udeleženih v koncentraciji, so v srednjem / spodnjem razredu med vsemi poslovnimi bankami / hranilnicami.
78. Podjetji, udeleženi v koncentraciji, določata obrestne mere konkurenčno v primerjavi z obrestnimi merami drugih poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije, upoštevajoč trenutne makroekonomske razmere in svoje povpraševanje po morebitni dodatni likvidnosti. Tako kot pri drugih bančnih produktih / storitvah je po priglasiteljevem mnenju vsako primerjavo obrestnih mer med bankami treba opraviti s precejšnjo mero previdnosti zaradi razlik v razponih (npr. v zvezi z ročnostjo vloge), ki jih poslovne banke / hranilnice uporabljajo za določanje obrestnih mer in razlik v drugih pogojih (npr. provizije za predčasno prekinitev pogodbe).¹⁰⁵
79. Kljub temu je za vezane vloge (depozite) pravnih oseb v navedenem obdobju mogoče ugotoviti, da podjetja Banka Intesa Sanpaolo d.d., Addiko bank d.d., Gorenjska banka d.d. in Delavska hranilnica d.d. Ljubljana, ponujajo višje fiksne obrestne mere, kot jih ponujata podjetji, udeleženi v koncentraciji. Vrednost nadomestil za predčasno prekinitev pogodbenega razmerja za varčevanje se običajno zaradi prakse končnih upravičencev običajno / zelo redko poslužujejo, kljub temu da nadomestila obstajajo. Hkrati s tem Agencija navaja, da iz javnih objav poslovnih bank / hranilnic ni mogoče v vseh primerih pridobiti enoznačno informacijo o nadomestilu za odpoved od varčevalne pogodbe.

¹⁰² Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 5 in Transakcijski račun, ki so priloga 2 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253.

¹⁰³ Ne glede na to, se lahko pogoji razlikujejo glede na paket, ki ga ima končni upravičenec.

¹⁰⁴ Depoziti, ki so priloga 5 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument številka: 3061-8/2021-253, [redacted]

¹⁰⁵ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 7 in 8 ter predčasna prekinitev, ki je priloga 6 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253.

80. Podjetji, udeleženi v koncentraciji, sta Agenciji posredovali seznama VPo,¹⁰⁶ da bi si Agencija lahko izoblikovala mnenja o horizontalnem učinku na opredeljenem upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu sprejetih vlog nefinančnih družb. Iz posredovanih seznamov je tako mogoče ugotoviti, da ima priglasitelj [] poslovnih transakcijskih računov VPo, kar pomeni [] % od vseh svojih nefinančnih družb, in prevzeto podjetje ima [] poslovnih transakcijskih računov, kar pomeni [] % od vseh svojih nefinančnih družb. Nova združena banka bo tako imela [] poslovnih transakcijskih računov VPo, kar bo predstavljalo [] % od vseh nefinančnih družb obeh bank. Iz navedenega izhaja, da imata podjetji udeleženi v koncentraciji med poslovnimi transakcijskimi računi [] enakih VPo. Med [] VPo bo v novi združeni banki tako samo [] VPo, ki nimajo poslovnega transakcijskega računa odprtega tudi v drugi konkurenčni poslovni banki / hranilnici na geografskem območju Republike Slovenije.
81. Iz prejetih podatkov podjetij, udeleženih v koncentraciji; izhaja, da imajo končni upravičenci možnost zamenjave dobavitelja proizvodov / storitev, saj večina poslovnih bank / hranilnic ponuja primerljive proizvode / storitve, kot jih ponujata podjetji, udeleženi v koncentraciji. V delu stroškov, ki se nanašajo na zapiranje poslovnega transakcijskega računa ali predčasno prekinitev vezanih vlog (depozitov), Agencija ugotavlja, da je višina stroškov neznatna in je tako nefinančnim družbam zamenjava poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije omogočena. Hkrati je tudi malo verjetno, da bi glede na visoko konkurenčno okolje poslovnih bank / hranilnic podjetji, udeleženi v koncentraciji, cene zvišale, saj bi to pomenilo, da bi podjetji, udeleženi v koncentraciji, pričeli pridobivati več finančnih virov, ki bi jih po višji obrestni meri morali plasirati na trgu v obliki danih kreditov. Če poslovna banka / hranilnica ne plasira pridobljenih finančnih sredstev, bi morala takšna poslovna banka / hranilnica plačati BS nadomestilo, navedeno v 75. odstavku te točke. Trenutne vrednosti obrestnih mer so nič in praktično ne morejo biti manjše, seveda ob upoštevanju nadomestila, kadar so sredstva višja od 100.000 EUR.
82. Agencija tako v delu upoštevnega trga sklepanja pogodb za sprejem vlog nefinančnih družb zaključuje, da je trg zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržna moč na strani ponudbe. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na upoštevem trgu proizvodov / storitev.

III.4.1.2. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji, v primerjavi s konkurenti, in izračunani HHI na opredeljenem upoštevem trgu sklepanja pogodb danih kreditov nefinančnih družb na geografskem območju Republike Slovenije

83. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji. Analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

Tabela 3: Tržni delež, izračunan iz vrednosti danih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za nefinančne družbe

Vrednost danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

¹⁰⁶ Prilogi A11 in A12 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 24 in 25.

Tabela 4: Tržni delež, izračunan iz števila danih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za nefinančne družbe

Število danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

84. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji XXXX % tržni delež, izračunan iz vrednost danih kreditov nefinančnim družbam, in XXXX % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb danih kreditov nefinančnim družbam v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti danih kreditov nefinančnim družbam, pred koncentracijo znaša $HHI_{14} = 1.345$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{13} = 1.582$ ($\Delta HHI_{13-14} = 237$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb danih kreditov nefinančnim družbam, pred koncentracijo znaša $HHI_{14} = 1.497$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{13} = 1.823$ ($\Delta HHI_{13-14} = 326$).
85. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitvev¹⁰⁷ ugotavlja, da so izračunane mejne vrednosti HHI iz predhodnega odstavka v mejah, na osnovi katere izhaja, da na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do zmerno koncentriranega upoštevnega trga danih kreditov nefinančnim družbam na geografskem območju Republike Slovenije. Vrednost ΔHHI nekoliko presega mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Analiza je tako usmerjena v možno zamenjavo poslovne banke / hranilnice in cenovno politiko obeh podjetij, udeleženih v koncentraciji in jih primerjala s cenami konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, ki jih ponujajo na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu, nefinančnim družbam.
86. Poslovne banke / hranilnice končnim upravičencem ponujajo različne vrste kreditov, odvisno od njihovih finančnih potreb in namenov. Tako je lahko kredit odobren za likvidnostne namene (prekoračitev stanja na poslovnem transakcijskem računu, kratkoročni kredit ali revolving kredit), za financiranje naložb (dolgoročni krediti), v primeru večjih poslov pa je lahko kredit del strukturiranega financiranja končnega upravičenca (npr. s sindiciranim kreditom, ki vključuje financiranje s strani več poslovnih bank / hranilnic).
87. Mikro podjetja in MSP-ji se zaradi priročnosti poslovanja običajno odločajo za poslovna razmerja s poslovnimi bankami / hranilnicami, ki se nahajajo na geografskem območju, na katerem ima takšno podjetje sedež. Poleg neposredne bližine lokalne poslovalnice je pomembna tudi paleta in cena proizvodov / storitev, saj le takšna podjetja običajno uporabljajo eno poslovno banko / hranilnico, da bi čim bolj znižali stroške poslovanja v primeru najema kreditov. Poslovne banke / hranilnice za kredite mikro podjetij in MSP-ji tekmujejo tudi s posebnimi ponudbami kreditov, pri katerih se poslovna banka / hranilnica odpove / zmanjša stroške odobritve in / ali ponudi nižjo obrestno mero.
88. Način določanja nadomestil se med poslovnimi bankami / hranilnicami razlikuje in je odvisen od okoliščin kreditojemalca (npr. kreditne sposobnosti strank / značilnosti kredita). Z vidika poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije so pri ocenjevanju kreditov pravnim osebam pomembne zlasti naslednje značilnosti: (i) notranja bonitetna ocena pravne osebe, ki najema kredit, (ii) zgodovina poslovnega sodelovanja z zadevno poslovno banko / hranilnico ter navzkrižna prodaja proizvodov / storitev, (iii) finančna disciplina pravne osebe

¹⁰⁷ Ibidem 101.

(zamude pri plačilih), (iv) vrsta ponujenega zavarovanja kredita in (v) razpoložljivi denarni tok za servisiranje kredita in odplačilo izposojene glavnice.

89. Na splošno se obrestne mere za kredite pravnih oseb odvisne od zgodovine in profila tveganja pravne osebe ter se le-ta določi v dvostranskih pogajanjih med poslovno banko / hranilnico in kreditojemalcem (mikro podjetji, MSP-ji in VPo-ji). Zaradi tega primerjava med obrestnimi merami, ki jih oglašujejo različne poslovne banke, ni preveč zanesljiva in služi samo kot informacija o izhodišču pogajanja. Kljub temu je priglasitelj z namenom zagotovitve vseh razpoložljivih informacij predložil pregled obrestnih mer za pravne osebe.¹⁰⁸
90. V delu javno objavljenih obrestnih mer za kredite pravnih oseb s fiksno obrestno mero prihaja do razhajanj v višini fiksnih obrestnih mer, saj poslovne banke / hranilnice, ki ponujajo nižje obrestne mere od fiksnih obrestnih mer, ki jih ponujata podjetji, udeleženi v koncentraciji, in to so podjetja Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Banka Intesa Sanpaolo d.d., Hranilnica LON d.d., Kranj in Sberbank banka d.d. (N Banka d.d., Ljubljana, v nadaljnjem besedilu tudi SBER). Hkrati pa v delu nadomestil ni mogoče določiti zaključka o tem, katera poslovna banka / hranilnica zaračunava višja ali nižja nadomestila zaradi različno zastavljenih osnov, ki jih imajo opredeljene v svojih strategijah.
91. Iz prejetih podatkov podjetij, udeleženih v koncentraciji, izhaja, da imajo končni upravičenci možnost zamenjave dobavitelja proizvodov / storitev, saj večina poslovnih bank / hranilnic ponuja primerljive proizvode / storitve, kot jih ponujata podjetji, udeleženi v koncentraciji. V delu stroškov, ki se nanašajo na predčasno poplačilo kredita, Agencija navaja, da je ključna višina dolga (glavnica in obresti), ki ga mora predhodno poplačati nefinančna družba ob zamenjavi danega kredita katere koli poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije. Hkrati je tudi malo verjetno, da bi glede na visoko konkurenčno okolje poslovnih bank / hranilnic podjetji, udeleženi v koncentraciji, cene enostransko zvišale, saj bi to pomenilo, da bi končni upravičenci pričeli prehajati k drugim, ugodnejšim konkurenčnim poslovnim bankam / hranilnicam. Navesti je potrebno, da je trenutno velika večina danih kreditov s fiksno obrestno mero, in podjetji, udeleženi v koncentraciji, ne moreta enostransko spremeniti pravno veljavnih pogojev.
92. Agencija tako v delu upoštevnega trga danih kreditov zaključuje, da je trg zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržna moč na strani ponudbe, izračunana iz ΔHHI. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na upoštevnem trgu proizvodov / storitev.

III.4.1.3. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti in izračunani HHI na opredeljenem upoštevnem trgu, sklepanja pogodb za sprejem vlog drugih finančnih institucij na geografskem območju Republike Slovenije

93. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji. Analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

¹⁰⁸ Dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 10 in 11 ter Posojila za pravne osebe, ki sta prilogi 11 in 12 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253.

Tabela 5: Tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 v milijonih EUR za druge finančne institucije

Vrednost sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Koncentrirano		[10-20]		[10-20]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 6: Tržni delež, izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2018, 2019 in 2020 za druge finančne institucije

Število sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[20-30]
Podjetje SKB		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

94. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji **██████** % tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog drugih finančnih institucij in **██████** % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb za sprejem vlog drugih finančnih institucij v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti sprejetih vlog drugih finančnih institucij, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.794$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 1.897$ ($\Delta HHI_{12-13} = 103$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog drugih finančnih institucij, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.435$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 1.688$ ($\Delta HHI_{12-13} = 253$).
95. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitve¹⁰⁹ ugotavlja, da na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi ne prihaja do učinkov, zaradi katerih bi bila Agencija zaskrbljena. Upoštevni trg sklepanja vlog drugih finančnih institucij je zmerno koncentriran na geografskem območju Republike Slovenije.

III.4.1.4. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti in izračunani HHI na opredeljenem upoštevnom trgu sklepanja pogodb danih kreditov drugih finančnih institucij na geografskem območju Republike Slovenije

96. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji. Analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

¹⁰⁹ Ibidem 101.

Tabela 7: Tržni delež, izračunan iz vrednosti danih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za druge finančne institucije

Vrednost danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[30-40]		[40-50]
Podjetje SKB		[40-50]		[40-50]		[30-40]
Koncentrirano		[70-80]		[70-80]		[80-90]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 8: Tržni delež, izračunan iz števila danih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za druge finančne institucije

Število danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[30-40]		[40-50]
Podjetje SKB		[10-20]		[5-10]		[10-20]
Koncentrirano		[40-50]		[40-50]		[50-60]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

97. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [redacted] % tržni delež, izračunan iz vrednosti danih kreditov drugim finančnim institucijam, in [redacted] % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb danih kreditov drugim finančnim institucijam v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti danih kreditov drugim finančnim institucijam, pred koncentracijo znaša $HHI_{12} = 3.447$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{11} = 6.752$ ($\Delta HHI_{11-12} = 3.305$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb danih kreditov drugim finančnim institucijam, pred koncentracijo znaša $HHI_{12} = 2.239$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{11} = 3.488$ ($\Delta HHI_{11-12} = 1.249$).
98. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitve¹¹⁰ ugotavlja, da na upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do visoko koncentriranega upoštevnega trga danih kreditov drugih finančnih institucij na geografskem območju Republike Slovenije. Agencija je za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve.
99. Agencija ugotavlja, da je geografsko območje delovanja VPo in drugih finančnih institucij širše od geografskega območja Republike Slovenije. Zaradi dostopnosti do podatkov Agencija v tem delu sicer prikazuje podatke geografskega območja Republike Slovenije, kljub temu da druge finančne institucije kot vmesni upravičenci dane kredite za nadaljnje kreditiranje končnih upravičencev na geografskem območju Republike Slovenije prejemajo tudi od poslovnih bank / hranilnic in gospodujočih družb iz širšega geografskega območja Republike Slovenije, kar pomeni širšega mednarodnega območja.
100. Druge finančne institucije in VPo imajo tako večjo pogajalsko moč in običajno dobijo storitev po meri, tako da vrsto danega kredita glede na njihove potrebe oblikuje izkušen bančni strokovnjak iz centra za poslovne storitve. Tako jim lahko poslovna banka / hranilnica ponudi različne vrste kreditov, kar pomeni visoko stopnjo zamenljivosti ponudbe med različnimi kategorijami kreditov z individualno obravnavo bančnega strokovnjaka. Poslovne banke / hranilnice lahko pravnim osebam zaračunajo določena nadomestila za različne stroškovne postavke v postopku ureditve

¹¹⁰ Ibidem 101.

kreditnega posla (v postopku odobritve danega kredita). Pri odobritvi kredita poslovna banka / hranilnica zaračuna nadomestilo za odobritev in upravljanje kreditnega aranžmaja. Lahko se pojavijo tudi drugi stroški, povezani predvsem z vrsto zavarovanja. Teh stroškov ne zaračunava poslovna banka / hranilnica, temveč tretje osebe, tj. notarji, cenilci nepremičnin itd. Ker teh stroškov ne zaračunavajo poslovne banke / hranilnice, so odvisni od navedenih ponudnikov ali predpisanih tarif (kot je notarska tarifa) in niso odvisni od tega, pri kateri poslovni banki / hranilnici pravna oseba vzame kredit.

101. Agencija tako v delu upoštevnega trga danih kreditov drugim finančnim institucijam zaključuje, da je trg na geografskem območju Republike Slovenije sicer visoko koncentriran in kljub visokemu ΔHHI ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki, saj druge finančne institucije pridobivajo dane kredite (finančne vire) iz mednarodnega okolja za poslovanje na geografskem območju Republike Slovenije.

III.4.1.5. Doseženi deleži sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti na geografskem območju Republike Slovenije za pravne osebe

102. Agencija navaja, da je v sklopu subjektov, ki sklepajo posle s področja trgovanja s finančnimi instrumenti za pravne osebe, ki imajo dovoljenje za izvajanje trgovanja, poleg podjetij, udeleženih v koncentraciji, mogoče zaslediti tudi številna druga podjetja ter še poslovni banki, ki sta neposredna konkurenta, in to: (i) Banka Intesa Sanpaolo d.d., (ii) Raiffeisen Bank International AG, ki proizvode / storitve ponujajo preko svojih poslovnih enot obeh bank. Poleg dodatnih navedenih poslovnih bank svoje proizvode / storitve ponujata še sledeči družbi: (i) PERSPEKTIVA FT d.o.o., ki svoje produkte ponuja v štirih poslovnih enotah v Ljubljani, Maribor, Šoštanju in Brežicah ter (ii) ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., ki ima dvanajst območnih enot, in to v Celju, Kopru, Kranju, Krškem, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Postojni, Slovenj Gradcu in Trbovljah. Torej je distribucijska mreža zavarovalnice organizirana podobno kot distribucijske mreže poslovnih bank / hranilnic. Poleg vseh navedenih ponudnikov je mogoče zaslediti Kapitalsko družbo pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. in Slovenski državni holding, d.d., ki proizvode / storitve ne ponujata prosto pravnim osebam na geografskem območju Republike Slovenije, pač pa samo tistim, ki so kapitalsko odvisne družbe oziroma upravljajo njihovo premoženje.
103. Agencija je ugotovila, da sta na trgu sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti za pravne osebe v letu 2021 na območju Republike Slovenije imeli v koncentraciji udeleženi podjetji naslednje deleže glede na vrednost stanja finančnih instrumentov: NOVA KBM [REDACTED] % in SKB [REDACTED] %, kar pomeni, da njun skupni delež znaša [REDACTED] %.
104. Različna nadomestila za proizvode / storitve, povezane z nakupom / prodajo finančnih instrumentov za končne upravičence določata Centralno klirinška depotna družba in borzni posrednik (domači ali tuji) na geografskem območju Republike Slovenije. [REDACTED] Trgovanje s finančnimi instrumenti ni množična tržna storitev, zato pristojbin ni mogoče v celoti primerjati, saj imajo različne poslovne banke / hranilnice in drugi borzni posredniki različne pristojbine ob upoštevanju različnih pristopov in mehanizmov (pragovi skupna sredstva itd.). Agencija kljub navedbam ugotavlja, da se vrednosti nadomestil, ki jih zaračunavajo ponudniki storitev, različne in pogoji za odprtje trgovalnega računa nekoliko različni. Konkurenčni Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana in ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d. zaračunavata nižje nadomestilo za odprtje trgovalnega računa.
105. Na podlagi navedenega ob upoštevanju stanja na trgu sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti na območju Republike Slovenije, obstoječe in potencialne konkurence, izbire, ki jo imajo uporabniki na trgu, Agencija ugotavlja, da koncentracija ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja, ki bi pomenil zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurence. Agencija tako v delu upoštevnega trga finančnih instrumentov pravnih oseb zaključuje, da je na geografskem območju Republike Slovenije sicer trg visoko koncentriran, vendar ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Nadalje je pomembno, da se običajno pravne osebe, ki vstopajo na trg finančnih instrumentov odločajo za nakup finančnih instrumentov, ki jim bodo služili kot donosna naložba, ki pa ni nujno tudi naložba na geografskem območju Republike Slovenije. To pomeni, da pravna oseba, ki se odloči za

naložbo na trgu finančnih instrumentov ima tudi možnost, da sklene poslovno razmerje s podjetjem (borzno posredniško družbo / poslovno banko / hranilnico), ki bo zanj izvajal aktivnosti na trgu.

III.4.2. Presoja bančništva na drobno na geografskem območju Republike Slovenije

106. V sklop bančništva na drobno sodijo opredeljeni upoštevni proizvodni / storitveni trgi za sprejem (i) vlog gospodinjstva, (ii) danih kreditov gospodinjstva, (iii) trgovanja s finančnimi instrumenti za gospodinjstvo.

III.4.2.1. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti in izračunani HHI na opredeljenem upoštevem trgu sklepanja pogodb za sprejem vlog gospodinjstva na geografskem območju Republike Slovenije

107. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji. Analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

Tabela 9: Tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 v milijonih EUR za gospodinjstva

Vrednost sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasiatelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 10: Tržni delež, izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za gospodinjstva

Število sprejetih vlog	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasiatelja s prevzetim podjetjem.

108. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasiatelj po koncentraciji **██████** % tržni delež, izračunan iz vrednosti sprejetih vlog gospodinjstva, in **██████** % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb za sprejem vlog gospodinjstva v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti sprejetih vlog gospodinjstva, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.880$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 2.316$ ($\Delta HHI_{12-13} = 436$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb za sprejem vlog gospodinjstva, pred koncentracijo znaša $HHI_{14} = 2.096$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{13} = 2.598$ ($\Delta HHI_{13-14} = 502$).

109. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitvev¹¹¹ ugotavlja, da na upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do visoko koncentriranega upoštevnega trga sprejetih vlog gospodinjstva na geografskem območju

¹¹¹ Ibidem 101.

Republike Slovenije. Vrednosti ΔHHI presegata mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Analiza je tako usmerjena v možno zamenjavo poslovne banke / hranilnice in cenovno politiko obeh podjetij, udeleženih v koncentraciji, in jih primerjala s cenami konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, ki jih ponujajo na upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu.

110. Osební transakcijski računi (včasih imenovani tudi "bančni računi"), za namen ocene konkurenčnih učinkov predmetne koncentracije ne predstavljajo ločenega proizvodnega / storitvenega trga. Priglasitelj je z namenom transparentnosti priložil pregled nadomestil za osebne transakcijske račune poslovnih bank / hranilnic. Ob odprtju osebnega transakcijskega računa poslovne banke / hranilnice običajno (zastonj, odplačno ali kot del paketa) izdajo tudi debetno plačilno kartico kot sredstvo za izvajanje plačilnih transakcij. Nadomestila, ki jih podjetji, udeleženi v koncentraciji, zaračunavata za osebne transakcijske račune, so primerljivi z drugimi poslovnimi bankami / hranilnicami na geografskem območju Republike Slovenije.
111. Nižje nadomestilo za osebni transakcijski račun zaračunavata podjetji Delavska hranilnica d.d. Ljubljana in UniCredit Banka Slovenija d.d. od nadomestila, ki ga zaračunavata podjetji, udeleženi v koncentraciji. Višje nadomestilo pa zaračunavata podjetji Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana in SBER.¹¹²
112. Nekatere poslovne banke / hranilnice pri nekaterih osnovnih bančnih produktih / storitvah pogosto nudijo osebni transakcijski račun v paketu, ki vključuje različne komponente. Skupaj z osebnim / poslovnim transakcijskim računom kot osnovno storitvijo lahko ti paketi vključujejo debetno plačilno kartico, kreditno plačilno kartico, možnost prekoračitve stanja na računu, dvig gotovine prek bankomatov, digitalno in mobilno bančništvo, takojšnja plačila, SMS opozorilo / obvestilo, plačilne storitve, kot sta nakazilo / prenos sredstev, trajne naloge in druge storitve.
113. Z namenom transparentnosti podatkov je priglasitelj predložil pregledne informacije o nadomestilih različnih paketov. Nadomestila za posamezne pakete med poslovnimi bankami / hranilnicami po priglasiteljevem mnenju ni mogoče neposredno primerjati, ker se paketi razlikujejo glede na storitve, ki jih vključujejo, in glede na raven teh storitev, pri čemer je potrebno presojati lastnosti paketov tudi v luči poslovne mreže bank / hranilnic in funkcionalnosti, ki jih poslovne banke / hranilnice ponujajo v svoji spletni in mobilni banki.¹¹³
114. Priglasitelj ponuja tri bančne pakete za prebivalstvo: Moj S, Moj M in Moj L. Od novembra 2021 pa poleg navedenih paketov ponuja tudi paketa, posebej namenjena mladim uporabnikom: Mladi in ISIC. Paket Moj S obsega večino osnovnih produktov na vstopni ravni storitev, kot so osebni transakcijski račun, debetna kartica Visa, prekoračitev stanja na računu do 300 evrov, spletno (SKB NET) in mobilno bančništvo (MOJ@SKB), plačilne storitve Flik ter omejeno število brezplačnih plačilnih transakcij in brezplačnih dvigov gotovine na bankomatih SKB. Po drugi strani je paket Moj L namenjen zahtevnejšim strankam in obsega storitve paketa Moj S ter debetno plačilno kartico Visa Platinum, možnost prekoračitve na računu do 3.500 evrov, kreditno plačilno kartico Visa Platinum, neomejeno število brezplačnih plačilnih transakcij in neomejeno število brezplačnih dvigov gotovine z debetno plačilno kartico Visa znotraj območja EUR-o.
115. Tako kot podjetje SKB tudi podjetje NOVA KBM ponuja več paketov, in to: Net račun, Osebni Plus, Paket Komplet in Premium Paket. Net račun je na voljo le novim komitentom banke, ki postanejo komitenti poslovne banke digitalno prek mobilne bančne aplikacije. Vsebuje transakcijski račun, predplačniško kartico in dostop do spletne in mobilne banke. Paket Osebni Plus vsebuje osebni transakcijski račun, debetno plačilno kartico, 400 evrov osnovne prekoračitve stanja na računu,

¹¹² Transakcijski računi, ki so priloga 2 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 5 in 3061-8/2021-253.

¹¹³ BS vzdržuje spletno stran za pregled in analizo nadomestil, ki jih komercialne banke / hranilnice zaračunavajo potrošnikom na podlagi najpogostejše uporabljenih paketov storitev. Ta spletna stran je dostopna na <https://www.bsi.si/placila-in-infrastruktura/pregled-in-analiza-nadomestil>. Na podlagi te analize BS vsako leto objavi lestvico cen glavnih bank, k delujejo na geografskem območju Republike Slovenije. Po mnenju podjetij udeleženih v koncentraciji, ta primerjava cen ni zanesljiva. Glavni razlog za to je, da BS uporablja standardizirano košarico produktov in za vsako storitev, ki jo vključuje v košarico, uporablja tudi standardizirano (lastno) definicijo. Dejanski paketi pa se med poslovnimi bankami / hranilnicami razlikujejo, pri čemer je glavna razlika v znesku / številu plačil ali dvigov, ki jih je mogoče opraviti. Poleg tega lahko paket vključuje še nekatere druge storitve ali pogoje pridobitve le-teh, ki jih BS ne upošteva, se pa odražajo v ceni takega paketa.

storitve spletne in mobilne banke (mDenarnic@ in Flik) ter dvige gotovine brez provizije na bankomatih podjetja NOVA KBM. Paket Komplet vključuje storitve paketa Osebni Plus ter neomejena elektronska plačila do 50.000 evrov dodatno prekoračitev stanja na računu do 8.500 EUR-ov brez dodatnih stroškov odobritve, obveščanje o stanju računa ter popuste pri obrestni meri stanovanjskih kreditov. Premium Paket podjetja NOVA KBM vključuje funkcije Paketa Komplet in številne druge ugodnosti, kot so plačilne in predplačniške kartice, dvige na bankomatih po vsem svetu, neomejena plačila prek spletne in mobilne banke, popusti na naložbene produkte, namenskega osebnega svetovalca in druge ekskluzivne privilegije.¹¹⁴ Paket Osebni Plus in Paket Komplet lahko nove stranke odprejo prek aplikacije mobilne banke brez obiska poslovalnice, za Paket Premium pa se je treba dogovoriti za sestanek z osebnim svetovalcem.

116. Tako kot podjetji NOVA KBM in SKB tudi druge poslovne banke / hranilnice ponujajo različne pakete bančnih proizvodov / storitev, ki se razlikujejo po proizvodih / storitvah, ki so združene v paketu.¹¹⁵ Končni upravičenci vse pogosteje uporabljajo proizvode / storitve, kot so transakcijski računi, digitalne in mobilne bančne storitve ter prekoračitve stanj na računih kot del paketa bančnih proizvodov / storitev; in obenem vse manj strank povprašuje po posameznih produktih / storitvah izven takšnih paketov.¹¹⁶ Prav tako večina poslovnih bank / hranilnic ponuja produkte / storitve preko enakih distribucijskih kanalov (poslovne enote, telefon in internet oz. spletna/mobilna aplikacija). Zaradi tega ter zaradi visoke stopnje standardizacije takšnih produktov / storitev je zamenljivost na strani ponudbe med njimi visoka.¹¹⁷
117. Nadalje je Agencija seznanjena s poročilom BS o objavljenih paketih na spletnih straneh poslovnih bank / hranilnic, ki poleg vodenja osebnega transakcijskega računa za mesečno nadomestilo vključujejo še vsaj debetno kartico, vezano na ta račun. Spletni pregled nadomestil poleg paketov z obsežnim naborom vnaprej določenih storitev tako zajema tudi »standardne« račune, ki za mesečno nadomestilo vključujejo le minimalen nabor storitev.¹¹⁸
118. Ker poslovne banke / hranilnice s svojo ponudbeno in cenovno politiko vplivajo na zaznavanje in obnašanje končnih upravičencev, se tipičen končni upravičenec ene poslovne banke lahko razlikuje od tipičnega končnega upravičenca druge poslovne banke / hranilnice. Tovrstne raznolikosti ni mogoče zajeti v eni sami košarici, namen katere je zagotoviti poenostavljeno primerjavo stroškov med različnimi poslovnimi bankami / hranilnicami. Košarica je določena izkustveno, na podlagi dejanskih podatkov o uporabi plačilnih storitev pri poslovnih bankah / hranilnicah, zato odraža plačilne navade »reprezentativnega« oziroma tipičnega končnega upravičenca.¹¹⁹

¹¹⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.nkbm.si/paket-premium>, dne 15. 6. 2022.

¹¹⁵ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 3 in 4 ter Paketi, ki so priloga 1 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253.

¹¹⁶ Digitalno bančništvo, ki je priloga 3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253. Navedeno velja na primer za podjetje SKB, dostopno na spletni strani: <https://www.skb.si/si/osebne-finance/varcevanja/varcevalni-racuni/varcevalni-racun-s-ciljem> in <https://www.skb.si/si/osebne-finance/varcevanja/varcevalni-racuni/varcevalni-racun-zvestobe>, dne 15. 6. 2022. Po najboljšem vedenju priglasitelja imajo podobne zahteve tudi druge poslovne banke / hranilnice.

¹¹⁷ Glej odločitve Evropske komisije M 2567 NORDBANKEN / POSTGIROT, M.4844 FORTIS / ABN AMRO ASSETS, odstavka 33 in 35; M.3894 UNICREDITO / HVB, odstavek 16.

¹¹⁸ Primerjava stroškov košaric storitev za prebivalstvo 2021, drugi odstavek 1.1. točke, stran 4, dostopno na spletni strani <https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/primerjava-stroškov-nekaterih-bancnih-storitev-za-prebivalstvo-2021.pdf>, dne 3. 2. 2022

¹¹⁹ Primerjava stroškov košaric storitev za prebivalstvo 2021, tretji odstavek 1.2.1.točke, stran 7, dostopno na spletni strani <https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/primerjava-stroškov-nekaterih-bancnih-storitev-za-prebivalstvo-2021.pdf>, dne 3. 2. 2022.

Tabela 11: Košarica plačilnih storitev tipičnega končnega upravičenca na geografskem trgu Republike Slovenije

Storitve, vezane na osebni plačilni račun	Končni upravičenec
	Št. uporabljenih storitev v enem letu
Vodenje TRR z vključeno debetno kartico	12
Spletno oziroma mobilno bančništvo (vodenje)	12
Kreditna plačila (elektronska plačila)	48
Direktne bremenitve	36
Dvig gotovine z debetno kartico (na bankomatu druge banke ali hranilnice)	36

Vir: Banka Slovenije, dostopno na spletni strani <https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/primerjava-strokov-nekaterih-bancnih-storitev-za-prebivalstvo-2021.pdf>, dne 19. 3. 2022

119. Plačilne navade tipičnega komitentata so tudi odraz cenovne politike bank / hranilnic, ki končnim upravičencem zaračunajo bistveno višja nadomestila za tradicionalne oblike plačevanja v primerjavi s sodobnimi, s čimer spodbujajo uporabo učinkovitejših (elektronskih) načinov plačevanja in vplivajo na plačilne navade končnih upravičencev.¹²⁰
120. V primerjavi BS so zajeti osebni transakcijski računi oziroma paketi storitev, ki tipičnemu končnemu upravičencu zagotavljajo najnižje skupne stroške glede na košarico plačilnih storitev in so dostopni večini končnih upravičencev. Paketi, ki so na voljo specifičnim skupinam uporabnikov, (na primer otrokom, dijakom, študentom, upokojevcem, nerezidentom, ipd.) v primerjavi niso zajeti, čeprav so lahko skupni stroški košarice plačilnih storitev ob uporabi teh paketov različni. Prav tako niso zajeti paketi, ki ne vključujejo določenih storitev iz košarice in jih tudi ni mogoče koristiti z doplačilom.

Tabela 12: Stroški košarice plačilnih storitev tipičnih končnih upravičencev (v EUR) na geografskem območju Republike Slovenije

Ponudnik plačilnih storitev	Osebni transakcijski račun oz. paket storitev	Stroški košarice 2021	Primerjava s povprečnim indeksom (v %)
Addiko bank d.d.	Gotovinski TRR	67,80	97,69
Banka Intesa Sanpaolo d.d.	Paket digital	47,76	68,82
Banka Sparkasse d.d.	Mali paket	65,40	94,23
BKS Bank AG Bančna podružnica	Začetni paket	85,44	123,11
Delavska hranilnica d.d. Ljubljana	Redni osebni račun**	69,24	99,77
Deželna banka Slovenije d.d.	DBS osebni račun	97,68	140,74
Gorenjska banka d.d., Kranj	Osebni račun	87,12	125,53
Hranilnica LON d.d., Kranj	Osebni račun	76,44	110,14
Nova kreditna banka Maribor d.d.	Osebni Plus račun	90,48	130,37
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana	Paket Digitalni	51,72	74,52
Primorska hranilnica Vipava d.d.	E_Paket*	52,08	75,04
Sberbank banka d.d. (N Banka d.d., Ljubljana)	Sberbank DIREKT	28,08	40,46
SKB banka d.d.	MOJ S PAKET	81,60	117,57
UniCredit Banka Slovenija d.d.	Sploščeni	70,80	102,01
Povprečje na območju RS	N/A	69,40	100,00

Vir: Banka Slovenije, Primerjava stroškov košaric storitev za prebivalstvo 2021, Tabela 3, stran 9, dostopno na spletni strani <https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/primerjava-strokov-nekaterih-bancnih-storitev-za-prebivalstvo-2021.pdf>

121. Za tipičnega končnega upravičenca je torej bilo najcenejše podjetje SBER, pri katerem letni strošek košarice storitev znaša 28,08 EUR, najdražja pa Deželna banka Slovenije d.d. pri kateri letni strošek košarice znaša 97,68 EUR. Z zamenjavo banke oziroma hranilnice lahko tipičen

¹²⁰ Ibidem 119.

končni upravičenec letno prihrani do 69,60 EUR, če svojih plačilnih navad ne spreminja. V povprečju letni stroški košaric znašajo 69,40 EUR.

122. Priglasitelj je v zvezi s poročilom uvodoma poudaril, da je primerjava ponudb različnih poslovnih bank / hranilnic, ki jo je pripravila BS, po njegovem mnenju zelo pozitivna pobuda, saj spodbuja preglednost in je namenjena pomoči strankam pri izbiri optimalnega transakcijskega računa oz. z njim tesno povezanih standardnih produktov z vidika reprezentativnega končnega upravičenca. Orodje se posodablja z obveznim in predpisanim posredovanjem podatkov s strani poslovnih bank / hranilnic, kar zagotavlja kakovost in ažurnost osnovne podatkovne baze. Poleg tega BS spodbuja sodelovanje s poslovnimi bankami / hranilnicami ter je pri pripravi in optimizaciji metodologije odprta za pripombe in predloge poslovnih bank / hranilnic, kar je razvidno tudi iz posodobljenih zahtev za posredovanje podatkov, ki veljajo od decembra 2021.
123. Kljub temu se orodje osredotoča zgolj na primerjavo paketov z vidika reprezentativne stranke in s tem ne dopušča upoštevanja heterogenosti in razlik v odločitvah posameznih končnih upravičencev. S tem končnim upravičencem ne zagotavlja tolikšne podpore kot spletna orodja tretjih oseb za primerjavo cen, ki na podlagi vhodnih podatkov, ki jih posredujejo posamezni uporabniki, sestavijo cenovno lestvico ponudb poslovnih bank / hranilnic. Koncept reprezentativne potrošniške košarice zanemara dejstvo, da so bile takšne diferencirane ponudbe / paketov produktov dejansko oblikovane za zadovoljevanje potreb različnih skupin strank.
124. BS uporablja standardizirano košarico produktov in za vsako storitev, ki jo vključi v košarico, uporablja tudi standardizirano (lastno) definicijo, pri čemer se osredotoča na zgolj kvantitativne vidike storitev in ne tudi na kvalitativne. Dejanski paketi, kot jih ponujajo poslovne banke / hranilnice, niso vedno skladni s tem standardom in se med poslovnimi bankami / hranilnicami razlikujejo, pri čemer je glavna razlika v številu plačil ali dvigov, ki so vključeni v ceno paketa brez upoštevanja načina distribucije. Poleg tega lahko paketi vključujejo tudi nekatere druge storitve ali pogoje za uporabo določenih storitev, ki jih BS v svoji metodologiji primerjave cen ne upošteva, se pa odražajo v ceni posameznega paketa, ki ga ponuja posamezna poslovna banka / hranilnica in o katerem nato poroča BS (npr. produkti in storitve, ki so strankam na voljo na daljavo, preko spletna / mobilnih bančnih aplikacij ali klicnega centra, kjer se pogovori snemajo).
125. Metodologija poročanja, ki jo je določila BS, določa definicijo paketa, o katerem je treba poročati, tj. določa, kateri so tisti parametri v paketih, ki so pomembni za poročanje / spremljanje. Na ta način skuša BS doseči, da bi bili različni paketi različnih poslovnih bank / hranilnic primerljivi, tako da bi bila primerjava cen ustreznejša. Vendar pa takšna standardizacija "paketa za poročanje" ne more v celoti upoštevati prednosti vsakega posameznega paketa, ki ga ponuja vsaka posamezna poslovna banka / hranilnica.
126. V zvezi s paketi so morale poslovne banke / hranilnice do decembra 2021 poročati o (i) znesku mesečnega nadomestila za paket, (ii) storitvah, vključenih v paket, in njihovi količini ter ločeno (iii) dodatnih nadomestilih za koriščenje storitev iz paketa, ki presegajo količino v paket vključenih storitev. Z drugimi besedami, poslovne banke / hranilnice so morale ločeno poročati o številu direktnih obremenitev, trajnih nalogov in plačil, ki so vključeni v ceno vsakega paketa posebej. Vendar pa nekatere poslovne banke / hranilnice, med njimi tudi podjetje SKB, končnim upravičencem v okviru paketa omogočajo kumulativno število različnih vrst transakcij, namesto da bi zagotavljale ločeno število posameznih vrst transakcij (na primer 10 transakcij na mesec, pri čemer je to kumulativno število za direktne obremenitve, trajne naloge in plačila).
127. Zaradi zgoraj opisanega načina poročanja podjetja SKB pred januarjem 2022 BS sploh ni mogla poročati o vseh paketih, ki jih ponuja, ampak je poročala le o svojem največjem (in najdražjem) paketu (*Moj L paket*). Ta paket je bil nato v analizi BS primerjan z nekaterimi paketi drugih poslovnih bank / hranilnic, ki niso vključevali enakega števila transakcij.
128. Poslovne banke / hranilnice svoje pakete storitev oblikujejo zelo različno, tako glede storitev, ki jih vključijo, kot tudi glede ponujene cene. Ker je vsebina paketov lahko popolnoma različna, jih je nemogoče primerjati samo po kriteriju cene. Da bi dosegli zanesljivo analizo paketov na trgu, je treba upoštevati več parametrov, tj. katere storitve so vključene, število posameznih storitev,

vključenih v ceno, višino dodatnih stroškov, ceno paketa itd. Glavne razlike med paketi, kot jih ponujajo poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije, izvirajo iz: (i) zneska prekoračitve stanja na računu, ki je vključen v ceno paketa, (ii) števila transakcij, vključenih v ceno paketa (BS upošteva), (iii) števila dvigov gotovine, vključenih v ceno paketa, (iv) vsebine obvestil SMS, (v) kanal, na katerem je mogoče dostopati do produkta oz. storitve, kar omogoča stranki lažji dostop to tega produkta oz. storitve, (vi) način distribucije, (vii) vključitve različnih zavarovanj in drugih ugodnosti v pakete ter (viii) obravnave članarine za kartice v povezavi s paketi. Nekatere poslovne banke / hranilnice v okviru paketa ponujajo članarino za kreditno kartico brezplačno le za prvo leto uporabe, nekatere pa ponujajo le popust (na primer 50-odstotni popust na članarino) ali pa vključujejo pogoje, ki jih je treba izpolniti, da članarine za kreditno kartico ni treba plačati. Po drugi strani pa druge poslovne banke / hranilnice, na primer podjetje SKB, članarino vključuje v ceno paketa.

129. V luči zgoraj navedenega po mnenju priglasiatelja metoda poročanja BS ni popolnoma primerna za primerjanje paketov bančnih storitev, ki so na voljo na geografskem območju Republike Slovenije, niti z vidika končnih upravičencev niti z vidika konkurence. Tudi posodobljena metodologija je lahko zavajajoča, če se sama po sebi uporablja kot podlaga za odločitev med različnimi paketi oziroma poslovnimi bankami / hranilnicami. Priglasitelj tudi ugotavlja, da v primerjavo poleg kvantitativnih značilnosti niso vključeni tudi kvalitativni vidiki, ki so prav tako lahko pomemben dejavnik pri odločanju končnih upravičencev.¹²¹

130. Glede na dostopnost tarif poslovnih bank / hranilnic je mogoče zaključiti, da je dostopnost do informacij omogočena vsem končnim upravičencem pred odločitvijo oziroma sklenitvijo poslovnega razmerja s poslovno banko / hranilnico na geografskem območju Republike Slovenije. Ključno za končne upravičence (gospodinjstvo) je razumevanje poslovnih pogojev poslovnih bank / hranilnic, saj se s paketno prodajo dejansko izgublja preglednost ponudbe na trgu ter kot je navedel priglasitelj, že sama primerjava ne upošteva vseh tako kvantitativnih kot kvalitativnih vidikov.

131. Poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije praviloma ponujajo tudi varčevalne račune vsem strankam z osebnim transakcijskim računom (ali katerim koli osnovnim paketom storitev) po enotnih, (torej standardiziranih) pogojih.¹²² Poleg varčevalnih računov in vezanih vlog je Agencija tako preverila višino fiksnih obrestnih mer gospodinjstva, pri katerih praktično ni razlik v obrestni meri, saj se razlika v višini obrestne mere pojavijo šele pri obdobju od 181 dni naprej, kjer se fiksne obrestne mere poslovnih bank / hranilnic nekoliko razlikujejo in so višje. Tako imajo podjetja Banka Intesa Sanpaolo d.d., Hranilnica LON d.d., Kranj, Addiko bank d.d., Delavska hranilnica d.d. Ljubljana in BKS Bank AG, Bančna podružnica višje fiksne obrestne mere, kot jih ponujata podjetji, udeleženi v koncentraciji.

132. Agencija tako v delu upoštevnega trga vlog zaključuje, da je trg visoko koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki predmetne koncentracije. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržna moč na strani ponudbe. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na upoštevnem trgu proizvodov / storitev zaradi negativnega konkurenčnega vpliva.

III.4.2.2. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti in izračunani HHI na opredeljenem upoštevnem trgu sklepanja pogodb danih kreditov gospodinjstva na geografskem območju Republike Slovenije

133. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij, navedenih v 68. in 69. odstavku te odločbe in jih združila s podatki podjetij udeleženih v koncentraciji, in analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

¹²¹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-348, strani od 7 do 10.

¹²² Ne glede na to, se lahko pogoji razlikujejo glede na paket, ki ga ima končni upravičenec.

Tabela 13: Tržni delež, izračunan iz vrednosti danih kreditov bank, hranilnic in drugih finančnih institucij na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za gospodinjstva

Vrednost danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 14: Tržni delež, izračunan iz števila danih kreditov bank, hranilnic in drugih finančnih institucij na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za gospodinjstva

Število danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[30-40]		[30-40]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

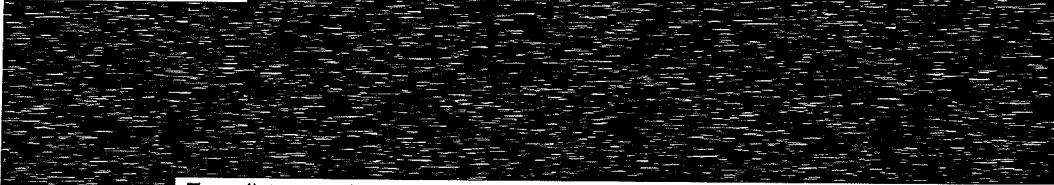
Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

134. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [redacted] % tržni delež, izračunan iz vrednosti danih kreditov gospodinjstvu, in [redacted] % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb danih kreditov gospodinjstvu v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti danih kreditov gospodinjstvu pred koncentracijo znaša $HHI_{31} = 1.449$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{30} = 1.847$ ($\Delta HHI_{30-31} = 398$). Indeks HHI, ki je izračunan iz števila pogodb danih kreditov gospodinjstvu, pred koncentracijo znaša $HHI_{31} = 2.422$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{30} = 2.775$ ($\Delta HHI_{30-31} = 353$).
135. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitve¹²³ ugotavlja, da na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do visoko zmerno koncentriranega upoštevnega trga danih kreditov gospodinjstva na geografskem območju Republike Slovenije. Vrednosti ΔHHI presegata mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Analiza je tako usmerjena v možno zamenjavo poslovne banke / hranilnice in cenovno politiko obeh podjetij, udeleženih v koncentraciji, in jih primerjala s cenami konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, ki jih ponujajo na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu gospodinjstvu in podtrgu danih stanovanjskih kreditov.
136. Krediti gospodinjstvu vključujejo prekoračitve na osebnih transakcijskih računih, potrošniško in stanovanjsko (hipotekarno) kreditiranje. Poslovne banke / hranilnice zaračunavajo določena nadomestila v postopku odobritve kredita ali v času njegovega trajanja. Način določanja teh nadomestil je odvisen od poslovne banke / hranilnice, okoliščin kreditjemalca - npr. njegove kreditne sposobnosti / značilnosti obravnavanega kredita. Poslovne banke / hranilnice ponujajo kredite tako obstoječim kot tudi novim končnim upravičencem. Priglasitelj je tako posredoval pregled nadomestil za prekoračitve, potrošniško in stanovanjsko kreditiranje poslovnih bank / hranilnic, ki delujejo na geografskem območju Republike Slovenije. Zaradi preobširnega zajema podatkov in gospodarnosti je priglasitelj predložil samo pregled nadomestil in obrestnih

¹²³ Ibidem 101.

mer poslovnih bank / hranilnic in ne tudi podatkov drugih finančnih institucij, ki ponujajo potrošniške kredite.

137. Poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije odobravajo potrošniške kredite s fiksno / spremenljivo obrestno mero v skladu s kreditno politiko poslovne banke / hranilnice / druge finančne institucije in ob upoštevanju makrobonitetnih omejitev BS. V primeru podjetja SKB

Zaradi tega primerjava obrestnih mer podjetja SKB z obrestnimi merami drugih poslovnih bank / hranilnic / drugih finančnih organizacij ni enostavna.¹²⁴

138. Poslovne banke / hranilnice / druge finančne institucije na geografskem območju Republike Slovenije so pri odobritvi potrošniških kreditov zakonsko omejeni. Glede na maksimalno višino odobrenega potrošniškega kredita proizvod / storitev ni povsem zameljiva s stanovanjskim kreditom, pri katerem je višina odobrenega stanovanjskega kredita odvisna od ročnosti, ki je od 240 do 360 mesecev, in $\frac{1}{3}$ višine mesečnega priliva na osebni transakcijski račun končnega upravičenca. Podobno kot druge poslovne banke / hranilnice tudi podjetji, udeleženi v koncentraciji, ponujata stanovanjske kredite s fiksno in variabilno obrestno mero. Fiksne obrestne mere se običajno ponujajo za stanovanjske kredite s krajšo ročnostjo med 240 in 300 meseci. Nekatere poslovne banke / hranilnice ponujajo tudi kombinirane obrestne mere, a je število tovrstnih kreditov zanemarljivo. O pogojih stanovanjskih kreditov se pogosto poslovna banka / hranilnica in kreditojemalec pogajata. Zaradi tega oglaševane obrestne mere sicer v grobem lahko pokažejo splošno cenovno strategijo poslovne banke / hranilnice za stanovanjske kredite, niso pa zanesljiv kazalnik za konkurenčno analizo. Kljub temu je priglasitelj z namenom transparentnosti posredoval pregled nadomestil in obrestnih mer za stanovanjske kredite, kot jih oglašujejo poslovne banke / hranilnice, za katere je lahko pridobil informacije.¹²⁵
139. Agencija v nadaljevanju iz poročila BS podaja informacijo o efektivnih obrestnih merah, ki izkazujejo stroške financiranja, s katerimi se srečujejo poslovne banke / hranilnice pri plasiranju prostih finančnih sredstev na trgu. Efektivna obrestna mera (v nadaljnjem besedilu: EOM), je najbolj kompletan kazalec stroškov financiranja. EOM namreč vključuje dva glavna elementa: nadomestilo za uporabo izposojenega denarja (obresti) in strošek kreditne storitve. V ta strošek spadajo administrativni stroški, stroški odobritve, stroški zavarovanja kredita, vodenja in odplačevanja kredita. Obresti so določene z obrestno mero, stroški kredita pa se obračunajo v absolutnem znesku ali v odstotnem deležu od glavnice kredita.¹²⁶

¹²⁴ Odgovor na dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 9 in Potrošniški in stanovanjski krediti, ki sta prilogi 8 in 10 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-253.

¹²⁵ Ibidem 124.

¹²⁶ Primerjava stroškov košaric storitev za prebivalstvo 2021, prvi odstavek 2. točke, stran 10, dostopno na spletni strani <https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/primerjava-stroškov-nekaterih-bancnih-storitev-za-prebivalstvo-2021.pdf>, dne 3. 2. 2022.

Tabela 15: Oglaševane efektivne obrestne mere (EOM) za potrošniške in stanovanjske kredite iz spletnih kalkulatorjev poslovnih bank / hranilnic na dan 21. 2. 2022

Ponudnik plačilnih storitev	Potrošniški kredit EOM (%)	Odstopanje od povprečja	Stanovanjski kredit EOM (%)	Odstopanje od povprečja
Addiko bank d.d.**	7,94	0,69		
Banka Intesa Sanpaolo d.d.***	6,93	-0,32	2,06	-0,17
Banka Sparkasse d.d.	7,09	-0,16	2,18	-0,04
BKS Bank AG Bančna podružnica*				
Delavska hranilnica d.d. Ljubljana	7,52	0,27	2,35	0,13
Deželna banka Slovenije d.d.***	5,88	-1,37		
Gorenjska banka d.d., Kranj***	6,99	-0,26	2,20	-0,02
Hranilnica LON d.d., Kranj*				
Nova kreditna banka Maribor d.d.	7,17	-0,08	2,14	-0,09
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana	8,43	1,18	2,55	0,33
Primorska hranilnica Vipava d.d.*				
Sberbank banka d.d.***	6,34	-0,91		
SKB banka d.d.	7,79	0,54	2,15	-0,08
UniCredit Banka Slovenija d.d.**	7,70	0,45	2,17	-0,06
Povprečje na območju RS	7,25	0,00	2,23	0,00

Vir: Banka Slovenije, dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/mediji/1815/placilne-storitve-v-2021-razlike-v-ponudbi-in-ceni-paketov-so-velike>, dne 19. 3. 2022. Komentar * Banka / hranilnica nima spletnega kalkulatorja, ** nima kalkulatorja za stanovanjski kredit, *** brez zavarovanja, v EOM ni vključen strošek vodenja transakcijskega računa, **** kalkulator za stanovanjski kredit le s spremenljivo obrestno mero in ***** pri stanovanjskih kreditih le kalkulator za kredit do 120 mesecev.

140. Agencija ugotavlja, da nudi najcenejši potrošniški kredit Deželna banka Slovenije d.d. pri katerem EOM znaša 5,88 % na letni ravni, najcenejši stanovanjski kredit pa Banka Intesa Sanpaolo d.d. pri katerem EOM znaša 2,06 % na letni ravni. V povprečju EOM glede na javno objavljene podatke za potrošniško kreditiranje znaša 7,25 % in za stanovanjsko kreditiranje 2,23 %.
141. Agencija tako v delu upoštevnega trga danih kreditov zaključuje, da je trg visoko zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki predmetne koncentracije. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržna moč na strani ponudbe. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na predmetnem upoštevnelem trgu.

III.4.2.3. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženih v koncentraciji v primerjavi z njenimi konkurenti, in izračunani HHI na opredeljenem upoštevnelem podtrgu sklepanja pogodb danih stanovanjskih kreditov gospodinjstva na geografskem območju Republike Slovenije

142. Glede na visok tržni delež in relativno visoko skoncentriranost na trgu danih kreditov je Agencija podrobneje pregledala podtrg danih stanovanjskih kreditov, da bi lahko v nadaljevanju te odločbe ocenila navezanost končnih upravičencev na poslovno banko / hranilnico, saj le ti običajno nimajo izravnalne nakupne moči. V tem delu je Agencija upoštevala pridobljene podatke konkurenčnih podjetij, ki jih je združila s podatki podjetij, udeleženih v koncentraciji. Tako analizirane podatke prikazuje v nadaljevanju te podtočke.

Tabela 16: Tržni delež, izračunan iz vrednosti danih stanovanjskih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za gospodinjstvo

Vrednost danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

Tabela 17: Tržni delež, izračunan iz števila danih stanovanjskih kreditov bank in hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 za gospodinjstvo

Število danih kreditov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %	št. pogodb	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od konkurenčnih podjetij in priglasitelja s prevzetim podjetjem.

143. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [redacted] % tržni delež, izračunan iz vrednosti danih stanovanjskih kreditov gospodinjstvu, in [redacted] % tržni delež, izračunan iz števila sklenjenih pogodb danih stanovanjskih kreditov gospodinjstvu v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz vrednosti danih stanovanjskih kreditov gospodinjstvu, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.535$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 1.994$ ($\Delta HHI_{12-13} = 459$). Indeks HHI, ki je v danem primeru izračunan iz števila pogodb danih stanovanjskih kreditov gospodinjstvu, pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = 1.815$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{12} = 2.378$ ($\Delta HHI_{12-13} = 563$).
144. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitve¹²⁷ ugotavlja, da na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do visoko zmerno koncentriranega upoštevne trga danih stanovanjskih kreditov gospodinjstva na geografskem območju Republike Slovenije. Vrednosti ΔHHI presegata mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Analiza je bila tako usmerjena v možno zamenjavo poslovne banke / hranilnice in cenovno politiko obeh podjetij, udeleženih v koncentraciji, ter jih primerjala s cenami konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic na upoštevnem proizvodnem / storitvenem trgu gospodinjstvu.
145. Poslovne banke / hranilnice ponujajo stanovanjske kredite s fiksno / spremenljivo obrestno mero v skladu s splošno politiko poslovne banke / hranilnice glede obrestnih mer in tržnimi gibanji, pri čemer upoštevajo kreditno politiko banke / hranilnice in makrobonitetne omejitve BS. Takšni stanovanjski krediti so zavarovani s hipotekami, s plačilom zavarovalne premije zavarovalnici ali s poroki. Večina stanovanjskih kreditov se še vedno odobri prek mreže poslovnih enot bank / hranilnic kreditodajalca. V splošni praksi poslovne banke / hranilnice ob prodaji stanovanjskih kreditov spodbujajo tudi navzkrižno prodajo drugih proizvodov / storitev,

¹²⁷ Ibidem 101.

kot so varčevalni in zavarovalni proizvodi / storitve, ki so vsebinsko ustrezajo stanovanjskemu kreditu, npr. zavarovanje za primer brezposelnosti, življenjsko in stanovanjsko zavarovanje.

146. Končni upravičenci pri izbiri kreditodajalca za stanovanjski kredit običajno iščejo in primerjajo več ponudb, zato je ta proizvod / storitev zelo konkurenčen. Poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije sicer ponujajo ugodnejše obrestne mere svojim obstoječim strankam (ki imajo pri njej odprt osebni transakcijski račun), vendar po najboljši vednosti priglasitelja za pridobitev stanovanjskega kredita na splošno ne zahtevajo, da kreditojemalec postane stranka poslovne banke / hranilnice z vsemi njenimi bančnimi proizvodi / storitvami.
147. Priglasitelj pojasni, da je stanovanjski kredit z vidika končnega upravičenca enkratna / malokratna odločitev z visoko vrednostjo. Priglasitelj nadalje pojasnjuje, da za učinkovito konkurenco stanovanjskih kreditov ni nujno, da ima prav vsaka potencialna stranka možnost, da se odpelje v najbližje mestno središče, ki gosti več poslovnih bank / hranilnic. Glede na to, da poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije po priglasiteljevem najboljšem vedenju ne določajo različnih komercialnih pogojev glede na oddaljenost naslova kreditojemalca od zadevne poslovne enote, je za učinkovitost konkurence pri stanovanjskih kreditih dovolj, da ima dovolj veliko število potencialnih končnih upravičencev možnost vožnje do najbližjega mestnega središča. Stroški vožnje celo iz najbolj oddaljene vasi na geografskem območju Republike Slovenije do enega od urbanih središč Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Kopra ali Novega mesta so zanemarljivi v primerjavi s tipično vrednostjo stanovanjskega kredita. Zato je utemeljeno pričakovati, da bi bila večina strank, ki iščejo stanovanjski kredit, pripravljena potovati v eno od teh urbanih središč, kjer se nahajajo poslovalnice več konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, če bi podjetji, udeleženi v koncentraciji, poslabšali svoje pogoje za stanovanjske kredite.¹²⁸ Znatno delež končnih upravičencev stanovanjskih kreditov zamenja poslovno banko / hranilnico kreditodajalca v času trajanja stanovanjskega kredita v trenutku, ko lahko končni upravičenec predčasno odplača kredit ali ga refinancira. Navedeno prav tako kaže na veliko stopnjo zamenljivosti na strani povpraševanja.¹²⁹
148. Ker končni upravičenci stanovanjski kredit običajno vzamejo le enkrat ali nekajkrat v življenju, ta odločitev predstavlja pomemben mejnik v njihovem življenju in zahteva temeljit premislek z njihove strani. Obenem z digitalizacijo jim je pred oddajo vloge za kredit na spletu na voljo bistveno več informacij. Obstaja na primer več spletnih strani za primerjavo kreditov, kot so www.zps.si, www.coolfinance.si itd. pa tudi redni medijski članki s primerjavo ponudb. Na spletu so na voljo tudi številni bančni kalkulatorji, s katerimi si končni upravičenci pomagajo pri iskanju najboljših struktur kredita ali višine pologa, v številnih primerih pa lahko prvo povpraševanje za kredit oddajo prek spleta, mobilne aplikacije poslovnih bank / hranilnic ali prek telefona. Ta premik v postopku pridobivanja stanovanjskih kreditov skupaj z vlogo posrednikov, (kot so finančni svetovalci, svetovalci ali zastopniki) zmanjšuje potrebo po potovanjih v poslovne enote in tako dodatno zmanjšuje pomen geografske oddaljenosti med poslovno enoto banke / hranilnice in prebivališčem končnega upravičenca.¹³⁰
149. V zvezi s ponudbo stanovanjskih kreditov priglasitelj navaja, da konkurenčne poslovne banke / hranilnice imajo obstoječe zmogljivosti za zagotavljanje stanovanjskih kreditov. Ne obstajajo bistvene tehnične ali druge ovire, ki bi poslovnim bankam / hranilnicam preprečevale povečanje ponudbe stanovanjskih kreditov, kar vključuje tudi lokacije, ki niso v neposredni bližini najbližje ustrezne poslovne enote banke / hranilnice.
150. Hkrati tudi ni indicov, da bi učinkovito konkurenco ovirale kakršne koli pomembne ovire pri distribuciji glede na to, da: (i) v vsakem od večjih regionalnih središč na geografskem območju Republike Slovenije ima poslovne enote večje število poslovnih bank / hranilnic, ki ponujajo stanovanjske kredite, (ii) velik delež iskalcev stanovanjskih kreditov prebiva na razmeroma

¹²⁸ Primerjalna analiza učinkovitosti poslovanja za leto 2020, PwC, dne 20. 9. 2021, ki je priloga G3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 29.

¹²⁹ Primerjalna analiza učinkovitosti poslovanja za leto 2020, PwC, dne 20. 9. 2021, ki je priloga G3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 29 in 30.

¹³⁰ Primerjalna analiza učinkovitosti poslovanja za leto 2020, PwC, dne 20. 9. 2021, ki je priloga G3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 30.

kratkih razdaljah od teh središč in (iii) razumljivo je, da so iskalci stanovanjskih kreditov običajno pripravljeni prepotovati določeno razdaljo do poslovne enote banke / hranilnice, da bi pridobili ugodnejši stanovanjski kredit.

151. Zanesljive ocene stroškov prevoza za iskalce kreditov ni mogoče podati, saj se ti stroški med posamezniki razlikujejo glede na intenzivnost stikov, oddaljenost prebivališča od poslovne enote banke / hranilnice in druge dejavnike uporabe poslovne enote kot na primer, ali je poslovna enota banke / hranilnice blizu posameznikovega delovnega mesta. Hkrati po mnenju priglasitelja prevozni stroški končnih uporabnikov nimajo pomembne vloge pri izbiri poslovne banke / hranilnice v zvezi s stanovanjskimi krediti, upošteva povprečni znesek in stroške stanovanjskega kredita v primerjavi s stroški prevoza iz katerega koli mesta ali vasi v katero koli urbano središče na geografskem območju Republike Slovenije.
152. Priglasitelj je analiziral podatke o lokacijah posameznih končnih upravičencev, da bi pridobil dodaten vpogled v geografske vzorce in tokove strank stanovanjskih kreditov ter njihovo pripravljenost na potovanje zaradi ureditve stanovanjskega kredita. Iz navedenega je razvidno, da so končni upravičenci na trgu stanovanjskih kreditov pripravljeni prepotovati precejšnje razdalje, da bi uredili stanovanjski kredit. Poleg tega navedeno dokazuje, da je tržni segment stanovanjskih kreditov v smislu geografskega obsega nacionalni.¹³¹
153. Agencija tako v delu upoštevnega trga danih stanovanjskih kreditov zaključuje, da je trg visoko zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržna moč na strani ponudbe. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na upoštevnem trgu proizvodov / storitev.

III.4.2.4. Doseženi deleži sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti na geografskem območju Republike Slovenije za fizične osebe

154. Agencija navaja, da je v sklopu subjektov, ki sklepajo posle s področja trgovanja s finančnimi instrumenti za fizične osebe, ki imajo dovoljenje za izvajanje trgovanja, poleg podjetij, udeleženih v koncentraciji, mogoče zaslediti še poslovne banke, ki so neposredni konkurenti (i) BKS bank AG, bančna podružnica, (ii) Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, (iii) UNICREDIT banka Slovenija d.d., ki proizvode / storitve ponujajo preko svojih poslovnih enot bank. V registru družb z dovoljenjem za trgovanje s finančnimi instrumenti je poleg že navedenih mogoče dodatno zaslediti še sledeči družbi (i) ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., ki ima tri poslovne enote, in to v Ljubljani, Mariboru in Novem Mestu, ter (ii) INTERKAPITAL vrednosni papiri d.o.o., ki ima poslovno enoto v Ljubljani. Merila, ki jih mora izpolnjevati ponudnik proizvodov / storitev pri izvajanju ponudbe trgovanja s finančnimi instrumenti za skupino končnih upravičencev, ki predstavljajo fizične osebe na geografskem območju Republike Slovenije, so strožja, saj se pogoji in s tem zahteve za nastanek tveganja na trgu razlikujejo od tveganja za pravne osebe.
155. Agencija je ugotovila, da sta na trgu sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti za fizične osebe v letu 2021 na območju Republike Slovenije imeli v koncentraciji udeleženi podjetji naslednje deleže glede na vrednost stanja finančnih instrumentov: NOVA KBM [REDACTED] % in SKB [REDACTED] %, kar pomeni, da njun skupni delež znaša [REDACTED] %.
156. Agencija ugotavlja, da za odprte trgovalnega računa Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, in ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d. zaračunavata nižji nadomestili od nadomestil, ki jih zaračunavata podjetji, udeleženi v koncentraciji. Praktično so nadomestila zaradi majhnega števila ponudnikov izenačena na trgu. [REDACTED]
- [REDACTED] To pomeni, da priglasitelj izvaja pogojeno paketno prodajo proizvoda / storitve [REDACTED]

¹³¹ Primerjalna analiza učinkovitosti poslovanja za leto 2020, PwC, dne 20. 9. 2021, ki je priloga G3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 31.

157. Agencija tako v delu upoštevne trga sklepanja pogodb za trgovanje s finančnimi instrumenti, zaključuje, da je trg visoko koncentriran, hkrati pa imata podjetji, udeleženi v koncentraciji lastne administrativne politike, ki ne spodbujajo sklepanje poslov z novimi končnimi upravičenci. Agencija na podlagi razpoložljivih podatkov ugotavlja, da podjetji udeleženi v koncentraciji nimata takšne tržne moči na upoštevem trgu, na podlagi katere bi lahko vplivali na pogoje konkurence na navedenem trgu in ki bi jima omogočala omejitev dostopa do trga drugim udeležencem oziroma bi kako drugače lahko omejevali konkurenco.

III.4.3. Presoja posredovanja vzajemnih skladov in zavarovalnih polic

158. Kot izhaja iz priglasitve koncentracije¹³², obe banki delujeta kot distributerja produktov nekaterih zavarovalnic in upravljavcev investicijskih skladov. Vendar se prek poslovnih bank / hranilnic prodajajo le minimalne količine zavarovalnih produktov / storitev in enot investicijskih skladov. Po mnenju priglasitelja predlagana koncentracija ne more imeti negativnih učinkov na geografskem območju Republike Slovenije na upoštevem trgu distribucije zavarovalnih produktov in enot investicijskih skladov.¹³³
159. Agencija navaja, da je v sklopu subjektov, ki sklepajo posle s področja vzajemnih skladov, poleg podjetij, udeleženi v koncentraciji, mogoče zaslediti še poslovne banke / hranilnice, ki so pridobile dovoljenje v skladu z Zakonom o trgu vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: ZTVP-1), in sicer sledeči neposredni konkurenti (i) Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana¹³⁴, (ii) Unicredit banka Slovenija d.d.¹³⁵ in (iii) ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d.¹³⁶; v skladu z ZTFI-1 sledeči konkurenti (i) Banka Intesa Sanpaolo d.d.¹³⁷, (ii) BELEKTRON d.o.o., (iii) EQUITO, borznoposredniška družba, d.o.o.¹³⁸; v skladu z ZISDU-3 sledeči konkurenti (i) Triglav Skladi, d.o.o., (ii) NLB Skladi, d.o.o., (iii) GENERALI investments d.o.o. in (iv) Sava Infond d.o.o.¹³⁹; v skladu z ZBan-3 še neposredno dodatni konkurenti (i) Addiko Bank d.d.,¹⁴⁰ (ii) Banka Sparkasse d.d.,¹⁴¹ (iii) Gorenjska banka d.d., Kranj,¹⁴² (iv) SID - Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana,¹⁴³ (v) Delavska hranilnica d.d. Ljubljana,¹⁴⁴ (vi) Hranilnica LON d.d., Kranj,¹⁴⁵ (vii) Deželna banka Slovenije d.d.¹⁴⁶; in storitve, povezane s finančnimi instrumenti po določilih Direktive 2014/65/ES (v nadaljnjem besedilu: MiFIDII) neposredni konkurent BKS Bank

¹³² Vloga za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-1, stran 21 in 23.

¹³³ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-73, stran 15.

¹³⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/8/nova-ljubljanska-banka-dd-ljubljana>, dne 31.5.2022.

¹³⁵ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/12/unicredit-banka-slovenija-dd>, dne 31.5.2022.

¹³⁶ Dostopno na spletni strani <https://www.a-tvp.si/registri/druzbe-z-dovoljenjem-za-opravljanje-investicijskih-storitev-in-poslov>, dne 31.5.2022.

¹³⁷ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/3/banka-intesa-sanpaolo-dd>, dne 31.5.2022.

¹³⁸ Dostopno na spletni strani <https://www.a-tvp.si/registri/druzbe-z-dovoljenjem-za-opravljanje-investicijskih-storitev-in-poslov>, dne 31.5.2022.

¹³⁹ Dostopno na spletni strani <https://www.a-tvp.si/registri/druzbe-z-dovoljenjem-za-opravljanje-investicijskih-storitev-in-poslov>, dne 31.5.2022.

¹⁴⁰ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/2/addiko-bank-dd>, dne 31.5.2022.

¹⁴¹ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/4/banka-sparkasse-dd>, dne 31.5.2022.

¹⁴² Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/6/gorenjska-banka-dd-kranj>, dne 31.5.2022.

¹⁴³ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/11/sid-slovenska-izvozna-in-razvojna-banka-dd-ljubljana>, dne 31.5.2022.

¹⁴⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/hranilnice-v-sloveniji/13/delavska-hranilnica-dd-ljubljana>, dne 31.5.2022.

¹⁴⁵ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/hranilnice-v-sloveniji/14/hranilnica-lon-dd-kranj>, dne 31.5.2022.

¹⁴⁶ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/5/dezelna-banka-slovenije-dd>, dne 31.5.2022.

AG, Bančna podružnica¹⁴⁷ na geografskem območju Republike Slovenije in hkrati tudi 2.801¹⁴⁸ družb iz drugih držav članic, ki so pridobile notifikacijo in s tem možnost neposrednega sklepanja poslov v zvezi z vzajemnimi investicijskimi skladi na geografskem območju Republike Slovenije.

160. Podjetji udeleženi v koncentraciji sta posrednika pri sklepanju enot investicijskih skladov, saj sklepata posle v imenu in za račun investicijskega sklada. Podjetje SKB na primer distribuira produkte investicijskih skladov¹⁴⁹ Amundi in Moorea, podjetje NOVA KBM pa distribuira produkte investicijskih skladov družb Infond, Triglav in Raiffeisen.

161. Za distribucijo enot investicijskih skladov poslovne banke / hranilnice prejmejo vstopno provizijo, ki jo vlagatelj plača za vsako transakcijo nakupa sklada: (i) najvišja vstopna provizija je določena v prospektu sklada in jo določi distributer (različne sheme, ki se razlikujejo predvsem glede na vrste investicijskih skladov in zneskov transakcij), (ii) banke se včasih odpovedo vstopnim provizijam in (iii) na splošno pa vstopnih provizij in drugih stroškov ni mogoče primerjati med poslovnimi bankami / skladi, saj se produkti investicijskih skladov, ki jih distribuirajo poslovne banke / hranilnice / družbe, razlikujejo glede na pristop k upravljanju sklada, vstopne pragove, skupna sredstva sklada in druge dejavnike.¹⁵⁰

162. Agencija nadalje navaja, da je v sklopu subjektov, ki sklepajo zavarovalne posle, poleg podjetij, udeleženi v koncentraciji, mogoče zaslediti poslovne banke / hranilnice, ki so neposredni konkurenti: (i) Addiko Bank d.d.¹⁵¹, (ii) Banka Intesa Sanpaolo d.d.¹⁵², (iii) BANKA SPARKASSE d.d.¹⁵³, (iv) Deželna banka Slovenije d.d.¹⁵⁴, (v) Delavska hranilnica d.d. Ljubljana¹⁵⁵, (vi) Gorenjska banka d.d.¹⁵⁶, (vii) Gorenjska banka d.d.¹⁵⁷, (viii) Nova Kreditna banka Maribor d.d.¹⁵⁸, (ix) SKB banka d.d.¹⁵⁹, (x) UniCredit Banka Slovenije d.d.¹⁶⁰ in hkrati je mogoče v registru zaslediti na dan 29. 5. 2022 tudi: (i) 457 zastopniških družb¹⁶¹, (ii) 1.025 zastopniških samostojnih podjetnikov¹⁶², (iii) 93 posredniških družb¹⁶³, (iv) 12 posredniških samostojnih

¹⁴⁷ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/kreditne-institucije-drzav-egp-v-sloveniji/16/bks-bank-ag-bancna-podruznica>, dne 31. 5. 2022.

¹⁴⁸ Dostopno na spletni strani <https://www.a-tvp.si/notifikacije-oseb-in-prospektov-iz-drugih-drzav-clanic/investicijska-podjetja-in-druzbe-za-upravljanje>, dne 31. 5. 2022.

¹⁴⁹ Dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378, priloga K2 – 5 dokument, stran 241.

¹⁵⁰ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 12 in Krovni distribucijska pogodba priloga 2 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-370.

¹⁵¹ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/2/addiko-bank-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵² Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/3/banka-intesa-sanpaolo-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵³ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/4/banka-sparkasse-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/5/dezelna-banka-slovenije-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁵ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/hranilnice-v-sloveniji/13/delavska-hranilnica-dd-ljubljana>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁶ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/6/gorenjska-banka-dd-kranj>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁷ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/6/gorenjska-banka-dd-kranj>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁸ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/7/nova-kreditna-banka-maribor-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁵⁹ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/10/skb-banka-dd-ljubljana>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁰ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/financna-stabilnost/subjekti-nadzora/banke-v-sloveniji/12/unicredit-banka-slovenija-dd>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶¹ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register01.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶² Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register02.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶³ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register03.pdf>, dne 28. 5. 2022.

podjetnikov¹⁶⁴, (v) 12.008 zastopnikov¹⁶⁵, (vi) 1.963 posrednikov¹⁶⁶, (vii) 4.395 zastopnikov in posrednikov držav članic¹⁶⁷ in 5 podružnic družb držav članic.¹⁶⁸ Na geografskem območju Republike Slovenije lahko 681 zavarovalnih družb¹⁶⁹, ki imajo sedež v tujini, neposredno opravlja zavarovalne posle. Agencija izračunane tržne deleže predstavlja v nadaljevanju te točke.

163. Poslovne banke / hranilnice v svojih poslovnih enotah lahko delujejo kot distributerji zavarovalnih produktov za eno ali več zavarovalnic. Podjetje SKB tako distribuira zavarovalne produkte svojih partnerskih zavarovalnic GENERALI zavarovalnica d.d.¹⁷⁰, Zavarovalnica Triglav d.d.¹⁷¹ in Zavarovalnica Sava, d.d.¹⁷² Podjetje SKB je predstavila tudi novo zavarovalno ponudbo skupine Groupama - gre za francosko zavarovalno skupino z globalno prisotnostjo, s katero sodeluje priglasitelj (v nadaljnjem besedilu: GROUPAMA).¹⁷³ [REDACTED]¹⁷⁴ S takšnim sodelovanjem priglasitelj ponuja široko paleto zavarovalnih produktov, vključno z življenjskimi in premoženjskimi zavarovanji. Zavarovalne produkte lahko končni upravičenci priglasitelja kupujejo samostojno, na primer avtomobilsko, zdravstveno in nezgodno zavarovanje ali v okviru navzkrižne prodaje v povezavi s kreditom (življenjsko zavarovanje za kreditogemalce).
164. Podjetje NOVA KBM distribuira zavarovalne produkte partnerskih zavarovalnic Zavarovalnica Sava d.d.,¹⁷⁵ GENERALI zavarovalnica d.d.,¹⁷⁶ Zavarovalnica Triglav d.d.,¹⁷⁷ [REDACTED]¹⁷⁸ in [REDACTED].¹⁷⁹ Zaradi takšnega sodelovanja podjetje NOVA KBM ponuja široko paleto zavarovalnih produktov, vključno z življenjskimi in premoženjskimi zavarovanji. Zavarovalne produkte lahko končni upravičenci podjetja NOVA KBM kupijo samostojno, kot so življenjsko, zdravstveno in nezgodno zavarovanje ali v okviru navzkrižne prodaje v povezavi s kreditom (npr. življenjsko zavarovanje za kreditogemalce).
165. Cene različnih zavarovalnih produktov določi posamezna zavarovalnica, poslovna banka / hranilnica pa prejme provizijo za distribucijo zavarovalnega produkta. Provizija se določi v individualnih pogajanjih med poslovno banko / hranilnico in zavarovalnico. Priglasitelj nadalje meni, da je praktično nemogoče primerjati cene različnih zavarovalnih produktov, saj se ti razlikujejo glede na kritja. V zvezi z avtomobilskim zavarovanjem na primer nekatere poslovne banke / hranilnice

¹⁶⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register04.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁵ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register05.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁶ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register06.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁷ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register11.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁸ Dostopno na spletni strani <https://www.a-zn.si/registri-pdf/register09.pdf>, dne 28. 5. 2022.

¹⁶⁹ Točka 3.4. na strani 36, Poročila o stanju na področju zavarovalništva za leto 2020, Agencije za zavarovalni nadzor, dostopno na spletni strani: https://www.a-zn.si/wp-content/uploads/letno_porocilo-2020.pdf, dne 31.5.2022.

¹⁷⁰ Priloga A13 – 4 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35, Priloga J1 – 4a, 4b, 4c in 4d, k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-367 in priloga K2-1, k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378.

¹⁷¹ Priloga A13 – 18 in 21 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35.

¹⁷² Priloga A13 – od 9-13, 20 in 22 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35, priloga J1 – 11a in 11b k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-368, in priloga K2 – 4 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378.

¹⁷³ Priloga J1 – 23 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-368.

¹⁷⁴ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-142, stran 2.

¹⁷⁵ Priloga 7 v 1. delu, 17, 19 in 20 v 2. delu k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-32 in priloga K2 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378.

¹⁷⁶ Priloga 6 v 1. delu, 12 in 15 v 2. delu k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-32 in priloga 4 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-243.

¹⁷⁷ Priloga 9, 10 in 21 v 2. delu k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-32 in priloga 5 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-243.

¹⁷⁸ Priloga 13 v 2. delu k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-32.

¹⁷⁹ Priloga 14 v 2. delu k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-32.

ponujajo popolno kritje škode, druge pa ne. Poleg tega so zavarovalne premije močno odvisne od značilnosti zavarovanca.¹⁸⁰ Ker imajo poslovne banke / hranilnice sklenjene sporazume / pogodbe za posredovanje / zastopanje pri sklepanju zavarovalnih polic po različnih zavarovalnih produktih / storitvah različnih zavarovalnih družb, katerih višina je znana samo podpisnikoma ni mogoče v tem delu nadomestil podatki ocene o razmerju s konkurenčnimi poslovnimi bankami / hranilnicami.

166. Agencija je ugotovila, da sta na trgu sklepanja pogodb vzajemnih investicijskih skladov v letu 2021 na območju Republike Slovenije imeli v koncentraciji udeleženi podjetji naslednje deleže glede na vrednost stanja vzajemnega investicijskega sklada: NOVA KBM [REDACTED] % in SKB [REDACTED] %, kar pomeni, da njun skupni delež znaša [REDACTED] %. Nadalje Agencija tudi ugotavlja, da sta na trgu sklepanja zavarovalnih polic v letu 2021 na območju Republike Slovenije imeli v koncentraciji udeleženi podjetji naslednje deleže glede na vrednost stanja zavarovalnih polic: NOVA KBM [REDACTED] % in SKB [REDACTED] %, kar pomeni, da njun skupni delež znaša [REDACTED] %.
167. Agencija je za namene priglašene koncentracije uporabila javno dostopne podatke¹⁸¹ in pri tem upoštevala podatke o številu in višini posredovanih sklenjenih pogodb kolektivnega naložbenega podjetja za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje in zavarovalnih polic, ki sta jih sklenili podjetji udeleženi v koncentraciji in ugotavlja, da niso izkazani protikonkurenčni učinki.

III.4.4. Doseženi tržni deleži v posameznih sklopih, ki predstavljajo storitve plačilnega prometa na geografskem območju Republike Slovenije

168. Izvajanje plačilnega prometa poteka z denarnimi sredstvi, ki so v materialni in nematerialni obliki. V sklop slednje sodi elektronski denar, katerega osnova je povezana z upoštevnim podtrgom sklepanja pogodb, vpoglednih vlog končnih upravičencev, ki so odprli osebne / poslovne transakcijske račune pri ponudnikih na geografskem območju Republike Slovenije. Agencija bo v ta namen analizirala upoštevni podtrg sklepanja pogodb vpoglednih vlog, ki so predstavljeni s številom osebnih / poslovnih transakcijskih računov poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije.
169. Plačilni promet, ki se izvaja v nematerialni obliki v okviru izvršenega plačilnega sistema BIPS in SIMP PS se z vidika končnih upravičencev v delu, izvršenih (i) kreditnih plačil, (ii) takojšnjih kreditnih plačil, (iii) poravnave denarnih terjatev in obveznosti iz naslova domačih direktnih obremenitev za udeležence na trgu bistveno ne spremeni. Plačilni promet po navedenih kategorijah, ki je bil obravnavan kot plačilni promet med podjetjema SKB in NOVA KBM, bo po koncentraciji postal notranji promet nove združene banke.
170. Agencija zato v nadaljevanju obravnava samo sklope v katerih prihaja do sprememb: (i) upoštevni podtrg sklepanja vpoglednih vlog končnih upravičencev¹⁸² in (ii) dvig gotovine preko mreže bankomatov. Agencija v tem delu ne obravnava pologa gotovine na bankomatih, saj le-ti predstavljajo le 13,78 % celotnih pologov na geografskem območju Republike Slovenije. Agencija iz odgovorov podjetij BANKART, NETS CEE, d.o.o. in Euronet 360 Finance Limited (v nadaljnjem besedilu: EURONET) ugotavlja, da storitev pologa na bankomatu izvaja v sistemu mreže bankomatov na geografskem območju Republike Slovenije le podjetje BANKART, zato tega dela Agencija podrobneje ne analizira.

¹⁸⁰ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 13.

¹⁸¹ Dostopno na spletni strani <https://www.zav-zdruzenje.si/statistika/> in <https://www.zav-zdruzenje.si/statistika/>, dne 31.5.2022.

¹⁸² Končne upravičence predstavljajo gospodinjstva, nefinančne družbe, druge finančne institucije, neprofitni izvajalci storitev gospodinjstvom, države z lokalno skupnostjo in tujih oseb. V sklopu državnih in lokalnih skupnosti so samo računi, ki nimajo javnega značaja.

III.4.4.1. Doseženi tržni deleži podjetij, udeleženi v koncentraciji, in izračunani HHI na opredeljenem upoštevem podtrgu osebnih / poslovnih transakcijskih računov končnih upravičencev na geografskem območju Republike Slovenije

171. Agencija je v tem delu upoštevala pridobljene podatke priglasitelja in jih združila z odgovori na zahteve za posredovanje podatkov konkurentov. Analizirane podatke tako prikazuje v nadaljevanju.

Tabela 18: Tržni deleži, izračunani iz števila osebnih / poslovnih transakcijskih računov na geografskem območju Republike Slovenije, za leta 2019, 2020 in 2021

Število osebnih / poslovnih transakcijskih računov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. računov	Tržni delež v %	št. računov	Tržni delež v %	št. računov	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[30-40]		[20-30]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov.

172. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji % tržni delež, izračunan iz števila osebnih / poslovnih transakcijskih računov v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. Indeks HHI, ki v danem primeru izračunan iz števila osebnih / poslovnih transakcijskih računov, pred koncentracijo znaša $HHI_{14} = 2.190$, in po koncentraciji prihaja do spremembe, saj je $HHI_{13} = 2.592$ ($\Delta HHI_{13-14} = 402$).
173. Agencija v skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitvev¹⁸³ ugotavlja, da na upoštevem proizvodnem / storitvenem trgu zaradi horizontalnih učinkov ob združitvi prihaja do visoko koncentriranega upoštevnega podtrga iz števila osebnih / poslovnih transakcijskih računov na geografskem območju Republike Slovenije. Vrednosti ΔHHI presega mejno vrednost, zato je Agencija za potrebe te koncentracije preverila možne protikonkurenčne horizontalne učinke združitve. Agencija poudarja, da je v predhodni tabeli upoštevala vse osebne / poslovne transakcijske račune, ki jih imajo v svojih registrih poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije, s katerimi se izvaja plačilni promet. Ker določeno število transakcijskih računov nima izdanih plačilnih kartic, to tudi pomeni, da takšni končni upravičenci ne vstopajo v poslovno mrežo bankomatov in POS terminalov, temveč le izvajajo plačila preko internetnega in mobilnega bančništva.
174. Za dvig gotovine preko poslovne mreže, bankomatov in izvedbe plačil preko POS terminalov se uporabljajo plačilne kartice, izdane na geografskem območju Republike Slovenije in na geografskem območju, ki je širše od območja Republike Slovenije. Agencija je preverila dosežene tržne deleže plačilnih kartic, ki jih dosega podjetji, udeleženi v koncentraciji, na geografskem območju Republike Slovenije in so prikazani v nadaljevanju.

Tabela 19: Tržni deleži, izračunani iz števila plačilnih kartic domačih izdajateljev na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021

Število plačilnih kartic domačih izdajateljev	Leto 2019		Leto 2020		Leto 2021	
	št. kartic	Tržni delež v %	št. kartic	Tržni delež v %	št. kartic	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[0-5]
Koncentrirano		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Skupaj na območju RS	4.203.715	100,00	4.147.418	100,00	4.147.477	100,00

¹⁸³ Ibidem 101.

Vir: Dostopni podatki na spletni strani <https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/bilten-banke-slovenije>, Tabela 2.8 dne 31. 5. 2022 in priloga E4 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument številka: 3061-8/2021-310.

175. Agencija na osnovi analize podatkov o številu izdanih plačilnih kartic ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [REDACTED] % tržni delež, izračunan iz števila plačilnih kartic domačih izdajateljev v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. V skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združenj¹⁸⁴ Agencija ugotavlja, da zaradi krepitev položaja v koncentraciji udeleženih podjetij ni izkazanih negativnih konkurenčnih učinkov v delu, ki se nanaša na število izdanih plačilnih kartic.
176. Priglasitelj ponuja izključno kreditne plačilne kartice Visa¹⁸⁵ in debetne plačilne kartice Visa, saj ti omogočata priglasitelju enostavno standardizirano ponudbo, ki jo imetnik kartice zlahka razume in primerja s konkurenčnimi ponodbami drugih poslovnih bank / hranilnic. Poleg standardnih kartic Visa SKB ponuja tudi kartico Visa Platinum oziroma za pravne osebe Visa Business. Kreditne plačilne kartice podjetja SKB vključujejo tudi možnost obročnega odplačevanja, kar omogoča imetnikom kartice, da uredijo plačilo nakupa v 2 do 24 obrokih na mestu nakupa (na prodajnem mestu), torej ob samem nakupu. Večina imetnikov plačilnih kartic SKB Visa le-to pridobi z enim od obeh paketov proizvodov / storitev (Moj M in Moj L), čeprav je na voljo tudi strankam brez paketa. Podjetje NOVA KBM prav tako ponuja izključno plačilne kartice Visa. Zlata kreditna kartica Visa je na primer vključena v Premium Paket podjetja NOVA KBM. Pri podjetju NOVA KBM ima kreditna plačilna kartica Visa prav tako vključeno možnost obročnega plačevanja, ki imetnikom kartice omogoča plačilo nakupa nad 50 EUR v največ 12 obrokih, kar lahko stranka uredi na spletu ali na kraju samem (POS terminalu) ob nakupu ali do konca plačilnega cikla prek spletne / mobilne bančne aplikacije. Kreditne plačilne kartice se prodajajo v Premium Paketu kot privzeta ugodnost, lahko pa jih posebej pridobijo tudi imetniki drugih paketov. Tako podjetji, udeleženi v koncentraciji, ponujata kreditne plačilne kartice kot samostojen proizvod / storitev. [REDACTED]. V splošnem poslovne banke / hranilnice imetnikom kreditnih plačilnih kartic zaračunavajo letne ali mesečne članarine, kadar jih ti pridobijo zunaj paketa kot samostojen proizvod.¹⁸⁶
177. Za plačilne kartice posameznikov, ki se ponujajo zunaj paketa kot samostojni proizvod zaračunavajo podjetja Addiko bank d.d., Gorenjska banka d.d., Kranj, Hranilnica LON d.d., Kranj in Banka Sparkasse d.d. nižje nadomestilo od nadomestila, ki ga zaračunavata podjetji, udeleženi v koncentraciji. Nižje nadomestilo za plačilne kartice za pravne osebe zaračunavajo podjetja Delavska hranilnica d.d. Ljubljana, Banka Intesa Sanpaolo d.d., Addiko bank d.d. in Deželna banka Slovenije d.d..
178. Agencija tako v delu izdajanja plačilnih kartic ugotavlja, da je trg zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Z nastankom koncentracije se sicer posledično ustvari tržni delež, ki novi združeni banki ne daje tržne moči kot izdajatelju plačilnih kartic. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno na upoštevem trgu proizvodov / storitev.

¹⁸⁴ Ibidem 101.

¹⁸⁵ Slovenske banke za svoje kartice uporabljajo različna poimenovanja: Podjetje SKB npr. nekatere svoje kartice imenuje kreditne, podjetje NOVA KBM pa sorodne kartice imenuje plačilne. Skladno s pojasnili Banke Slovenije, ki je dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/placila-in-infrastruktura/placilne-storitve-in-elektronski-denar/placilni-instrumenti-in-placilni-nalogi>, dne 15. 6. 2022, na način poravnave obveznosti ločujemo med debetnimi in kreditnimi plačilnimi karticami. Debetna plačilna kartica imetniku omogoča opravljanje plačil tako, da izdajatelj kartice ob vsaki uporabi takoj obremeni njegov transakcijski račun za znesek opravljenih plačil, kreditna plačilna kartica pa omogoča nakupa ali dvige gotovine do vnaprej dogovorjene zgornje meje odobrenega posojila. Poznamo posojilne kreditne kartice, kjer imetnik tovrstne kartice poravnava obveznosti delno na koncu obračunskega obdobja, pri čemer banke izdajateljice kartice zaračunavajo obresti na neporavnane vsote, in kartice z odloženim plačilom, kjer imetnik poravnava obveznosti v celoti na koncu obračunskega obdobja. Z namenom poenostavitve in uskladitve priglasitelj skladno z navedenim (razen pri poimenovanju produktov posamezne banke) uporablja izraza »debetna plačilna kartica« in »kreditna plačilna kartica«, ne glede na to, kako določeno kartico imenuje poslovna banka / hranilnica sama. Odgovor na dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument številka: 3061-8/2021-253, priloga 4. Kreditne kartice.

¹⁸⁶ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 6 in Stroški predčasne prekinitve, ki so priloga 9 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument številka: 3061-8/2021-253.

III.4.4.2. Dvig gotovine preko mreže bankomatov

179. Agencija ugotavlja, da je število dvigov gotovine v poslovni enoti banke v primerjavi s celotnim številom dvigov gotovine na geografskem območju Republike Slovenije v letu 2021 predstavljalo le 8,37 %.¹⁸⁷ Agencija je izračunala, da povprečna vrednost na dvig znaša (i) v poslovni enoti 1.611,52 EUR in (ii) na bankomatu 164,71 EUR v letu 2021. Posle dviga gotovine preko bankomatov za končne upravičence podjetij udeleženih v koncentraciji, izvajajo podjetja BANKART, NETS CEE, d.o.o. in EURONET, ki upravljajo in nadzirajo bankomate, ki skupaj predstavljajo mrežo bankomatov na geografskem območju Republike Slovenije.

Tabela 20: Tržni delež, izračunan iz vrednosti dvigov gotovine na bankomatih na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021

Vrednost dvigov gotovine na bankomatih	Leto 2019		Leto 2020		Leto 2021	
	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %	Vrednost v milijonih EUR	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Vsi dvigi na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov. Izračunani tržni deleži upoštevajo lastniško strukturo bankomatov.

Tabela 21: Tržni delež, izračunan iz števila dvigov gotovine na bankomatih na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021 iz lastništva bankomatov

Število dvigov na bankomatih	Leto 2019		Leto 2020		Leto 2021	
	št. dvigov	Tržni delež v %	št. dvigov	Tržni delež v %	št. dvigov	Tržni delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Vsi dvigi na območju RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov. Izračunani tržni deleži upoštevajo lastniško strukturo bankomatov.

180. Agencija na osnovi analize podatkov ugotavlja, da ima priglasitelj po koncentraciji [REDACTED] % tržni delež, izračunan iz vrednosti dvigov gotovine na bankomatih, in [REDACTED] % tržni delež izračunan iz števila dvigov gotovine na bankomatih v letu 2021 na geografskem območju Republike Slovenije. V skladu s Smernicami o presoji horizontalnih združitve¹⁸⁸ Agencija ugotavlja, da ni izkazanih negativnih konkurenčnih učinkov v delu, ki se nanaša na vrednost in število dvigov gotovine na bankomatih.

[REDACTED] V preteklih letih je bilo mogoče zaznati upad števila bankomatov, ob vstopu podjetja EURONET v letu 2021 pa je zaznan rahel porast števila bankomatov v primerjavi s predhodnim letom na geografskem območju Republike Slovenije. Podjetje EURONET upravlja in nadzira svojo mrežo bankomatov, v kateri bankomate tudi oddaja v najem poslovnim bankam / hranilnicam / drugim partnerjem na geografskem območju Republike Slovenije.

181. Agencija ocenjuje, da z nastankom koncentracije preostale poslovne banke / hranilnice ne bodo imele težav z zagotavljanjem ravnanja z gotovino na bankomatih in poslovnih enotah poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije, saj podjetji nista ponudnika

¹⁸⁷ Tabela 2.9. Dvig in polog gotovine, Bilten BS Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/bilten-banke-slovenije>, dne 2. 6. 2022

¹⁸⁸ Ibidem 101.

storitve zagotavljanja ravnanja z gotovino, zato Agencija teh aktivnosti ne obravnava ločeno v tej odločbi. Hkrati pa je iz pridobljene dokumentacije zaslediti, da si podjetji, udeleženi v koncentraciji, gotovino zagotavljata [REDACTED].¹⁸⁹

182. Agencija tako v delu dviga gotovine na bankomatih ugotavlja, da je trg zmerno koncentriran in ne obstajajo pomembni protikonkurenčni učinki. Z nastankom koncentracije se sicer posledično poveča tržni delež, ki novi združeni banki kot lastniku bankomatov ne daje takšne tržne moči, na podlagi katere bi lahko vplivala na pogoje konkurence na navedenem trgu ali bi kako drugače lahko omejevala konkurenco. Hkrati pa je malo verjetno, da bi nova združena banka enostransko zvišala ceno dviga gotovine na geografskem območju Republike Slovenije.

III.4.5. Možni protikonkurenčni učinki horizontalne združitve priglašene koncentracije na obstoječih proizvodnih / storitvenih trgih geografskega območja Republike Slovenije

183. Priglašena koncentracija bo na geografskem območju Republike Slovenije kot nova združena banka dosegla [REDACTED]. Glede na predhodno izračunane tržne deleže in stopnje koncentracije v zvezi z priglašeno koncentracijo Agencija ugotavlja, da bo koncentracija imela pomemben vpliv na geografskem območju Republike Slovenije. Priglasitelj prevzema podjetje BISER BIDCO, katerega odvisno podjetje NOVA KBM deluje na geografskem območju Republike Slovenije. Posredno prevzeto podjetje NOVA KBM predstavlja sistemsko banko in hkrati zaseda drugo mesto, takoj za največjo sistemsko banko na geografskem območju Republike Slovenije. Zaradi relativno visokih tržnih deležev in visoke stopnje koncentracije je Agencija preverila morebitni obstoj enostranskih in koordiniranih protikonkurenčnih učinkov v horizontalno priglašeni koncentraciji, po kateri bi po združitvi nova združena banka bistveno ovirala učinkovito konkurenco, zlasti z ustvarjanjem ali krepitevijo prevladujočega položaja. Agencija je zato preverila sledeče dejavnike, ki posamezno niso nujno odločilni, lahko pa vplivajo na verjetne znatne enostranske protikonkurenčne učinke, ki bi bili posledica združitve.¹⁹⁰

III.4.5.1. Vstopi in izstopi na upoštevnem trgu ponudbe vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev na območju Republike Slovenije

184. Agencija iz Biltenov¹⁹¹ BS povzema informacije o poslovnih bankah / hranilnicah in bančnih podružnicah na območju Republike Slovenije. Agencija ugotavlja, da je v obdobju od zaključka leta 2010 do zaključka leta 2021 prišlo do skupnega zmanjšanja števila poslovnih bank in bančnih podružnic na geografskem območju Republike Slovenije. Na opredeljenem geografskem območju Republike Slovenije so tako s poslovanjem prenehale BAWAG banka d.d., KD Banka d.d., Factor banka d.d., Probanka, d.d., KBS banka d.d., Zveza Bank Podružnica Ljubljana in Brüll Kallmus Bank AG, Bančna podružnica v Sloveniji. Poleg navedenih bank in bančnih podružnic, ki so svoje aktivnosti ukinile, pa je bilo pestro dogajanje v opazovanem obdobju tudi pri prevzemu lastništva v bankah, ki s svojim poslovanjem nadaljujejo, kar pomeni, da imajo novi lastniki izključno kontrolo nad prevzetimi poslovnimi bankami na geografskem območju Republike Slovenije.

¹⁸⁹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-14, stran 2, [REDACTED], ki je priloga K2-4 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378, [REDACTED], ki je priloga 5 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-377, na strani 3 in [REDACTED], ki je priloga K2-8 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-378.

¹⁹⁰ Ibidem 101

¹⁹¹ Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/publikacije/statisticka-porocila/bilten-banke-slovenije>, dne 31. 5. 2022.

Tabela 22: Novi lastniki prevzetih bank na geografskem območju Republike Slovenije

Leto	Prevzeta banka	Nov lastnik bank
2013	Banka Volksbank d.d.	Sberbank banka d.d.
2013	Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana	Republika Slovenija
2015	Nova Kreditna banka Maribor d.d.	Biser Bidco S.á r.l. - APOLLO
2016	Raiffeisen banka d.d.	Nova Kreditna banka Maribor d.d.
2016	Poštna banka Slovenije, d.d.	Nova Kreditna banka Maribor d.d.
2016	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.	Addiko Bank d.d.
2016	Banka Celje d.d.	Abanka d.d.
2017	Banka Koper d.d.	Banka Intesa Sanpaolo d.d.
2018	Gorenjska banka d.d., Kranj	AIK banka a.d. Beograd, Srbija
2020	Abanka d.d.	Nova Kreditna banka Maribor d.d.
2020	SKB Banka d.d. Ljubljana	OTP BANK NYRT.
2021	Sberbank banka d.d. (N Banka d.d., Ljubljana)	Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Vir: Dostopno na spletni strani <https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/bilten-banke-slovenije>

185. Na upoštevem trgu ponudbe vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev je leta 2013 vstopila Brüll Kallmus Bank AG, Bančna podružnica v Sloveniji, in leta 2016 KBS banka d.d. ki sta kasneje tudi izstopila iz geografskega območja Republike Slovenije. Na upoštevni trg je leta 2018 vstopilo tudi podjetje SKUPINA PRVA, zavarovalniški holding, d.d., Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, z nakupom 25,00 % kapitalskega deleža podjetja Deželne banke Slovenije, d.d., in podjetje KYLIN PRIME GROUP AG, Alpenstrasse 13, 6300 Zug, Switzerland, z nakupom 37,19 % kapitalskega deleža podjetja Hranilnica LON d.d., Kranj.
186. Agencija ugotavlja, da so zakonske in podzakonske zahteve pri novih igralcih vstopa na bančni trg s pridobitvijo že delujočega obstoječega subjekta na območju Republike Slovenije sledeče: (i) pridobitev odobritve BS / ECB, da postane kvalificirani imetnik delničarja v banki in po potrebi pridobitev soglasja za nove člane organov upravljanja in nadzornih organov; (ii) pridobitev odobritve k prevzemu s strani regulatorja v matični državi prevzemnika; (iii) pridobitev odločbe o skladnosti koncentracije s pravili konkurence s strani Agencije; (iv) pridobitev odločbe o skladnosti koncentracije s pravili konkurence s strani katere koli druge agencije za varstvo konkurence v državi, v kateri je prisoten prevzemnik in / ali prevzeto podjetje; in (vi) izvedba prevzemne ponudbe ob preseganju prevzemnih pragov.
187. Agencija ocenjuje, da je po vstopu v bančni sektor na geografskem območju Republike Slovenije največji izziv, s katerim se soočajo podjetja na opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih, pristop do potencialnih končnih upravičencev, ki običajno že imajo razmerje s poslovno banko / hranilnico. Oviro je lažje premagati, ko na opredeljeni upoštevni proizvodni / storitveni trg vstopajo z nakupom že obstoječe bančne družbe. Končni upravičenci običajno niso naklonjeni k spremembam, če so zadovoljni s storitvami, ki jih ponuja obstoječi ponudnik storitev. Zato je vstop otežen zaradi finančnih sredstev, ki so potrebna za privabljanje končnih upravičencev in doseganje potrebnega obsega za povračilo visokih fiksnih stroškov ob vstopu. Nov ponudnik na opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih mora tako pridobiti zadostno število končnih upravičencev, da bi lahko uspešno konkuriral.
188. Agencija zato meni, da bo zaradi medsebojne odvisnosti na opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih brez prevzema skoraj onemogočen vstop, saj je potrebno upoštevati, da imajo končni upravičenci običajno dolgoročno pogodbeno razmerje s ponudniki vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev na geografskem območju Republike Slovenije. Prekinitev dolgoročnega pogodbenega razmerja med končnimi upravičenci in ponudniki bančnih storitev pa je povezana s stroški / poplačilom, ki jih morajo pred spremembo ponudnika poravnati končni upravičenci. Iz poročila za obdobje od 2018 do 2020, ki ga je pripravilo podjetje Deloitte za bančni sektor držav Srednje in Vzhodne Evrope, tudi izhaja, da ima bančni sektor

na geografskem območju Republike Slovenije visoko penetracijo po podatkih centralnih bank držav, ki so obravnavane v analizi.¹⁹²

189. Agencija navaja, da so poleg navedenih vstopov na geografsko območje vstopile tudi poslovne banke, ki na trgu niso obstale daljše časovno obdobje, razen podjetij Banka Sparkasse d.d.¹⁹³ (24. 5. 2006) in UniCredit Banka Slovenija d.d.¹⁹⁴ (24. 1. 1991), ki sta na geografskem območju Republike Slovenije še danes. V navedenem obdobju sta ti dve bančni skupini uspeli doseči v letu 2021: (i) Banka Sparkasse d.d. 3,28 % tržni delež in (ii) UniCredit Banka Slovenija d.d. 6,38 % tržni delež. Agencija zato ocenjuje, da so za vstop na to geografsko območje potrebna visoka finančna sredstva, poznavanje jezika, visoke zahteve po kvalitativnih proizvodih / storitvah in poznavanje pripadnosti lokalnemu okolju. Poleg navedenega Agencija nadalje meni, da je po vstopu na trg brez prevzema že obstoječega podjetja na trgu potreben čas, da novo podjetje doseže tržni delež, ki mu bo povrnil vložena sredstva.
190. Agencija meni, da je v daljšem opazovanem obdobju kljub majhnosti geografskega območja Republike Slovenije, na katerem živi 2 milijona prebivalcev, zaznano ustrezno število vstopov in izstopov različnih poslovnih bank / hranilnic, med katerimi so tudi poslovne banke / hranilnice katerih gospodujoča podjetja so velike mednarodne poslovne banke / hranilnice z velikim razvojnim in finančnim potencialom na geografskem območju Republike Slovenije. Po koncentraciji bi na geografskem območju Republike delovalo še devet konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, pri katerih se predvideva, da bo prišlo v daljšem časovnem obdobju do novih vstopov in izstopov iz geografskega območja Republike Slovenije, zato glede na navedeno v tem delu tega poglavja ni zaznan protikonkurenčni učinek.

III.4.5.2. Izravnalna nakupna moč na obstoječih proizvodnih / storitvenih trgih vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev na geografskem območju Republike Slovenije

191. Agencija ugotavlja, da se na obravnavanih upoštevni proizvodni / storitveni trgih oblikujejo cene za vsak proizvod / storitev, ki se ne obrestuje na osnovi lastnih stroškov, profitabilnosti produkta in situacije na posameznem upoštevni proizvodni / storitveni trgu ponudbe proizvodov / storitev, pač pa po tržno sprejemljivih cenah. Pri produktih, ki se obrestujejo, pa so pri oblikovanju cene upoštevani stroški financiranja kapitala, operativnega tveganja, obrestnega tveganja po ročnosti / znesku in situacije na posameznih opredeljenih upoštevni proizvodnih / storitvenih trgih.
192. Poslovne banke / hranilnice so v zadnjih letih začele opuščati ponudbo samostojnega sklepanja poslov osebnega / poslovnega transakcijskega računa, kateremu bi v nadaljevanju posamično zaračunavali nadomestila proizvodov / storitev za izvršene posamične plačilne storitve, ki se izvedejo za končnega upravičenca. Večina poslovnih bank / hranilnic končnim upravičencem ponuja zgolj pakete z vnaprej določenim naborom in obsegom proizvodov / storitev. Končni upravičenci, ki se poslužujejo izključno posamičnih storitev pri različnih ponudnikih, danes predstavljajo manjšino, medtem ko večino plačilnih storitev koristi v okviru paketov pri enem ponudniku, razen VPo, ki se poslužuje večjega števila ponudnikov glede na proizvod / storitev.
193. Glede na dostopnost in tarife poslovnih bank / hranilnic je mogoče zaključiti, da je dostopnost do informacij omogočena vsem končnim upravičencem pred odločitvijo oziroma sklenitvijo poslovnega razmerja s poslovno banko / hranilnico na geografskem območju Republike Slovenije. Glede na sam položaj končnega upravičenca se spreminja tudi izravnalna nakupna moč, saj VPo in druge finančne institucije imajo večjo pogajalsko moč od mikro podjetij, MSP-jev in gospodinjstev. Ključno za končne upravičence pa je razumevanje tarif poslovnih bank / hranilnic, saj se s paketno prodajo dejansko izgublja preglednost ponudbe na trgu.
194. Priglasitelj v zvezi z izravnalno nakupno močjo meni, da končni upravičenci (gospodinjstva) zlasti v zvezi s stanovanjskimi krediti pogosto pridobijo ponudbe več poslovnih bank / hranilnic

¹⁹² Dostopno na spletni strani https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/hu/Documents/financial-services/Deloitte_CEE_banking_MA_study_2021.pdf, dne 2. 2. 2022.

¹⁹³ Dostopno na spletni strani <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=357121>, dne 2. 2. 2022.

¹⁹⁴ Dostopno na spletni strani <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=357121>, dne 2. 2. 2022.

in te ponudbe uporabijo za pogajanja o boljših pogojih. VPo imajo precejšnjo stopnjo izravnalne kupne moči in pogosto prejemajo individualne ponudbe za bančne proizvode / storitve. Kadar je na voljo dovolj alternativ, po priglasiateljevem mnenju za učinkovito konkurenco ni nujno, da imajo kupci izravnalno moč. Kot primer tega priglasiatelj navaja, da je konkurenca na številnih trgih končnih upravičencev blago intenzivna, ker obstajajo dobre alternative, čeprav posamezen kupec nima prav nobene izravnalne kupne moči, saj se blago prodaja po nespremenljivih cenah, ki jih objavi prodajalec.¹⁹⁵

195. Agencija meni, da so poslovne banke / hranilnice zaradi sledenja objavljenih cen posameznih proizvodov / storitev konkurentov priče spreminjati proizvode / storitve, tako da je primerjava za končnega upravičenca, ki nima ustreznega predznanja, praktično onemogočena. Iz primerjave košarice in navedb priglasiatelja je mogoče zaključiti, da lahko vsaka poslovna banka / hranilnica oblikuje paketno prodajo tako, kot ji najbolj ustreza, in končni upravičenec, ki nima izravnalne nakupne moči, lahko samo sprejme paket, za katerega meni, da bi mu najbolj ustrežal, ter tako kupi tudi del proizvoda / storitve, ki ga ne bo koristil / potreboval. Navedeno v tem odstavku velja za vse poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije. Pri oblikovanju cen se torej razmere na upoštevni proizvodni / storitveni trgi zaradi koncentracije na geografskem območju Republike Slovenije bistveno ne spreminjajo. Agencija zato meni, da priglašena koncentracija v predstavljenem delu tega poglavja ne povzroča protikonkurenčnega učinka.

III.4.5.3. Distribucijska mreža na upoštevni trgu ponudbe proizvodov / storitev podjetij udeleženih v koncentracij po končnih upravičencih na geografskem območju Republike Slovenije

196. Priglasiatelj s svojim neposredno odvisnim podjetjem SKB ima končne upravičence, [REDACTED]. V poslovnih enotah banke svoje proizvode / storitve ponuja [REDACTED]

197. Digitalni distribucijski kanali, ki vključuje spletno in mobilno bančništvo, pridobivajo velik pomen pri distribuciji bančnih produktov. Po podatkih študije, ki jo je junija 2021 pripravila svetovalna družba Kantar¹⁹⁶, [REDACTED] % končnih upravičencev poslovnih bank / hranilnic redno uporablja spletno bančništvo, [REDACTED] % pa redno uporablja mobilne bančne aplikacije. Priglasiatelj ocenjuje, da je od [REDACTED] Po mnenju priglasiatelja to kaže, da večina strank pri bančnem poslovanju ni več odvisna od fizičnih poslovalnic, temveč se zanaša na dostop do bančnih storitev prek računalnika ali mobilnega telefona. Zato poslovne banke / hranilnice danes intenzivno tekmujejo s svojimi ponudbami spletnega in mobilnega bančništva in manj glede storitev, ki jih strankam ponujajo v fizičnih poslovalnicah ali na lokaciji fizičnih poslovalnic.¹⁹⁷

198. Podjetje NOVA KBM ima končne upravičence segmentirane [REDACTED]. Tako v poslovnih enotah banke svoje proizvode / storitve ponuja [REDACTED]

¹⁹⁵ Trgi in bančna mreža, ki je priloga F3 k dopolnitvi vloge za priglasiitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-334.

¹⁹⁶ Vrednost blagovne znamke, Kantar, Junij 2021, priloga k dopolnitvi vloge za priglasiitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-337.

¹⁹⁷ Model obravnave strank podjetja SKB, ki je priloga A7 k dopolnitvi vloge za priglasiitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35, stran 1 in 2.

199. Podjetja NOVA KBM v zadnjih letih nenehno izboljša digitalni kanal, katerega glavna vloga je izvrševanje transakcijskih digitalnih hitrih storitev. Posledično je fizična lokacija oziroma bližina poslovalnice postala manj pomembna kot razpoložljivost in kakovost spletnih / mobilnih storitev. Podjetje NOVA KBM vsem svojim strankam ponuja bančne storitve prek digitalnih kanalov.

III.4.5.3.1. Izračunani deleži distribucijske mreže poslovnih enot na upoštevni trgih ponudbe proizvodov / storitev na geografskem območju Republike Slovenije

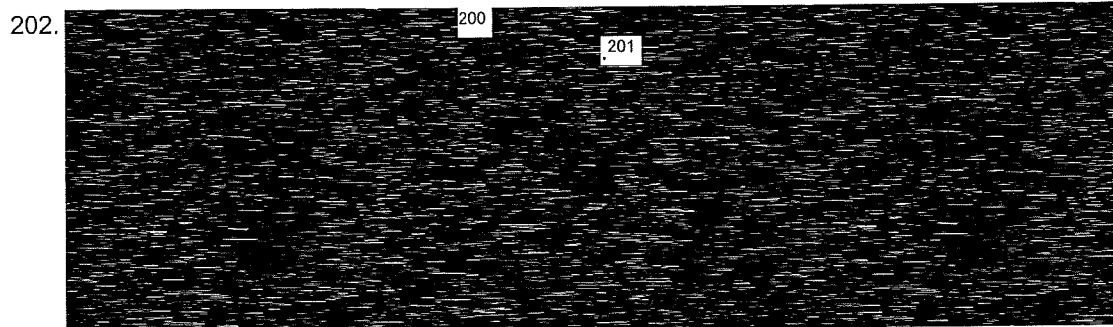
200. Agencija je iz objavljenih poslovnih poročil konkurenčnih podjetij in podjetij, udeleženih v koncentraciji, povzela informacije o podatkih o številu poslovnih enot, ki so prikazane v nadaljevanju te podtočke.

Tabela 23: Število poslovnih enot bank / hranilnic na območju Republike Slovenije

Naziv banke / hranilnice	31.12.2020		31.12.2021	
	št. poslovnih enot	delež v %	št. poslovnih enot	delež v %
Podjetje NOVA KBM		[10-20]		[10-20]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00

Vir: Poslovna poročila bank / hranilnic za leti 2020 in 2021, dostopno na spletni strani <https://www.ajpes.si/jolp/>, dne 28. 3. 2021

201. Iz Biltenov BS od leta 2010 do 2021 izhaja, da je bilo v navedenem obdobju povprečno 4 %¹⁹⁹ zmanjšanje poslovnih enot bank na geografskem območju Republike Slovenije. V letu 2021 je prišlo celo do 10 % znižanja poslovnih enot v primerjavi s predhodnim letom. Agencija zato ocenjuje, da bo tudi v prihodnjih petih letih prišlo do zmanjšanja števila poslovnih enot na geografskem območju Republike Slovenije, saj poslovne banke / hranilnice tako znižujejo stroške svojega poslovanja. Hkrati z zmanjšanjem poslovnih enot bank / hranilnic so poslovne banke / hranilnice zmanjševale tudi število zaposlenih. Iz Biltenov BS tudi izhaja, da se je povprečno število zaposlenih v opazovanem obdobju zmanjšalo za 3 % in v zadnjem opazovanem letu za 4 %.

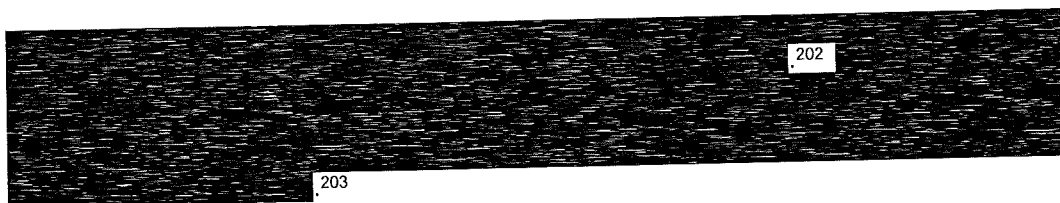

¹⁹⁸ Model obravnave strank podjetja NOVA KBM, ki je priloga A8 k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-35, stran 1 in 2.

¹⁹⁹ Bilten Banke Slovenije, tabela 2.13. Mreža poslovnih bank <https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/bilten-banke-slovenije>, dne 28. 5. 2022.

²⁰⁰ [redacted] je bila podpisana 6. 9. 2019.

²⁰¹ Krovna pogodba o poslovnem sodelovanju med podjetjema NOVA KBM in POŠTO SLOVENIJE d.o.o. s spremembami in izvedbenim sporazumom. Dokumenti št.: 3061-8/2021-35, št. 3061-8/2021-243 in št. 3061-8/2021-316.

203.

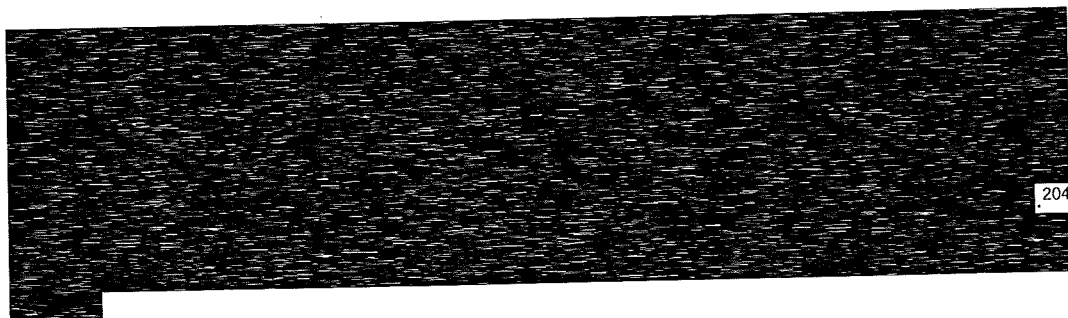

Tabela 24: Število poslovnih enot bank / hranilnic / pošte s storitvijo SBO na območju Republike Slovenije

Naziv banke / hranilnice / pošte SBO	31.12.2020		31.12.2021	
	št. poslovnih enot	delež v %	št. poslovnih enot	delež v %
Podjetje NOVA KBM*		[20-30]		[10-20]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[20-30]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00

Vir: Poslovna poročila bank / hranilnic / pošte za leti 2020 in 2021, dostopno na spletni strani <https://www.aipes.si/folp/>, dne 28. 3. 2021 (* Upoštevane tudi menjalniške redne pošte, kjer se izvaja SBO)

204.

²⁰⁵ Mreža bankomatov ne omogoča menjalniškega poslovanja in vseh vrst plačilnih storitev s storitvijo izplačila gotovine na domu. Slednja storitev je oblikovana za starejše občane, ki živijo v odročnih krajih, kjer mreže bankomatov ni na dosegu.

Tabela 25: Število poslovnih enot bank / hranilnic / pošte na območju Republike Slovenije

Koncentrirano s vsemi poslovnimi enotami pošte	31.12.2020		31.12.2021	
	št. poslovnih enot	delež v %	št. poslovnih enot	delež v %
Koncentrirano**		[10-20]		[10-20]
Menjalniške redne enote pošte brez SBO		[20-30]		[20-30]
Preostale redne enote pošte		[5-10]		[0-5]
Vmesno koncentrirano		[50-60]		[40-50]
Pogodbene enote pošte		[10-20]		[10-20]
Končno koncentrirano		[60-70]		[60-70]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00

Vir: Poslovna poročila bank / hranilnic / pošte za leti 2020 in 2021, dostopno na spletni strani <https://www.aipes.si/folp/>

²⁰² [redacted], dokument št.:

3061-8/2021-35, točka 25.2, stran 20.

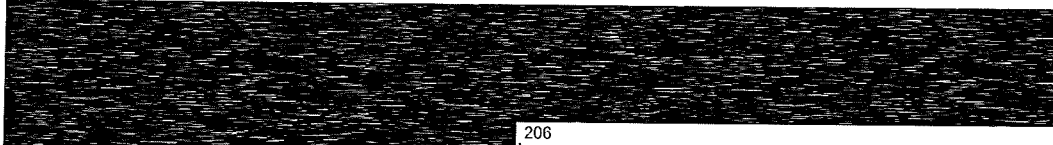
²⁰³ Pobuda za prevzem 100 % deleža NOVA KBM z dne 18. 5. 2021, ki je priloga D1_2, dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-252, stran 8.

²⁰⁴ Odgovor na dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-316 in št.: 3061-8/2021-320, stran 9.

²⁰⁵ Dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-348 in št.: 3061-8/2021-350, točka 5.2. Mreža bankomatov in poštne poslovalnice brez SBO, stran 13.

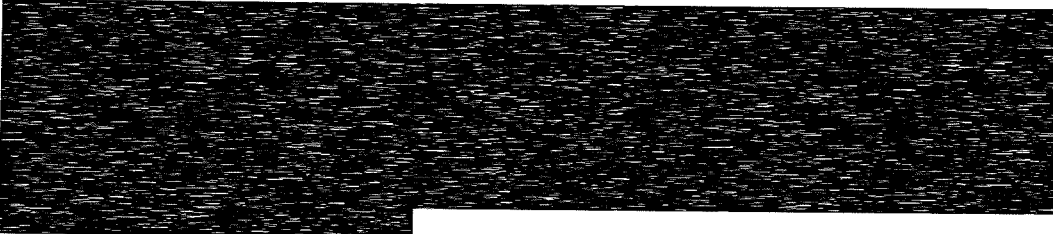
dne 28. 3. 2021 (** Upoštevani podatek iz polj koncentrirano predhodne tabele)

205.

206

206.

207. Priglasitelj je navedel, da pri nekaterih proizvodih / storitvah na področju finančnih / bančnih proizvodov / storitev za gospodinjstvo so organi, pristojni za konkurenco, ugotovili, da stranke običajno gravitirajo k večjim centrom, ki predstavljajo mesta, kjer je običajno prisotno večje število poslovnih bank / hranilnic. Priglasitelj zato ocenjuje, da so se stranke pri večjih storitvah, ki jih je treba opraviti osebno, pripravljene odpeljati v takšen večji center, da dobijo potreben proizvod / storitev, pri specializiranih storitvah pa še dlje. Vendar pa tudi ti argumenti v zvezi z gospodinjstvom postajajo vse manj pomembni, saj mobilno in internetno bančništvo omogoča zamenjavo med geografskimi regijami na strani povpraševanja.

208. Priglasitelj tako navaja, da so stroški opravljanja storitev, stroški najema in plače za zaposlene v poslovnih enotah poslovnih bank / hranilnic med seboj razlikujejo glede na kraj delovanja. Vendar se te razlike ne prenašajo na cene bančnih storitev. Preference glede bančnih storitev se med regijami in kraji verjetno bistveno ne razlikujejo. Čeprav se povprečni dohodek, starostna struktura in sestava vrst strank (fizične osebe v primerjavi s poslovnimi osebami) med regijami nekoliko razlikujejo, te razlike niso dovolj izrazite, da bi opravičevale opredelitev geografskih trgov, ki bi bili ožji od nacionalnih.²⁰⁷

209. Agencija ugotavlja, da ima nova združena banka [REDACTED] % delež poslovnih enot nove združene banke [REDACTED]. Agencija poudarja, da na podlagi prejetih podatkov priglasitelja izhaja, da se končni upravičenci za izbor svoje matične poslovne enote banke odločajo različno. Skupno vsem končnim upravičencem pa je dejstvo, da so se za določene proizvode / storitve pripravili potovati v večje mestno središče, v katerem ima večina poslovnih bank / hranilnic svoje poslovne enote. Hkrati s poslovnimi enotami poslovnih bank / hranilnic [REDACTED]

[REDACTED] Število izvedenih bančnih storitev se iz leta v leto zmanjšuje in prihaja do izraza razvoj internetnega in mobilnega bančništva. Pandemija SARS CoV-2 je ta trend samo še okrepila. Agencija zato meni, [REDACTED] ne predstavlja bistvene prednosti v poslovanju podjetju NOVA KBM. Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja protikonkurenčnih učinkov, ki bi pomenil zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurence.

III.4.5.3.2. Izračunani deleži distribucijske mreže bankomatov na trgih ponudbe proizvodov / storitev za končne upravičence

210. Poleg poslovnih enot bank / hranilnic / pošte, podružničnih enotah bank / hranilnic, poslovno distribucijsko mrežo tvorijo tudi bankomati. Agencija ugotavlja, da se je število bankomatov na

²⁰⁶ Dopolnitve vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-326, stran 1 in Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve (Uradni list RS, št. 173/20), dostopen na spletni strani http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=AKT_1190, dne 27. 11. 2020.

²⁰⁷ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-348, strani od 31 do 33, Priglasitelj v sklicu navaja: Vsekakor so zgoraj našteje kategorije stroškov običajno nižje na manj gosto poseljenih območjih, kjer je manj poslovnih bank / hranilnic zastopanih s poslovalnicami, kar pomeni, da stroškovni dejavnik, če že, deluje v prid opredelitvi nacionalnega trga.

geografskem območju Republike Slovenije v letu 2019 znižalo za 3 % glede na predhodno leto, v letu 2020 znižalo za 8 % glede na predhodno leto in v letu 2021 povišalo za 1 % glede na predhodno leto. Agencija je pridobila strukturo bankomatov posameznih poslovnih bank / hranilnic / družb na območju Republike Slovenije, ki je tako prikazana v nadaljevanju.

Tabela 26: Število bankomatov na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2019, 2020 in 2021

Število bankomatov	31.12.2019		31.12.2020		31.12.2021	
	št. ATM	delež v %	št. ATM	delež v %	št. ATM	delež v %
Podjetje NOVA KBM		[30-40]		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS	1.545	100,00	1.419	100,00	1.427	100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od podjetij navedenih v 170. odstavku te odločbe in javno dostopnih podatkov na spletni strani https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/bil2022_09.pdf, dne 27. 9. 2022.

211. Iz prejetih podatkov tako Agencija zaključuje, da bo po združitvi delež, ki ga bo pridobila nova združena banka, znašal XXXX %, izračunan iz števila bankomatov na geografskem območju Republike Slovenije.

212. Agencija meni, da bo glede na predhodno navedbo prišlo do zmanjšanja tržnega deleža, če konkurenčne poslovne banke / hranilnice ne bodo tudi same zmanjšale števila bankomatov na geografskem območju Republike Slovenije. Na tem mestu je pomembno tudi omeniti, da določene poslovne banke / hranilnice niso več lastnice bankomatov, temveč imajo le-te samo v najemu. Agencija zato meni, da kljub načrtovanim spremembam nova združena banka nima takšnega vpliva v mreži bankomatov, da bi bili izkazani negativni protikonkurenčni učinki, ki bi pomenil zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurence.

III.4.5.3.3. Izračunani deleži distribucijske mreže POS terminalov na trgih ponudbe proizvodov / storitev za končne upravičence

213. Podjetji, udeleženi v koncentraciji in konkurenčne poslovne banke / hranilnice, omogočajo izvajanje brezgotovinskega poslovanja na geografskem območju Republike Slovenije na kraju samem, na katerem se je izvedel nakup določenih dobrin, saj jim je predhodno BS izdala dovoljenje za vzpostavitev mreže POS terminalov, ki tvorijo distribucijsko mrežo.

214. Agencija v nadaljevanju te točke prikazuje preglednico s podatki, ki jih je pridobila preko uporabnikov POS terminalov, ki so hkrati lastniki ali najemniki le teh, ki jim omogočajo izvrševanje plačil preko poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije. V zvezi s tem so povezane provizije, ki jih v distribucijski mreži zaračunavajo poslovne banke / hranilnice za brezgotovinska plačila.

Tabela 27: Število POS terminalov na geografskem območju Republike Slovenije za leta 2020 in 2021

Število POS terminalov	31.12.2020		31.12.2021	
	št. POS-ov	delež v %	št. POS-ov	delež v %
Podjetje NOVA KBM		[20-30]		[20-30]
Podjetje SKB		[10-20]		[10-20]
Koncentrirano		[30-40]		[30-40]
Skupaj na območju RS		100,00		100,00

Vir: Analiza prejetih odgovorov na zahtevo za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija prejela od podjetij navedenih v 170. odstavku te odločbe in odgovorov na posredovane zahteve za posredovanje podatkov podjetij, ki uporabljajo POS terminale na geografskem območju Republike Slovenije, dne 2. 5. 2022.

215. Iz prejetih podatkov tako Agencija zaključuje, da bo po združitvi delež, ki ga bo pridobila nova združena banka, znašal [REDACTED] %, izračunan iz števila POS terminalov na geografskem območju Republike Slovenije. Potrebno je poudariti, da v teh deležih ni upoštevanih mednarodnih družb, katerih distribucija in upravljanje POS terminalov obsega celotno skupino in zato bi bil izračunani delež nove združene banke temu ustrezno nižji. Hkrati z navedenem naj Agencija tudi navede, da je mogoč nakup / najem in / ali upravljanje POS terminalov izvesti tudi izven geografskega območja Republike Slovenije, kar ravno tako vpliva na predstavljeni izračunani delež na geografskem območju Republike Slovenije. Agencija zato meni, da priglašena koncentracija v predstavljenem delu tega poglavja ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja protikonkurenčnih učinkov, ki bi pomenili zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurence.

III.4.5.4. Izboljšana finančna stabilnost in dostop do financiranja nove združene banke na geografskem območju Republike Slovenije

216. Po združitvi bo večja in bolj raznolika baza strank dodatno izboljšala finančno stabilnost nove združene banke v primerjavi s stanjem pred združitvijo. Vstop priglasitelja kot strateškega vlagatelja s stabilnim kapitalnim položajem bo novi združeni banki zagotovil tudi boljši dostop do finančnih in kapitalskih trgov. Hkrati bo nova združena banka imela koristi od upravljanja likvidnosti na ravni celotne skupine OTP. Po potrebi bo nova združena banka lahko tudi hitreje in ceneje pridobila finančna sredstva znotraj skupine OTP.

217. Izboljšana finančna stabilnost in boljši dostop do financiranja bosta novi združeni banki omogočila razširitev storitev končnim upravičencem glede na profil finančnih tveganj. S tem bo nova združena banka lahko ponudila širši nabor produktov / storitev v širšem krogu gospodinjstev in poslovnih oseb na geografskem območju Republike Slovenije, pri čemer bo nova združena banka še vedno izpolnjevala regulatorne zahteve in stroge politike upravljanja tveganj v skupini OTP.

218. Agencija meni, da je navedeni vidik priglasitelja pomemben za stabilni nadaljnji razvoj nove združene banke, saj na geografskem območju Republike Slovenije že delujejo poslovne banke / hranilnice, katerih matične banke / hranilnice imajo mednarodne razsežnosti in s tem možnost pridobitve ugodnejših virov financiranja tako znotraj / zunaj njihovih skupin. Agencija zato meni, da priglašena koncentracija v predstavljenem delu ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja protikonkurenčnih učinkov.

III.4.5.5. Načrtovani prihranki končnih upravičencev pri provizijah za dvige gotovine na bankomatih na geografskem območju Republike Slovenije

219. Priglasitelj je navedel, da končnim upravičencem zaračunava provizijo za uporabo bankomatov, če so to končni upravičenci, ki imajo plačilno kartico druge poslovne banke / hranilnice. [REDACTED]

220. Vrednost tega pozitivnega učinka za stranke [REDACTED]

221. Agencija ugotavlja, da stroške uporabe bankomatov zaračunavajo vse poslovne banke / hranilnice končnim upravičencem, kot izhaja iz njihovih poslovnih tarif. Končni upravičenci, ki imajo samostojne osebne / poslovne transakcijske račune, so v mesečnih izpiskih bili prikazani stroški ločeno. V primeru, da ima končni upravičenec v paketu predvideno uporabo bankomata brez plačila nadomestila, če uporabi bankomat druge poslovne banke / hranilnice, takšna uporaba bankomatov ne predstavlja dodatnega stroška. Pri nekaterih poslovnih bankah / hranilnicah je v paketu uporaba bankomata druge poslovne banke / hranilnice omejena na področje ali število uporabljenih aktivnosti bankomata. V takšnih primerih se uporaba izven okvira paketa poslovne banke / hranilnice zaračunava nadomestilo, ki je prikazano na mesečnem izpisku, kar predstavlja dodatni strošek končnega upravičenca. Ti navedeni stroški bodo po koncentraciji kot ustvarjeni prihodki za končne upravičence.

III.4.5.6. Konkurriranje poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije

222. Priglasitelj je za analizo prehodov uporabil razpoložljive podatke o prehodih končnih upravičencev podjetij NOVA KBM in SKB ter informacije o stopnjah odhodov in prihodov. Informacije o stopnjah odhodov in prihodov lahko služijo kot približek celotnih prehodov, čeprav informacije niso popolne.
223. Priglasitelj je navedel, da lahko podjetji v koncentraciji sledita le izvoru in cilju prehodov končnih upravičencev (gospodinjstev) v okviru postopka "zamenjaj banko". V okviru tega postopka zamenja banko le manjši delež končnih upravičencev. Delež osebnih transakcijskih računov, odprtih v okviru tega postopka v skupnem številu odprtih osebnih transakcijskih računov fizičnih oseb se je v obdobju 2019-21 gibal od [redacted] za podjetje SKB in od [redacted] za podjetje NOVA KBM. Ustrezni delež zaprtih računov je bil približno [redacted] za podjetje SKB in od [redacted] za podjetje NOVA KBM. Preostali končni upravičenci so se za odprtje / zaprtje svojih osebnih transakcijskih računov odločili brez pomoči svoje prejšnje poslovne banke / hranilnice, zato podjetji SKB in NOVA KBM nimata podatkov o tem, od katere / h kateri poslovni banki / hranilnici (če sploh), so te stranke prestopile. Priglasitelj pojasnjuje, da podatki o prehodih niso dokončen dokaz o bližini / oddaljenosti konkurence, vendar pa lahko nakazujejo takšno bližino / odsotnost le-te.²⁰⁹
224. Stopnja prihodov v podjetje SKB je v segmentu končnih upravičencev (gospodinjstva) v letu 2021 znašala [redacted], medtem ko je stopnja odhodov v podjetju SKB dosegla [redacted]. Za referenco so v naslednji preglednici povzeti podatki, ki so bili uporabljeni za izračun stopenj prihodov in odhodov končnih upravičencev (gospodinjstva) pri podjetju SKB.
225. Stopnja prihodov v podjetje NOVA KBM je v segmentu končnih upravičencev (gospodinjstva) v letu 2021 znašala [redacted], medtem ko je stopnja odhodov v podjetju NOVA KBM dosegla [redacted]. Za referenco so v naslednji preglednici povzeti podatki, ki so bili uporabljeni za izračun stopenj prihodov in odhodov končnih upravičencev (gospodinjstva) pri podjetju NOVA KBM.
226. Študija družbe PwC²¹⁰ navaja vrednosti za leto 2020 v segmentu končnih upravičencev (gospodinjstva). Povprečje v petih poslovnih bankah (SKB, NOVA KBM, NLB, SBER in Gorenjska banka d.d. (v nadaljnjem besedilu: GB)) naj bi znašalo 8,5 % za stopnjo prihodov in 6,3 % za stopnjo odhodov. Ti stopnji sta opredeljeni na drugačen način kot v zgornjem izračunu, saj so upoštevani samo aktivni, (v nasprotju z vsemi) končnimi upravičenci. Skladno s tem je stopnja pridobitve opredeljena kot »% novih (ali aktiviranih) strank od skupnega števila

²⁰⁸ Pozitivni učinki prevzema podjetja NOVA KBM s strani podjetja OTP, ki je priloga G4, k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-350 in 3061-8/2021-351, stran 5.

²⁰⁹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-350, stran 20.

²¹⁰ Primerjalna analiza učinkovitosti poslovanja za leto 2020, PwC, dne 20. 9. 2021, ki je priloga G3 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-350, stran 20.

aktivnih strank v poslovni banki,« stopnja odhoda pa kot »% strank, ki so odšle (ali deaktivirale) od skupnega števila aktivnih strank v poslovni banki«.

227. Stopnje odhodov in prihodov končnih upravičencev za celotno panogo, ki jih navaja študija družbe PwC, [REDACTED]

[REDACTED]. Priglasitelj poudarja, da dva neodvisna vira informacij kažeta, da se poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije na splošno soočajo s precejšnjimi stopnjami odhoda / prihoda končnih upravičencev.²¹¹

228. Analiza prihodov končnih upravičencev (poslovnih strank) temelji na podatkih, ki jih je posredovalo podjetje SKB. [REDACTED]

229. V analizi je tudi navedeno, da je podjetje NOVA KBM [REDACTED]

[REDACTED]
212

230. Analiza prehodov posameznikov med podjetjem NOVA KBM in drugimi poslovnimi bankami / hranilnicami temelji na podatkih podjetja NOVA KBM [REDACTED]

231. Na splošno podatki podjetja NOVA KBM o prehodih končnih upravičencev - [REDACTED]

²¹¹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-350, stran 21.

²¹² Ibidem 211.

232.

213

233. Priglasitelj nadalje pojasnjuje, da je podjetje SKB zbralo informacije v zvezi s stanovanjskimi krediti: (i) delež novih končnih upravičencev v bankah (NTB)²¹⁴ pri kreditih brez podatkov o banki izdajateljici (te podatke zbira [redacted] podjetja SKB); (ii) delež izgubljenih končnih upravičencev, ki odplačujejo stanovanjski krediti, vključno z informacijami o konkurentu, proti katerem je bila stranka izgubljena (ti podatki se zbirajo v [redacted] podjetja SKB). Podjetje NOVA KBM pripravlja analitične podatke o odplačilih kreditih v [redacted]

215

234. Za lažje razumevanje priglasitelj pojasnjuje, da je pri stanovanjskih kreditih vnaprej določen trenutek, ko lahko stranka predčasno odplača kredit ali ga refinancira (ali pa nadaljuje z obstoječimi pogoji). Refinanciranje se tako običajno zgodi, kadar so trenutni tržni pogoji za stanovanjske kredite v tistem trenutku boljši od pogojev predmetnega stanovanjskega kredita. Ko se kredit refinancira, lahko to stori banka, ki je prvotno odobrila kredit, ali druga poslovna banka / hranilnica. Delež kreditov, ki jih refinancirajo druge poslovne banke / hranilnice, v skupnem številu refinanciranih kreditov kaže na konkurenčni pritisk na trgu stanovanjskih kreditov.²¹⁶ Deleži prehodov k posameznim bankam v skupnem številu preusmerjenih strank kažejo na intenzivnost konkurenčnega pritiska teh posameznih poslovnih bank / hranilnic.

235. Podjetji SKB in NOVA KBM uporabljata nekoliko različni terminologiji glede predčasnega odplačila in refinanciranja kreditov. [redacted]

236. Kar zadeva refinanciranje stanovanjskih kreditov, je podjetje SKB v obdobju od julija 2021 do aprila 2022 obdržalo le [redacted] svojih končnih upravičencev, ki so stanovanjske kredite predčasno odplačali, medtem ko je [redacted] končnih upravičencev prešlo k drugim poslovnim bankam / hranilnicam. Preostalih [redacted] končnih upravičencev je stanovanjske kredite odplačalo brez najema novega kredita. Od vseh zabeleženih prehodov [redacted]

[redacted] Navedeno kaže, da tudi v segmentu stanovanjskih kreditov podjetje NOVA KBM in SKB ne izvajata medsebojnega konkurenčnega pritiska.

²¹³ Ibidem 211.

²¹⁴ Stranka NTB je opredeljena kot stranka, ki je najela posojilo v 90 dneh po odprtju računa.

²¹⁵ Analiza prehoda končnih upravičencev med poslovnimi bankami / hranilnicami, ki so priloga G5 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-350 in št.: 3061-8/2021-351.

²¹⁶ Treba je upoštevati, da majhen delež ne pomeni pomanjkanja konkurence, saj lahko banke prilagodijo svoje cene kot odziv na potencialno zamenjavo strank.

237. Podjetje NOVA KBM je v obdobju od julija 2021 do marca 2022 zadržala približno [redacted] predčasno odplačanih stanovanjskih kreditov po obsegu (tj. vrednosti kreditov), medtem ko je približno [redacted] tega obsega prešlo na druge poslovne banke / hranilnice. Preostalih [redacted] stanovanjskih kreditov po obsegu je bilo odplačanih brez najema novega kredita. Od obsega, ki so ga refinancirale druge poslovne banke / hranilnice, podatki v tem obdobju kažejo, da je [redacted] Podjetje SKB je [redacted] deležem stanovanjskih kreditov. Vzorci prehodov potrjujejo, da podjetji NOVA KBM in SKB ne izvajata medsebojnega konkurenčnega pritiska na trgu stanovanjskih kreditov.
238. Poleg tega podjetje SKB navaja, da je v obdobju od julija 2021 do aprila 2022²¹⁷ bilo [redacted] vseh novih stanovanjskih kreditov danih končnim upravičencem NTB. Delež končnih upravičencev NTB za podjetje NOVA KBM (v obdobju od julija 2021 do marca 2022) je bil [redacted]. Glede na to, da ima večina končnih upravičencev stanovanjskih kreditov verjetno račun pri kateri od poslovnih bank / hranilnic, znaten delež končnih upravičencev NTB kaže na to, da se veliko posameznikov za najem stanovanjskega kredita zanima pri več poslovnih bankah / hranilnicah. To pa pomeni, da je konkurenca v segmentu stanovanjskih kreditov intenzivna.
239. Priglasitelj pojasnjuje, da "posredna moč" poslovnih bank / hranilnic Banke Intesa Sanpaolo d.d., UniCredit Banke Slovenija d.d. in Banke Sparkasse d.d. izhaja iz skupne velikosti mednarodnih skupin katerim le-te pripadajo. Velike mednarodne skupine prinašajo vsaj nekatere, lahko pa tudi vse naslednje prednosti: (i) pozitivne ekonomije obsega na področju informacijske tehnologije; (ii) boljše možnosti za razpršitev tveganj, ki so povezane z večjo bazo strank in širšo ponudbo storitev večjih bank; (iii) boljši dostop do financiranja znotraj skupine; (iv) možnost, da se stroški upravljanja, trženja, zagotavljanja skladnosti z zakonodajo in drugi stroški, ki se ne razlikujejo veliko glede na velikost poslovanja, porazdelijo na večjo bazo strank; in (v) dostop do strokovnega znanja na ravni svojih skupin ter do inovacij in razvoja novih produktov.
240. V zvezi z digitalnimi storitvi je mogoče ugotoviti, da dve od treh obravnavanih mednarodnih poslovnih bank (Banka Intesa Sanpaolo d.d. in UniCredit Banka Slovenija d.d.) svojim potencialnim končnim upravičencem s segmenta prebivalstva omogočata odprte računa prek spleta, ne da bi obiskale poslovalnico.²¹⁸ To možnost ponujata tudi podjetji NOVA KBM in NLB in ne obstajajo nobene ovire, zaradi katerih tudi podjetje Banka Sparkasse d.d. ne bi mogla ponuditi enake možnosti. Že danes končnemu upravičencu načeloma nikoli ni treba obiskati poslovne enote, da bi pridobila bančne storitve, ki jih potrebuje. Večino bančnih storitev je namreč mogoče opraviti digitalno, končni upravičenci pa vse bolj sprejemajo ta kanal distribucije bančnih storitev. To pomeni, da banke ne potrebujejo več goste mreže poslovnih enot, da bi lahko učinkovito konkurirale za končne upravičence.
241. Ne glede na vse manjši pomen poslovnih enot bank / hranilnic in bankomatov bosta distribucijski omrežji obeh poslovnih bank tudi po izvedbi predlagane koncentracije še naprej zagotavljala pomembno konkurenčno raznolikost v vseh geografskih regijah Republike Slovenije. Kar zadeva poslovne enote v najmanj poseljenih regijah (Zasavski, Posavski in Primorsko-notranjski) bodo prisotne poslovne enote petih različnih poslovnih bank. Podobno tudi v Primorsko-notranjski regiji kar zadeva bankomate, saj so prisotni bankomati petih različnih bank.
242. Kot kažejo podatki o prehodih med bankami, manjše poslovne banke / hranilnice (Delavska hranilnica d.d. Ljubljana in Deželna banka Slovenije d.d.), učinkovito tekmujejo s podjetjema NOVA KBM in SKB v sklopu gospodinjstva in pravnih oseb. Kot kažejo podatki podjetja NOVA KBM, [redacted] prehodov v okviru postopka "zamenjaj banko" v letih 2020 in 2021).²¹⁹ Kljub svoji relativni majhnosti glede na skupno bilančno vsoto te poslovne banke / hranilnice tako izvajajo

²¹⁷ Ibidem 215.

²¹⁸ Glejte 'Odpiranje bančnih računov na daljavo' z dne 25. 2. 2022, dostopno na spletni strani <https://potrosnikovzoom.si/finance/156-odpiranje-bancnih-racunov-na-daljavo>, dostopno dne 24. 6. 2022.

²¹⁹ Ibidem 215.

pomemben konkurenčni pritisk na podjetji SKB in NOVA KBM. Poleg tega podatki kažejo, da

243.

244.

245. V zvezi z navedenim se priglasitelj sklicuje na svoja prejšnja pojasnila, da ima prisotnost poslovnih enot vedno manjšo vlogo pri konkuriranju v bančnem sektorju na geografskem območju Republike Slovenije. Razlog za to je, da je vse več bančnih proizvodov / storitev mogoče opraviti digitalno, tako da imajo končni upravičenci vse manj potreb po obisku poslovnih enot bank.

246. GB v poslovnem segmentu, priglasitelj navaja, da je še posebej močno na področju financiranja nepremičnin.

. Podjetje NOVA KBM

zato po najboljših močeh navaja nekaj primerov,

247. Podjetje NOVA KBM je podalo informacijo,

248. Drug primer je Deželna banka Slovenije d.d., ki se tradicionalno osredotoča na kmetijski sektor in pokriva celotno geografsko območje Republike Slovenije. Čeprav je Deželna banka Slovenije d.d. relativno majhna glede na skupno aktivo (po nedavni študiji družbe Deloitte njen tržni delež znaša približno 2 %), je stabilna poslovna banka s celovito ponudbo proizvodov / storitev, vključno s spletnimi storitvami (*DBS Net*), mobilnimi storitvami (*mDBS*) in poenostavljeno storitvijo mobilnega plačevanja *Flik*. Deželna banka Slovenije d.d. ponuja tudi kompleksnejše bančne produkte, kot so različni krediti, in upravlja široko mrežo poslovnih enot na celotnem geografskem območju Republike Slovenije. Zato je Deželna banka Slovenije d.d. v dobrem položaju, da izkoristi priložnost, ki jo prinaša digitalizacija bančnih proizvodov / storitev.

249. Agencija meni, da glede na podatke o prehodih med poslovnimi bankami / hranilnicami v predhodnih odstavkih te točke izhaja, da imajo končni upravičenci dovolj bližnjih substitutov v konkurenčnih poslovnih bankah / hranilnicah. V primeru, da bi nova združena banka dvignila cene / spremenila pogoje proizvodov / storitev, kar je malo verjetno, bi konkurenčne poslovne banke / hranilnice to izkoristile za pridobitev / razširitev svoje baze končnih upravičencev. Agencija zato meni, da priglašena koncentracija v predstavljenem delu ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja protikonkurenčnih učinkov.

III.4.5.7. Konkurenčni izzivi poslovnih bank / hranilnic in konsolidacija na geografskem območju Republike Slovenije

250. Pri ocenjevanju razvojnega potenciala slovenskih poslovnih bank / hranilnic v primerjavi z drugimi poslovnimi bankami / hranilnicami na širšem geografskem območju je treba upoštevati, da je za bančništvo značilna precejšnja pozitivna ekonomija obsega. Ta je povezana s (i) pozitivnimi ekonomijami obsega na področju IT; (ii) boljšimi možnostmi za razpršitev tveganj, povezanimi z večjo bazo končnih upravičencev in širšo ponudbo proizvodov / storitev, večjih poslovnih bank / hranilnic, ter (iii) naravo stroškov funkcij, kot so upravljanje, trženje in skladnost poslovanja ki niso bistveno odvisni od velikosti baze končnih upravičencev.
251. Navedeno pomeni, da povprečna poslovna banka / hranilnica na geografskem območju Republike Slovenije relativno neučinkovito uporablja svojo mrežo poslovnih enot. Nizka izkoriščenost sredstev na osebe v slovenskih poslovnih bankah / hranilnicah skupaj z omejenimi možnostmi za organsko rast na geografskem območju Republike Slovenije pomeni, da bo ključna razvojna usmeritev poslovnih bank / hranilnic, ki delujejo na geografskem območju Republike Slovenije v naslednjih treh do petih letih verjetno potekala v smeri organske racionalizacije poslovanja vključno z izboljšanjem izkoriščenosti mreže poslovnih enot in osebja.
252. Konsolidacija bank z združitvami lahko prav tako prispeva k učinkovitemu procesu racionalizacije. Čeprav majhna velikost trga in znatne ekonomije obsega skupaj običajno povzročijo težnjo po večji tržni koncentraciji, bančni trg na geografskem območju Republike Slovenije ni zelo koncentriran glede na dve standardni merili koncentracije: delež petih največjih kreditnih institucij in HHI, izračunan iz bilančne vsote kreditnih institucij. Po mnenju priglasitelja je torej obseg konsolidacije na geografskem območju Republike Slovenije precejšen glede na trenutno razmeroma nizko raven in majhnost celotnega trga ob precejšnji ekonomiji obsega v bančništvu.
253. Priglasitelj ne pričakuje, da bi poslovne banke / hranilnice (vključno z NOVA KBM in SKB), z izjemo NLB, kot samostojni subjekti na splošno predstavljale pomemben konkurenčni izziv za večje regionalne akterje zunaj geografskega območja Republike Slovenije. Podjetje NLB pa je dokazalo svojo sposobnost in pripravljenost za ponovno regionalno širitev z nakupom Komercijalne banke a.d. Beograd konec leta 2020. S to transakcijo je podjetje NLB postalo tretja največja bančna skupina na geografskem območju Republike Srbije, poleg tega pa je razširila svojo mrežo odvisnih družb z dvema dodatnima bankama na geografskih območjih Bosne in Hercegovine, Črni gori ter eno družbo investicijskih skladov na geografskem območju Republike Srbije, s čimer se je velikost skupine povečala za 28 % (glede na celotno aktivo v poslovnem letu 2020).
254. Razen potenciala podjetja NLB za nadaljnjo širitev je po mnenju priglasitelja potencial za širitev drugih slovenskih poslovnih bank / hranilnic omejen. Razlog za to je po eni strani dejstvo, da bodo mednarodne skupine poslovnih bank / hranilnic, ki delujejo na geografskem območju Republike Slovenije, vsako nadaljnjo širitev v regiji verjetno strukturirale prek drugih odvisnih družb, po drugi strani pa si lokalne slovenske poslovne banke / hranilnice po mnenju priglasitelja zaradi svoje manjše velikosti verjetno ne bodo prizadevale za regionalno širitev. Nasprotno pa bo nova združena banka kot članica skupine OTP prispevala k splošnemu potencialu skupine za učinkovitejše konkuriranje na geografskem območju Republike Slovenije in v celotni geografski regiji srednje in vzhodne Evrope.
255. Agencija ocenjuje, da na geografskem območju Republike Slovenije obstaja predvsem notranji potencial konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic, ki z nastankom koncentracije le-ta vzpodbudi reorganizacije poslovne mreže in učinkovitega poslovanja konkurenčnih poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije, in zato v tem delu ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja protikonkurenčnih učinkov.

III.4.5.8. Razvojni potencial poslovnih bank / hranilnic na geografskem območju Republike Slovenije

256. Po mnenju priglasitelja je podjetje NLB kot samostojni subjekt tista poslovna banka, ki je po svojem razvojnem potencialu najbližja poslovnim bankam / hranilnicam, ki delujejo na širšem geografskem območju. Priglasitelj meni, da druge poslovne banke / hranilnice, ki delujejo kot

samostojni subjekti, kot so podjetja NOVA KBM, GB, Delavska hranilnica d.d. Ljubljana, Deželna banka Slovenije d.d., Hranilnica LON d.d., Kranj in Primorska hranilnica Vipava d.d., nimajo velikega potenciala za širitev in nadaljnji razvoj zunaj geografskega območja Republike Slovenije v obdobju naslednjih treh do petih let. Razlogov za to je več. Predvsem blagovne znamke teh poslovnih bank / hranilnic izven geografskega območja Republike Slovenije niso prepoznavne, poleg tega pa nimajo dovolj velikih baz strank in sredstev, ki bi jih lahko uporabile za financiranje takšne čezmejne širitve. Nasprotno pa imajo te banke velik razvojni potencial na geografskem območju Republike Slovenije, ki bo potekal v razsežnostih nadaljnje racionalizacije njihovega poslovanja, inovativnih trženjskih pristopov in nadaljnje digitalizacije njihovih storitev.

257. Nadalje prigrasitelj meni, da se bodo tudi poslovne banke / hranilnice, ki so članice večjih mednarodnih bančnih skupin v Sloveniji, še naprej razvijale v enaki smeri - torej z racionalizacijo in digitalizacijo bančnih storitev, enako kot se razvijajo tudi zunaj geografskega območja Republike Slovenije. Poleg podjetja SKB so v tej skupini še poslovne banke / hranilnice Unicredit banka Slovenije d.d., Banka Intesa Sanpaolo d.d., Addiko Bank d.d. in Banka Sparkasse d.d. kot tudi slovenski bančni podružnici BKS Bank AG Bančna podružnica in RCI Banque Societe Anonyme, bančna podružnica Ljubljana.
258. Vse poslovne banke / hranilnice se bodo soočale tudi z izzivom poslovnih bank brez fizične prisotnosti tako imenovanih bank izzivalk. Poslovni model takšnih poslovnih bank običajno temelji na (i) popolnoma digitaliziranih storitvah za stranke in (ii) poslovanju prek ene same pravne osebe s specializirano / celo običajno bančno licenco, ki je pridobljena v eni od držav članic EU, medtem ko na drugih geografskih območjih v EU svoje storitve ponujajo neposredno na podlagi pravil o čezmejnem opravljanju storitev. Takšne izzivalke, imenovane tudi neo-banke, lahko pomanjkanje fizične prisotnosti prek poslovalnic nadomestijo z naprednimi digitalnimi platformami in nižjimi stroški za stranke, ki jih dosežejo z racionalizacijo poslovanja. Prigrasitelj kot primer omenja podjetje Revolut. Tako je leta 2021 poslovna banka Revolut Bank razširila svoje poslovanje s prvotnih trgov delovanja na skupno 18 geografskih območjih EU in v začetku leta 2021 pridobila polno bančno licenco ECB, ki ji omogoča razširitev ponudbe produktov. Revolut Bank in drugi digitalni izzivalci bodo v bližnji prihodnosti verjetno predstavljali pomemben konkurenčni izziv tradicionalnim poslovnim bankam / hranilnicam na geografskem območju Republike Slovenije. To je zlasti povezano s plačilnimi storitvami na trgu bančnih storitev za gospodinjstvo, kjer končni upravičenci optimizirajo svoje stroške z uporabo proizvodov / storitev in kanalov digitalnih izzivalcev.
259. Prigrasitelj poleg omenjenega primera omenja podjetje N26, ki je pridobila licenco za bančno in zavarovalno dejavnost v Nemčiji. Prebivalci (gospodinjstvo) na geografskem območju Republike Slovenije morajo pri Finančni upravi RS (v nadaljnjem besedilu: FURS) poročati o odprtih osebnih transakcijskih računih zunaj geografskega območja Republike Slovenije in po podatkih FURS je na dan 17. 8. 2021 je imelo na geografskem območju Republike Slovenije 25.931 prebivalcev odprte osebne transakcijske račune pri Revolut Banki in 22.686 prebivalcev odprte osebne transakcijske račune pri N26. Po informacijah iz medijev sta ti številki morda višji, saj so mediji leta 2021 / 2020 navedli, da je 60.000 uporabnikov osebnih transakcijskih računov, odprtih pri Revolut Banki in 40.000 uporabnikov osebnih transakcijskih računov odprtih pri N26. Hitro rast ponazarja število končnih upravičencev SKB, ki sodelujejo z eno od omenjenima neo bankama. Trenutno približno aktivnih končnih upravičencev SKB sodeluje z Revolut Bank / N26.²²⁰
260. Agencija meni, da v bančnem sektorju obstaja velik razvojni potencial, ki ga lahko izkoristijo vse poslovne banke / hranilnice na geografskem območju Republike Slovenije ob upoštevanju racionalizacije poslovnih procesov in novih proizvodov / storitev. To se kaže predvsem pri poslovnih bankah / hranilnicah iz širšega geografskega območja Srednje in Vzhodne Evrope, saj dejansko z velikimi bazami podatkov uspejo minimizirati tveganja, katerim so izpostavljena. Agencija poudarja, da poleg navedenega obstajajo tudi manjše poslovne banke / hranilnice na širšem geografskem območju, ki ponujajo dejansko proizvode / storitve lokalno in jih imenujejo tudi butične banke, saj je njihova prednost poznavanje končnih upravičencev in individualna prilagoditev proizvodov / storitev.

²²⁰ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetja OTP nad podjetjem BISER BIDCO, dokument št.: 3061-8/2021-254, strani 16 do 18.

IV. ZAKLJUČEK

261. Agencija na podlagi prejetih podatkov priglasiatelja, prevzetega podjetja in njunih pogodbenih partnerjev, konkurenčnih podjetij in javno dostopnih informacij v povezavi z opravljeno presojo koncentracije zaključuje, da koncentracija med podjetjema, udeleženima v koncentraciji, ne bo imela za posledico ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja na kateremkoli od upoštevanih proizvodnih / storitvenih trgov. V skladu z vsem navedenim zato ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Agencija je na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1 odločila, kot izhaja iz izreka te odločbe.

V. OBJAVA IZREKA ODLOČBE

262. V skladu s petim odstavkom 22. člena ZPOmK-1 se izrek odločbe objavi na spletni strani Agencije po prejemu informacije, da je priglasiatelj prevzel odločbo.

VI. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

263. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku²²¹ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

264. Odločba je izdana v dveh izvirnikih od katerih enega prejme priglasiatelj koncentracije in enega hrani Agencija.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil
Marko Eržen

Andrej Matvoz
PREDSEDNIK SENATA

Vročiti:

- OTP Bank Nyrt, Nádor utca 16, 1051 Budimpešta, Madžárska, pooblaščenca odvetniški pisarni Odvetniki Šelih & partnerji, o.p., d.o.o., Komenskega ulica 36, 1000 Ljubljana – **osebno po ZUP.**

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

²²¹ Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE), dostopno na spletni strani <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1603>, dne 21. 4. 2021.